

## II

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista)

## KANSAINVÄLISILLÄ SOPIMUKSILLA PERUSTETTUIJEN ELINTEN ANTAMAT SÄÄDÖKSET

### **Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) sääntö nro 44 — Moottoriajoneuvojen lapsimatkustajien turvalaitteiden hyväksyntää koskevat yhdenmukaiset vaatimukset ("lasten turvajärjestelmät")**

#### **Lisäys 43: Sääntö nro 44**

#### **Tarkistus 1**

Vain alkuperäisillä YK:n Euroopan talouskomission teksteillä on oikeudellisia vaikutuksia kansainvälisen julkisoikeuden nojalla. Tämän säännön tilanne ja voimaantulopäivä olisi tarkistettava YK:n Euroopan talouskomission sääntöjä koskevan tilanneasiakirjan TRANS/WP.29/343/Rev.X viimeisimmästä versiosta, joka on saatavilla Internet-osoitteessa <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

#### **Sisältää kaiken voimassa olevan tekstin seuraavaan saakka:**

Muutossarja 04 — voimaantulopäivä: 23. kesäkuuta 2005

1. SOVELTAMISALA
  - 1.1 Tämä sääntö koskee lasten turvajärjestelmiä, jotka soveltuvat asennettaviksi vähintään kolmipyöräisiin moottoriajoneuvoihin ja joita ei ole tarkoitettu käytettäväksi kokoonaitettavien (kääntö)istuinten tai sivuttaissuuntaisten istuinten yhteydessä.
2. MÄÄRITELMÄT

Tässä säännössä tarkoitetaan:

  - 2.1 'lasten turvajärjestelmällä' (turvajärjestelmällä) järjestelmää, jonka osia ovat esimerkiksi vyölukolla varustetut hihnat tai muut joustavat osat, säätölaitteet, kiinnittimet ja joskus lisävalineet, kuten kantokoppa ja turvakaukalo, lisäistuin ja/tai törmäyssuoja, ja joka voidaan kiinnittää moottoriajoneuvoon. Sen tarkoituksena on vähentää järjestelmän käyttäjän vahingoittumisen vaaraa rajoittamalla tämän kehon liikkuvuutta ajoneuvossa törmäyksen tai vauhdin äkillisen hidastumisen yhteydessä.

ISOFIX on järjestelmä lasten turvajärjestelmän liittämiseksi ajoneuvoon. Siihen kuuluu kaksi ajoneuvossa olevaa jäykkää kiinnityspistettä ja kaksi lasten turvajärjestelmässä olevaa vastaavaa kiinnitintä sekä keinot turvajärjestelmän heilahdusliikkeen rajoittamiseksi.
  - 2.1.1 Lasten turvajärjestelmät jaetaan viiteen "massaryhmään":
    - 2.1.1.1 ryhmä 0 sellaisia lapsia varten, joiden massa on alle 10 kg;
    - 2.1.1.2 ryhmä 0+ sellaisia lapsia varten, joiden massa on alle 13 kg;

- 2.1.1.3 ryhmä I sellaisia lapsia varten, joiden massa on 9–18 kg;
- 2.1.1.4 ryhmä II sellaisia lapsia varten, joiden massa on 15–25 kg;
- 2.1.1.5 ryhmä III sellaisia lapsia varten, joiden massa on 22–36 kg.
- 2.1.1.6 Lasten ISOFIX-turvajärjestelmät jaetaan seuraaviin seitsemään ISOFIX-kokoluokkaan, jotka kuvaillaan säännön nro 16 liitteen 17 lisäyksessä 2:

- A — ISO/F3: Kasvot menosuuntaan asennettava lasten turvajärjestelmä, korkea  
 B — ISO/F2: Kasvot menosuuntaan asennettava lasten turvajärjestelmä, matala  
 B1 — ISO/F2X: Kasvot menosuuntaan asennettava lasten turvajärjestelmä, matala  
 C — ISO/R3: Selkä menosuuntaan asennettava lasten turvajärjestelmä, suuri koko  
 D — ISO/R2: Selkä menosuuntaan asennettava lasten turvajärjestelmä, pieni koko  
 E — ISO/R1: Selkä menosuuntaan asennettava vauvan turvajärjestelmä  
 F — ISO/L1: Sivuttain asennettava lasten turvajärjestelmä (kantokoppa), vasen  
 G — ISO/L2: Sivuttain asennettava lasten turvajärjestelmä (kantokoppa), oikea

Massaryhmä		ISOFIX-kokoluokka
0 — enintään 10 kg	F	ISO/L1
	G	ISO/L2
	E	ISO/R1
0+ — enintään 13 kg	C	ISO/R3
	D	ISO/R2
	E	ISO/R1
I — 9–18 kg	A	ISO/F3
	B	ISO/F2
	B1	ISO/F2X
	C	ISO/R3
	D	ISO/R2

- 2.1.2 Lasten turvalaitteet jaetaan neljään ”luokkaan”:
- 2.1.2.1 Luokkaan ”kaikkiin autoihin sopiva” (universal) kuuluvia turvalaitteita käytetään 6.1.1, 6.1.3.1 ja 6.1.3.2 kohdassa määritellyllä tavalla ajoneuvon useimmilla istumapaikoilla ja erityisesti niillä, jotka on arvioitu säännön nro 16 mukaisesti yhteensopiviksi kyseiseen luokkaan kuuluvien lasten turvalaitteiden kanssa.
- 2.1.2.2 Luokkaan ”automalli- ja istuinkohtainen” (restricted) kuuluvia turvalaitteita käytetään 6.1.1 ja 6.1.3.1 kohdassa määritellyllä tavalla tiettyjen ajoneuvotyyppien määrätyillä istumapaikoilla joko lasten turvalaitteiden valmistajan tai ajoneuvonvalmistajan ilmoituksen mukaan.
- 2.1.2.3 Luokkaan ”automallikohtainen” (semi-universal) kuuluvia turvalaitteita käytetään 6.1.1 ja 6.1.3.2 kohdassa määritellyllä tavalla.
- 2.1.2.4 Luokkaan ”autotyyppikohtainen” (specific vehicle) kuuluvat turvajärjestelmät on tarkoitettu käytettäväksi joko
- 2.1.2.4.1 erityisissä ajoneuvotyypeissä 6.1.2 ja 6.1.3.3 kohdan mukaisesti tai
- 2.1.2.4.2 ”sisäänrakennettuna” lasten turvalaitteena.

- 2.1.3 Lasten turvajärjestelmät jakautuvat lapsen kiinnitystavan mukaan seuraaviin kahteen luokkaan:
- itsenäisessä turvajärjestelmässä lapsen kiinnitys turvajärjestelmään ei ole riippuvainen mistään suoraan ajoneuvoon kiinnitetyistä välineistä;
- ei-itsenäisessä turvajärjestelmässä lapsen kiinnitys turvajärjestelmään on riippuvainen suoraan ajoneuvoon kiinnitetyistä välineistä;
- 2.1.3.1 'osittaisella turvajärjestelmällä' laitetta, kuten koroketyynyä, johon kuuluvat lasten turvajärjestelmät muodostavat täydellisen lasten turvajärjestelmän, kun sitä käytetään yhdessä aikuisten turvavyön kanssa, joka kiertää lapsen kehon tai pitää paikallaan turvalaitetta, johon lapsi on asetettu;
- 2.1.3.2 'koroketyynyllä' tukevaa tyynyä, jota voidaan käyttää aikuisen turvavyön yhteydessä;
- 2.1.3.3 'ohjainhihnalla' hihnaa, joka pitää aikuiselle tarkoitettun turvavyön olkahihnan lapselle soveltuvassa asennossa ja jolla olkahihnan tehollinen kohta, jossa sen suunta muuttuu, voidaan säätää hihnaa pitkin ylös ja alas siirrettävällä laitteella käyttäjän olkapään kohdalle ja lukita siihen asentoon. Tätä ohjainhihnaa ei ole tarkoitettu ottamaan vastaan merkittävää osaa dynaamisesta kuormasta;
- 2.2 'lasten turvaistuimella' lasten turvalaitetta, johon kuuluu lapselle tarkoitettu istuin;
- 2.3 'vyöllä' lasten turvalaitetta, johon kuuluu vyölukolla varustettu hihnojen yhdistelmä, säätölaitteita ja kiinnittimiä;
- 2.4 'istuimella' rakennetta, joka on olennainen osa lasten turvalaitetta ja joka on tarkoitettu istuma-asennossa olevaa lasta varten;
- 2.4.1 'kantokopalla' turvajärjestelmää, johon lapsi on tarkoitettu kiinnitettäväksi selälleen tai vatsalleen niin, että tämän selkäranka on ajoneuvon pituussuuntaiseen keskilinjaan nähden kohtisuorassa asennossa. Se on tarkoitettu törmäyksen sattuessa jakamaan kiinnitysvoimat lapsen pään ja vartalon mutta ei raajojen osalle;
- 2.4.2 'kantokopan kiinnityslaitteella' laitetta, jolla kantokoppa kiinnitetään ajoneuvon rakenteeseen;
- 2.4.3 'turvakaukalolla' turvajärjestelmää, johon lapsi sijoitetaan selkä menosuuntaan puoliksi istuvaan asentoon. Se on tarkoitettu etutörmäyksen sattuessa jakamaan kiinnitysvoimat lapsen pään ja vartalon mutta ei raajojen osalle;
- 2.5 'istuintuella' sitä lasten turvalaitteen osaa, jolla istuinta voidaan kohottaa;
- 2.6 'lapsen tuella' sitä lasten turvalaitteen osaa, jolla lasta voidaan kohottaa lasten turvalaitteessa;
- 2.7 'törmäyssuojalla' laitetta, joka kiinnitetään lapsen etupuolelle ja joka on tarkoitettu etutörmäyksen sattuessa jakamaan kiinnitysvoimat laajemmalle alueelle lapsen kehon pituussuunnassa;
- 2.8 'hihnalla' taipuisaa osaa, jonka tarkoituksena on siirtää voimia;
- 2.8.1 'lantiohihnalla' täydellisenä vyönä tai vyön osana etupuolelta lapsen lantioseudun yli kulkevaa ja sitä tukevaa hihnaa;

- 2.8.2 'olkahihnalla' lapsen vartalon rintaosaa tukevaa vyön osaa;
- 2.8.3 'haarahihnalla' hihnaa (tai jaettua hihnaa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta hihnaston osasta) ja joka on kiinnitetty lasten turvalaitteeseen ja lantiohihnaan ja joka kulkee lapsen reisien välistä; se on tarkoitettu tavanomaisessa käytössä estämään lapsen liukuminen lantiohihnan alitse ja estämään törmäyksen sattuessa lantiohihnan siirtyminen lantiolta ylös;
- 2.8.4 'lasten turvahihnalla' hihnaa, joka on vyön olennainen osa ja joka tukee vain lapsen kehoa;
- 2.8.5 'lasten turvalaitteen kiinnityshihnalla' hihnaa, jolla lasten turvalaite kiinnitetään ajoneuvon rakenteeseen ja joka voi olla osa ajoneuvon istuimen kiinnityslaitetta;
- 2.8.6 'valjasvyöllä' asennelmaa, johon kuuluu lantiovyö ja olkahihnat sekä haarahihna, mikäli sellainen on asennettu;
- 2.8.7 'Y-hihnalla' vyötä, jossa hihnojen yhdistelmän muodostavat lapsen säärten välistä kulkeva hihna ja kummankin olkapään kautta kulkevat hihnat;
- 2.9 'vyölukolla' nopeasti avattavaa laitetta, jonka ansiosta vyö pitää lapsen paikallaan tai auton rakenne pitää vyön paikallaan ja joka on mahdollista avata nopeasti. Vyölukkoon voi kuulua myös säätölaite;
- 2.9.1 'umpirakenteisella vyölukon avauspainikkeella' vyölukon avauspainiketta, jolla vyölukkoa ei saa pystyä avaamaan halkaisijaltaan 40 mm:n palloa käyttäen;
- 2.9.2 'avorakenteisella vyölukon avauspainikkeella' vyölukon avauspainiketta, jolla vyölukko on pystyttyävä avaamaan halkaisijaltaan 40 mm:n palloa käyttäen;
- 2.10 'säätölaitteella' laitetta, joka mahdollistaa turvalaitteen tai sen kiinnittimien säätämisen käyttäjän kehoa, ajoneuvon rakennetta tai molempia vastaavasti. Säätölaite voi olla osa vyölukkoa, se voi olla kelauslaite tai mikä tahansa muu turvavyön osa;
- 2.10.1 'pikasäätölaitteella' säätölaitetta, jota on mahdollista käyttää yhden käden yhdellä sujuvalla liikkeellä;
- 2.10.2 'suoraan lasten turvalaitteeseen kiinnitetyllä säätölaitteella' integroidun valjasvyön säätölaitetta, joka on kiinnitetty suoraan lasten turvalaitteeseen ja joka ei ole suoraan sen hihnaston varassa, jonka säätämiseen se on tarkoitettu;
- 2.11 'kiinnittimillä' lasten turvalaitteen osia, mukaan lukien sen kiinnityslaitteet, jotka mahdollistavat lasten turvalaitteen luotettavan kiinnittämisen ajoneuvon rakenteeseen joko suoraan tai ajoneuvon istuimen välityksellä;
- 2.11.1 'tukijalalla' lasten turvajärjestelmään pysyvästi kiinnitettyä osaa, joka vastaanottaa turvajärjestelmän ja ajoneuvon rakenteen välille syntyvän puristusvoiman istuintynnyryn vaimennusvaikutuksen välttämiseksi jarrutustilanteessa; tukijalka voi olla säädettävä;
- 2.12 'energianvaimentimella' laitetta, joka on suunniteltu yksin tai yhdessä hihnan kanssa ottamaan vastaan energiaa ja joka on osa lasten turvalaitetta;

- 2.13 'kelauslaitteella' laitetta, joka on tarkoitettu koko lasten turvalaitteeseen kuuluvan hihnan tai sen osan kelaamiseen. Ilmaisu käsittää seuraavat laitteet:
- 2.13.1 "automaattisesti lukittuva kelauslaite", joka sallii hihnan kelautumisen ulos haluttuun pituuteen ja josta uloskelattu hihna automaattisesti mukautuu henkilön kehon mukaan, kun vyölukko kiinnitetään, ja samalla hihnan kelautuminen ulos ilman käyttäjän tahallista toimintaa estyy;
- 2.13.2 "törmäyksessä lukittuva kelauslaite", joka tavanomaisissa ajo-olosuhteissa ei rajoita turvavyön käyttäjän liikkumisvapautta. Laite on varustettu hihnan pituuden säätölaitteilla, jotka säätävät automaattisesti hihnan pituuden käyttäjän kehon mukaan, sekä törmäystilanteessa aktivoituvalla lukitusmekanismilla:
- 2.13.2.1 ajoneuvon jarrutuksesta, hihnan kelaumisesta kelauslaitteesta tai muiden automaattisten toimintojen vaikutuksesta (yksinkertainen lukkiutumistapa), tai
- 2.13.2.2 tällaisten tekijöiden yhteisvaikutuksesta (monitoiminen lukittumistapa);
- 2.14 'turvalaitteen kiinnityspisteillä' ajoneuvon rakenteen tai istuimen rakenteen osia, joihin lasten turvalaitteen kiinnittimet kiinnitetään;
- 2.14.1 'lisäkiinnityspisteillä' ajoneuvon tai ajoneuvon istuimen rakenteen osia taikka mitä tahansa muita ajoneuvon osia, joihin lasten turvalaite on tarkoitus kiinnittää ja jotka täydentävät säännön nro 14 mukaisia kiinnityspisteitä. Tähän kuuluu myös vaunun lattialevy, joka kuvaillaan liitteessä 6, tai muut ajoneuvon tai ajoneuvojen rakenteelliset osat, joita tukijalka kuormittaa;
- 2.14.2 'ISOFIX-alakiinnityspisteellä' yhtä 6 mm:n paksuista jäykkää pyöreää vaakatasossa olevaa tankoa, joka on kiinnitetty ajoneuvon tai istuimen rakenteeseen ja johon voidaan ISOFIX-lukitusosien avulla kiinnittää lasten ISOFIX-turvajärjestelmä;
- 2.14.3 'ISOFIX-kiinnitysjärjestelmällä' järjestelmää, joka koostuu kahdesta säännön nro 14 vaatimusten mukaisesta ISOFIX-kiinnityspisteestä ja joka on suunniteltu heilahduksenestolaitteella varustetun lasten ISOFIX-turvajärjestelmän kiinnittämistä varten;
- 2.14.4 'heilahduksenestolaitteella' seuraavia:
- a) kaikkiin autoihin sopivan lasten ISOFIX-turvajärjestelmän heilahduksenestolaite muodostuu ISOFIX-yläkiinnityshihnasta;
- b) automallikohtaisen lasten ISOFIX-turvajärjestelmän heilahduksenestolaite muodostuu joko ISOFIX-yläkiinnityshihnasta, ajoneuvon kojelaudasta tai tukijalasta, joka rajoittaa turvalaitteen heilahdusta etutörmäystilanteessa;
- c) ISOFIX-sandardin mukaisten, kaikkiin autoihin sopivien ja automallikohtaisten lasten turvajärjestelmien osalta ajoneuvon istuin ei sinällään ole heilahduksenestolaite;
- 2.14.5 'ISOFIX-yläkiinnityspisteellä' säännön nro 14 vaatimukset täyttävää osaa, esimerkiksi tankoa, joka sijaitsee määritellyllä alueella, johon voidaan kiinnittää ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihna ja joka siirtää kiinnityvoimat ajoneuvon rakenteeseen;
- 2.15 'kasvot menosuuntaan suunnatulla' ajoneuvon tavanomaiseen kulkusuuntaan suunnattua;
- 2.16 'selkä menosuuntaan suunnatulla' ajoneuvon tavanomaiseen kulkusuuntaan nähden vastakkaiseen suuntaan suunnattua;
- 2.17 'kallistetulla asennolla' erityistä istuimen asentoa, joka mahdollistaa lapselle nojaavan asennon;

- 2.18 'makuuasennossa/selällään/vatsallaan' asentoa, jossa ainakin lapsen pää ja vartalo lukuun ottamatta raajoja ovat vaakasuoralla pinnalla, kun lapsi on levossa turvalaitteessa;
- 2.19 'lasten turvalaitetyypillä' lasten turvalaitteita, jotka eivät poikkea toisistaan seuraavilta olennaisilta osin:
- 2.19.1 luokka sekä massaryhmä(t), joita varten, sekä suunta (määritelty 2.15 ja 2.16 kohdassa), jossa turvalaite on tarkoitettu käytettäväksi;
- 2.19.2 lasten turvalaitteen geometria;
- 2.19.3 istuimen, pehmusteiden ja törmäyssuojan mitat, massa, materiaali ja väri;
- 2.19.4 hihnojen materiaali, kudος, mitat ja väri;
- 2.19.5 jäykät osat (vyölukko, kiinnityslaitteet jne.);
- 2.20 'ajoneuvon istuimella' yhden täysikasvuisen henkilön istuttavaa ajoneuvon rakenteeseen erottamattomasti kuuluvaa tai irrallista rakennetta verhoiluineen. Tällöin tarkoitetaan:
- 2.20.1 'ajoneuvonistuinten ryhmällä' yhden tai useamman aikuisen henkilön istuttavaa joko yhdistelmäistuinta tai useampaa erillistä, vierekkäistä istuinta (jotka on sijoitettu niin, että yhden istuimen etukiinnityspisteet ovat linjassa toisen istuimen etu- tai takakiinnityspisteiden kanssa tai näiden välistä kulkevalla linjalla);
- 2.20.2 'yhdistelmäistuimella' useamman kuin yhden aikuisen istuttavaksi tarkoitettua rakennetta verhoiluineen;
- 2.20.3 'ajoneuvon etuistuimilla' ryhmää istuimia, jotka ovat sijaitsevat matkustajatilassa etummaisina, eli suoraan niiden edessä ei ole yhtään muuta istuinta;
- 2.20.4 'ajoneuvon takaistuimilla' kiinteitä menosuuntaan suunnattuja istuimia, jotka sijaitsevat toisen ajoneuvonistuinten ryhmän takana;
- 2.20.5 'ISOFIX-paikalla' järjestelmää, johon voidaan asentaa
- a) joko tämän säännön mukainen kasvot menosuuntaan suunnattu kaikkiin autoihin sopiva (universaali) lasten ISOFIX-turvajärjestelmä;
  - b) tai tämän säännön mukainen kasvot menosuuntaan suunnattu automerkkohtainen (semiuniversaali) lasten ISOFIX-turvajärjestelmä;
  - c) tai tämän säännön mukainen selkä menosuuntaan suunnattu automallikohtainen (semiuniversaali) lasten ISOFIX-turvajärjestelmä;
  - d) tai tämän säännön mukainen sivuttain asennettava automallikohtainen (semiuniversaali) lasten ISOFIX-turvajärjestelmä;
  - e) tai tämän säännön mukainen autotyyppikohtainen lasten ISOFIX-turvajärjestelmä;

- 2.21 'säätöjärjestelmällä' täydellistä laitetta, jonka avulla ajoneuvon istuin tai istuimen osa voidaan säätää istuimen aikuisen käyttäjän keholle sopivaan asentoon. Tällaisella laitteella voidaan erityisesti:
- 2.21.1 säätää istuimen asentoa pituussuunnassa ja/tai
- 2.21.2 pystysuunnassa ja/tai
- 2.21.3 istuinkulman osalta;
- 2.22 'ajoneuvonistuimen kiinnityspisteillä' järjestelmää, ajoneuvon rakenteen asiaankuuluvat osat mukaan luettuna, jolla aikuiselle käyttäjälle tarkoitettu istuinkokonaisuus on kiinnitetty ajoneuvon rakenteeseen;
- 2.23 'istuintyyppillä' aikuiselle tarkoitettujen istuinten luokkaa, johon kuuluvat istuimet eivät eroa toisistaan olennaisilta osin, kuten:
- 2.23.1 istuinrakenteen muoto, mitat ja materiaalit,
- 2.23.2 istuimen selkänojan säätö- ja lukitusjärjestelmien tyypit ja mitat sekä
- 2.23.3 istuimessa olevien aikuiselle tarkoitettujen turvavyön kiinnityspisteiden, istuimen kiinnityspisteiden ja asiaankuuluvien ajoneuvon rakenteellisten osien tyyppi ja mitat;
- 2.24 'siirtojärjestelmällä' laitetta, jonka avulla aikuisen istuinta tai jotakin sen osaa voidaan portaattomasti siirtää pituussuunnassa tai istuimen osien välisiä kulmia muuttaa matkustajien ajoneuvon nousemisen tai ajoneuvosta poistumisen taikka esineiden ajoneuvon lastaamisen ja ajoneuvosta purkamisen helpottamiseksi;
- 2.25 'lukitusjärjestelmällä' laitetta, jolla varmistetaan, että aikuisen istuin ja sen osat voidaan pysyttää käyttöasentoissa;
- 2.26 'lukkolaitteella' laitetta, jolla lukitaan ja estetään aikuisen turvavyön hihnaston tietyn osan liike saman vyöhihnaston toiseen osaan nähden. Laite voi vaikuttaa joko olka- tai lantio-osaan tai kiinnittää sekä olka- että lantio-osan toisiinsa. Ilmaisui käsittää seuraavat luokat:
- 2.26.1 'luokkaan A kuuluvat laitteet', eli laitteet, jotka estävät lasta vetämästä hihnastoa kelauslaitteesta vyön lantio-osaan silloin, kun aikuisen turvavyötä käytetään suoraan lapsen tukemiseen paikalleen. Kun laite toimitetaan yhdessä ryhmään I kuuluvien turvalaitteiden kanssa, se täyttää 6.2.9 kohdan vaatimukset;
- 2.26.2 'luokkaan B kuuluvat laitteet', eli laitteet, jotka mahdollistavat käytetyn kiristysvoiman kohdistamisen aikuiselle tarkoitettujen vyön lantio-osaan silloin, kun aikuisen turvavyötä käytetään lasten turvalaitteen tukemiseen paikalleen. Laite on tarkoitettu estämään hihnaston liukuminen kelauslaitteesta turvalaitteen läpi, mikä saattaisi vapauttaa kiristysvoiman ja saattaa turvalaitteen epäedulliseen asentoon;
- 2.27 'erityisturvalaitteella' lasten turvajärjestelmää, joka on suunniteltu lapsen fyysisestä tai henkisestä vammasta johtuvia erityistarpeita silmällä pitäen; tällainen laite voi erityisesti mahdollistaa mitä tahansa lapsen kehon osaa suojaavien lisäturvalaitteiden käytön, mutta siihen on kuuluttava vähintään ensisijainen turvalaite, joka täyttää tämän säännön vaatimukset;
- 2.28 'ISOFIX-lukitusosalla' yhtä kahdesta kiinnitysosasta, jotka ovat tämän säännön 6.3.2 kohdan vaatimusten mukaisia, jotka kuuluvat lasten ISOFIX-turvajärjestelmän rakenteeseen ja jotka ovat yhteensopivat ISOFIX-alakiinnityspisteiden kanssa;
- 2.29 'lasten ISOFIX-turvajärjestelmällä' lasten turvajärjestelmää, joka on kiinnitettävä säännön nro 14 vaatimusten mukaiseen ISOFIX-kiinnityspistejärjestelmään;

- 2.30 'istuimen taitekohdalla' lähellä ajoneuvon istuimen istuintyydyn ja selkänöjan pintojen risteyskohtaa olevaa aluetta;
- 2.31 'ajoneuvon istuinasetelmalla' 2.1.1.6 kohdassa määriteltyjen ISOFIX-kokoluokkien mukaista asetelmaa, jonka mitat annetaan säännön nro 16 liitteen 17 lisäyksessä 2 olevissa kuvissa 1–6 ja jota lasten turvajärjestelmän valmistaja käyttää määriteltäessä lasten ISOFIX-turvajärjestelmän mittoja ja ISOFIX-lukitusosien sijaintia;
- 2.32 'ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnan liittimellä' laitetta, joka on tarkoitettu kiinnitettäväksi ISOFIX-yläkiinnityspisteeseen;
- 2.33 'ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnan koukulla' ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnan liitintä, joka määritellään säännön nro 14 liitteessä 9 olevassa kuvassa 3 ja jollaista käytetään yleensä yläkiinnityshihnan liittämiseksi kiinnityspisteeseen;
- 2.34 'ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnalla' vyöhihnaa (tai vastaavaa), joka kulkee lasten ISOFIX-turvajärjestelmän yläosasta ISOFIX-yläkiinnityspisteeseen ja joka on varustettu säätölaitteella, kiristyksen vapautuslaitteella sekä ISOFIX-yläkiinnityshihnan liittimellä;
- 2.35 'ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnan kiinnittimellä' laitetta, jolla ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihna kiinnitetään lasten ISOFIX-turvajärjestelmään;
- 2.36 'kiristyksen vapautuslaitteella' järjestelmää, jolla voidaan vapauttaa laite, joka säätää ja ylläpitää ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnan kireyttä;
- 2.37 'aikuisen turvavyön ohjaimella' laitetta, jonka kautta aikuisen turvavyö kulkee toimiessaan oikein ja joka sallii vyönauhan vapaan kulun;
- 2.38 'tyyppihyväksyntätestillä' testiä, jonka avulla määritetään, vastaako hyväksyttäväksi toimitettu lasten turvajärjestelmä sovellettavia vaatimuksia;
- 2.39 'tuotannon kvalifointitestillä' testiä, jonka avulla määritetään, kykeneekö valmistaja tuottamaan lasten turvajärjestelmiä, jotka ovat tyyppihyväksyntää varten toimitettujen lasten turvajärjestelmien mukaisia;
- 2.40 'rutiinitestauksella' useiden yhdestä erästä valittujen lasten turvajärjestelmien testaamista sen todentamiseksi, missä määrin ne vastaavat sovellettavia vaatimuksia.
3. HYVÄKSYNTÄÄ KOSKEVA HAKEMUS
- 3.1 Tavaramerkin haltijan tai tämän asianmukaisesti valtuuttaman edustajan on haettava lasten turvalaitteelle tyyppihyväksyntää, ja hakemus on käsiteltävä liitteessä 14 kuvatun tyyppihyväksyntämenettelyn mukaisesti.
- 3.2 Jokaisen lasten turvalaitetyypin hyväksyntää erikseen koskevaan hakemukseen on liitettävä:
- 3.2.1 lasten turvalaitteen tekninen kuvaus, jossa määritellään käytetyt hihnat ja muut materiaalit ja johon liitetään lasten turvalaitteen muodostavien osien piirustukset sekä kelauslaitteiden osalta niiden sekä niihin liittyvien tuntoelinten asennusohjeet sekä ilmoitus myrkyllisyydestä (6.1.5 kohta) ja tulenarkuudesta (6.1.6 kohta); piirustuksissa on osoitettava aiottu tyyppihyväksyntänumeron ja mahdollisten muiden merkkien paikka tyyppihyväksyntämerkin ympärään nähden. Kuvauksessa on mainittava hyväksyttäväksi toimitetun mallin väri;
- 3.2.2 neljä lasten turvalaitteen mallikappaletta;



- 3.2.3 kymmenen metriä jokaista hihnatyyppeä, jota lasten turvalaitteessa käytetään; ja
- 3.2.4 testiä suorittavan teknisen tutkimuslaitoksen pyynnöstä on toimitettava lisämallikappaleita;
- 3.2.5 pakkausohjeet ja -tiedot jäljempänä olevan 14 kohdan mukaisesti;
- 3.2.6 mikäli kantokopan kiinnityslaitetta voidaan käyttää yhdessä monentyyppisten kantokoppien kanssa, kiinnityslaitteen valmistajan on toimitettava luettelo kyseisistä kantokopista.
- 3.3 Jos tyyppihyväksyttyä aikuisen turvavyötä käytetään lasten turvalaitteen kiinnittämiseen, hakemuksessa on määriteltävä käytettävän aikuiselle tarkoitetun turvavyön tyyppi, esimerkiksi staattiset lantiovyöt.
- 3.4 Ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen on todennettava, että käytössä on riittävät järjestelyt ja menettelyt, joilla varmistetaan tehokas valvonta, jotta tuotannossa olevat lasten turvajärjestelmät, -varusteet ja -osat ovat hyväksytyin tyyppin mukaisia.
4. MERKINNÄT
- 4.1 Tyyppihyväksyntää varten 3.2.2 ja 3.2.3 kohdan määräysten mukaisesti toimitetuissa lasten turvalaitteiden näytekappaleissa on oltava selvästi ja pysyvästi merkittyinä valmistajan nimi, nimikirjaimet tai tavaramerkki.
- 4.2 Yhteen lasten turvalaitteen muoviosista (esimerkiksi sen kuoreen, törmäyssuojaan, korkeutyynyyn jne.) mutta ei kuitenkaan vyöhön/vöihin tai valjaisiin, on merkittävä selvästi (ja pysyvästi) valmistusvuosi.
- 4.3 Jos turvalaite on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä lasten turvavyön kanssa, hihnaston oikea reititys on selvästi ilmoitettava piirroksella, joka kiinnitetään pysyvästi turvalaitteeseen. Jos turvalaitetta pitää paikallaan aikuisen turvavyö, hihnaston reititys on selvästi merkittävä tuotteeseen värikoodein. Turvavyön reititystä ilmaisemaan käytettävän värin on oltava turvalaitteen kasvot menosuuntaan -asennuksessa punainen ja selkä menosuuntaan -asennuksessa sininen. Samoja värejä on myös käytettävä laitteen merkinnöissä, joissa kuvataan sen käyttömenetelmiä.
- Turvavyön olka- ja lantio-osien oikeat reitit on erotettava selkeästi toisistaan. Turvavyön kunkin osan reitti on merkittävä esimerkiksi värikoodein, sanallisesti tai kuvien avulla.
- Kaikissa kuvioissa, jotka esittävät turvavöiden reittiä turvalaitteessa, on selvästi kuvattava lasten turvajärjestelmän asento ajoneuvoon nähden. Ajoneuvon istuin on oltava kuvattuna kaikissa turvavöiden reittiä esittävässä kuvioissa.
- Tässä kohdassa määriteltyjen merkintöjen on oltava näkyvillä, kun turvalaite on ajoneuvossa. Ryhmään 0 kuuluvien turvalaitteiden osalta näiden merkintöjen on oltava näkyvillä myös, kun lapsi on turvalaitteessa.
- 4.4 Lasten turvalaitteen näkyvissä olevalla sisäpinnalla (johon luetaan myös lapsen pään kohdalla olevat sivu-ulokkeet) suunnilleen kohdassa, johon lapsen pää tukeutuu, on selkä menosuuntaan suunnatuissa turvalaitteissa oltava pysyvästi kiinnitettynä jäljempänä esitetty merkintä (esitetty tekstitieto on vähimmäisvaatimus).

Tämä merkki on laadittava sen maan kielellä (kielillä), jossa laitetta myydään.

Merkin vähimmäiskoko: 60 x 120 mm.

Merkki on oltava ommeltu päällykseen koko ympärykseltään ja/tai kiinnitetty päällykseen koko takapinnaltaan. Merkki voidaan kiinnittää myös muulla pysyvällä tavalla niin, ettei merkki irtoa tuotteesta tai peity näkyvistä. Lipuketyypisiä merkkejä ei saa käyttää.

Jos lasten turvajärjestelmän osat tai turvajärjestelmän valmistajan toimittamat lisävarusteet voivat peittää merkinnän, laite on varustettava lisämerkillä. Yksi varoitusmerkki on oltava pysyvästi näkyvässä aina, kun turvalaitetta valmistellaan käyttöä varten riippumatta asennustavasta tai -paikasta.



- 4.5 Lasten turvalaitteissa, joita voidaan käyttää sekä kasvat että selkä menosuuntaan suunnattuna, on oltava maininta:

”TÄRKEÄÄ — EI SAA ASENTAA KASVOT MENOSUUNTAAN PÄIN ENNEN KUIN LAPSEN PAINO ON YLI ... (Katso ohjeet)”

- 4.6 Jos lasten turvalaitteissa on mahdollista käyttää vaihtoehtoisia vyön reitityksiä, vaihtoehtoisesti kuormittuvat lasten turvalaitteen ja aikuiselle tarkoitetun turvavyön väliset kosketuskohdat on merkittävä pysyvästi. Näillä merkinnöillä on ilmaistava, että kyseessä on vaihtoehtoinen vyön reititys, ja merkintöjen on oltava edellä mainittujen kasvat menosuuntaan ja selkä menosuuntaan suunnattuja istuimia koskevien koodivaatimusten mukaiset.

- 4.7 Jos lasten turvalaitteessa on vaihtoehtoisia kuormittuvia kosketuskohtia, 4.3 kohdassa vaadittuun merkintään on sisällytettävä maininta siitä, että vaihtoehtoinen vyön reititys on kuvattuna ohjeissa.

## 4.8

**ISOFIX-merkintä**

Jos tuotteessa on ISOFIX-lukitusosat, seuraavien tietojen on oltava pysyvästi sellaisen henkilön nähtävissä, joka asentaa turvajärjestelmää ajoneuvoon:

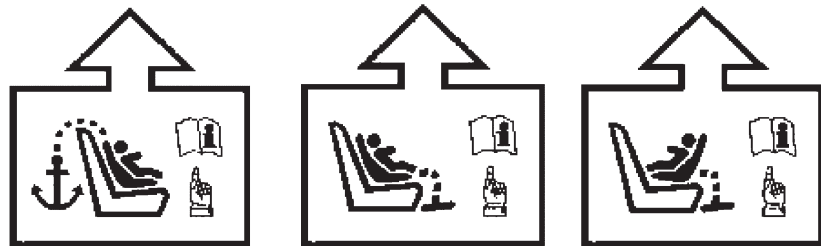
ISOFIX-tunnus ja kirjainmerkintä, josta käy ilmi ISOFIX-kokoluokka (-luokat), jota (joita) tuote vastaa. Vähimmäisvaatimuksena on symboli, jossa läpimitaltaan vähintään 13 mm:n ympyrän sisällä on kuvatunnus, joka erottuu hyvin ympyrän taustasta. Kuvatunnuksen on erotuttava selkeästi joko värien ansiosta tai riittävän paksuisena kohokuvana, jos tunnus on valettu tai kohopainettu.



B, N et F B, C ja F

Seuraavat tiedot on annettava joko kuvatunnuksin tai tekstin muodossa. Merkinnästä on käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- Olellaiset vaiheet istuimen valmistelemiseksi asennusta varten. Merkinnässä on esimerkiksi selitettävä, miten ISOFIX-kiinnitysjärjestelmä saatetaan käyttökuntoon.
- Kaikkien opasteiden sijainti, tarkoitus ja tulkinta on selitettävä.
- Yläkiinnityshihnojen tai muiden istuimen heilahdusliikettä rajoittavien varusteiden sijainti ja tarvittaessa reitti on osoitettava käyttämällä jotakin seuraavista symboleista tapauksen mukaan, jos varuste edellyttää käyttäjän toimenpiteitä.



- ISOFIX-lukitusosien ja yläkiinnityshihnan tai muiden istuimen heilahdusliikettä rajoittavien varusteiden säätö on kuvailtava.
- Merkinnän on oltava pysyvästi kiinnitetty ja istuinta asentavan käyttäjän nähtävissä.
- Tarvittaessa on viitattava lasten turvajärjestelmän käyttöohjeisiin ja niiden sijaintiin käyttämällä alla esitettyä symbolia.



5. HYVÄKSYNTÄ
- 5.1 Jokaisen 3.2.2 ja 3.2.3 kohdan mukaisesti toimitetun näytteen on joka suhteessa täytettävä tämän säännön 6–8 kohdassa määritellyt vaatimukset, ennen kuin hyväksyntä voidaan antaa.
- 5.2 Jokaiselle hyväksytylle tyyppille annetaan hyväksyntänumero. Sen kaksi ensimmäistä merkkiä (nykyisin 04, joka vastaa 12. syyskuuta 1995 voimaan tullutta muutossarjaa 04) tarkoittaa muutossarjaa, joka sisältää hyväksynnän antohetkellä voimassa olevat uusimmat sääntöä koskevat merkittävät tekniset muutokset. Sama sopimuspuoli ei saa antaa samaa numeroa muulle tässä säännössä tarkoitettulle lasten turvalaitetyypille.
- 5.3 Tässä säännössä tarkoitettua hyväksynnän antamista lasten turvalaitetyypille tai sellaisen hyväksynnän laajentamista taikka epäämistä koskeva ilmoitus on toimitettava tätä sääntöä soveltaville sopimuspuolille sen liitteessä 1 olevan mallin mukaisella lomakkeella.
- 5.4 Edellä 4 kohdassa määrättyjen merkintöjen lisäksi jokaiseen tämän säännön mukaisesti tyyppihyväksytyyn lasten turvalaitteeseen on sopivaan kohtaan kiinnitettävä seuraavat tiedot:
- 5.4.1 kansainvälinen tyyppihyväksyntämerkki, joka koostuu:
- 5.4.1.1 ympyrästä, jonka sisällä on E-kirjain ja jota seuraa tyyppihyväksynnän antaneen valtion tunnusnumero <sup>(1)</sup>;
- 5.4.1.2 tyyppihyväksyntänumero;
- 5.4.2 seuraavat lisämerkinnät:
- 5.4.2.1 sana(t) ”kaikkiin autoihin sopiva”, ”automalli- ja istuinkohtainen”, ”automallikohtainen” tai ”autotyyppikohtainen”, turvalaitteen luokasta riippuen;
- 5.4.2.2 massan vaihteluväli, jota varten lasten turvalaite on suunniteltu, eli 0–10 kg, 0–13 kg, 9–18 kg, 15–25 kg, 22–36 kg, 0–18 kg, 9–25 kg, 15–36 kg, 0–25 kg, 9–36 kg tai 0–36 kg;
- 5.4.2.3 tunnus ”Y”, jos laitteeseen kuuluu säännön muutossarja 02:n täydennys 3:n vaatimusten mukainen haarahihna;
- 5.4.2.4 tunnus ”S”, jos kyseessä on ”erityisturvalaite”.
- 5.5 Tämän säännön liitteessä 2 on esimerkki tyyppihyväksyntämerkkiin liittyvästä järjestelystä.
- 5.6 Edellä 5.4 kohdassa kuvailtujen merkkien on oltava selvästi luettavissa ja pysyvästi merkittyjä joko laitteessa olevaan kylttiin tai itse laitteeseen. Kyltin tai merkinnän on oltava kulutusta kestävä.

<sup>(1)</sup> 1 = Saksa, 2 = Ranska, 3 = Italia, 4 = Alankomaat, 5 = Ruotsi, 6 = Belgia, 7 = Unkari, 8 = Tšekki, 9 = Espanja, 10 = Serbia ja Montenegro, 11 = Yhdistynyt kuningaskunta, 12 = Itävalta, 13 = Luxemburg, 14 = Sveitsi, 15 = (vapaa), 16 = Norja, 17 = Suomi, 18 = Tanska, 19 = Romania, 20 = Puola, 21 = Portugali, 22 = Venäjän federaatio, 23 = Kreikka, 24 = Irlanti, 25 = Kroatia, 26 = Slovenia, 27 = Slovakia, 28 = Valko-Venäjä, 29 = Viro, 30 = (vapaa), 31 = Bosnia ja Hertsegovina, 32 = Latvia, 33 = (vapaa), 34 = Bulgaria, 35 = (vapaa), 36 = Liettua, 37 = Turkki, 38 = (vapaa), 39 = Azerbaidžan, 40 = entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, 41 = (vapaa), 42 = Euroopan yhteisö (hyväksynnän myöntävät sen jäsenvaltiot omaa erityistä ECE-tunnustaan käyttäen), 43 = Japani, 44 = (vapaa), 45 = Australia, 46 = Ukraina, 47 = Etelä-Afrikka, 48 = Uusi-Seelanti, 49 = Kypros, 50 = Malta ja 51 = Korean tasavalta. Järjestyksessä seuraavat numerot osoitetaan muille maille kronologisessa järjestyksessä, jossa ne ratifioivat sopimuksen pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymisestä sekä näiden vaatimusten mukaisesti annettujen hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevista ehdoista, tai liittyvät kyseiseen sopimukseen. Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri ilmoittaa näin osoitetut numerot sopimuspuolille.

5.7 Edellä 5.6 kohdassa tarkoitetut merkit voi antaa joko hyväksynnästä vastaava viranomaisen tai kyseisen viranomaisen luvalla tuotteen valmistaja.

## 6. YLEISET VAATIMUKSET

### 6.1 Sijoittaminen ja kiinnittäminen ajoneuvoon

6.1.1 Luokkiin ”kaikkiin autoihin sopiva”, ”automallikohtainen” ja ”automalli- ja istuinkohtainen” kuuluvien lasten turvalaitteiden käyttö sallitaan etu- ja takaistuipaikoilla, jos turvalaitteet on asennettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

6.1.2 Luokkaan ”autotyypikohtainen” kuuluvien lasten turvalaitteiden käyttö sallitaan kaikilla istuipaikoilla ja myös tavaratilassa, jos turvalaitteet on asennettu valmistajan ohjeiden mukaisesti. Jos turvalaite on suunnattu selkä menosuuntaan, sen suunnittelussa on varmistettava, että lapsen pää voi saada tukea aina, kun turvalaite on käyttövalmis. Tämä määritetään istuimen selkänojaan nähden kohtisuorana silmien tason leikkaavana linjana niin, että leikkauspiste on vähintään 40 mm kyseisen päätuen säteen alkupisteen alapuolella.

6.1.3 Lasten turvalaite on luokkaansa vastaavasti kiinnitettävä ajoneuvon tai istuimen rakenteeseen.

## MAHDOLLISET HYVÄKSYNTÄKONFIGURAATIOT

### RYHMÄ- JA LUOKKATAULUKKO

RYHMÄ LUOKKA		Kaikkiin autoihin sopiva <sup>(1)</sup>		Automallikohtainen <sup>(2)</sup>		Automalli- ja istuinkohtainen		Autotyypikohtainen	
		LTJ	ISO-FIXLTJ	LTJ	ISOFIX LTJ	LTJ	ISO-FIXLTJ	LTJ	ISO-FIXLTJ
0	Kantokoppa	A	NA	A	A	A	NA	A	A
	Selkä menosuuntaan	A	NA	A	A	A	NA	A	A
0+	Selkä menosuuntaan	A	NA	A	A	A	NA	A	A
I	Selkä menosuuntaan	A	NA	A	A	A	NA	A	A
	Kasvot menosuuntaan (itsenäinen)	A	A	A	A	A	NA	A	A
	Kasvot menosuuntaan (epäitsenäinen)	A	NA	A	NA	A	NA	A	A
II	Selkä menosuuntaan	A	NA	A	NA	A	NA	A	A
	Kasvot menosuuntaan (itsenäinen)	A	NA	A	NA	A	NA	A	A
	Kasvot menosuuntaan (epäitsenäinen)	A	NA	A	NA	A	NA	A	A

RYHMÄ LUOKKA		Kaikkiin autoihin sopiva <sup>(1)</sup>		Automallikohtainen <sup>(2)</sup>		Automalli- ja istuinkohtainen		Autotyypikohtainen	
		LTJ	ISO-FIXLTJ	LTJ	ISOFIX LTJ	LTJ	ISO-FIXLTJ	LTJ	ISO-FIXLTJ
III	Selkä menosuuntaan	A	NA	A	NA	A	NA	A	A
	Kasvot menosuuntaan (itsenäinen)	A	NA	A	NA	A	NA	A	A
	Kasvot menosuuntaan (epäitsenäinen)	A	NA	A	NA	A	NA	A	A

Jossa

LTJ: Lasten turvajärjestelmä

A: Sovelletaan

NA: Ei sovelleta

<sup>(1)</sup> Kaikkiin autoihin sopivalla ISOFIX-turvajärjestelmällä tarkoitetaan kasvot menosuuntaan asennettavaa järjestelmää, joka on tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoissa, joissa on ISOFIX-kiinnityspisteet ja yläkiinnityspiste.

<sup>(2)</sup> Automallikohtaisella lasten ISOFIX-turvajärjestelmällä tarkoitetaan:

- kasvot menosuuntaan asennettavaa turvajärjestelmää, joka on varustettu tukijalalla, tai
- selkä menosuuntaan asennettavaa turvajärjestelmää, joka on varustettu tukijalalla tai yläkiinnityshihnalla ja joka on tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoissa, joissa on ISOFIX-kiinnityspisteet ja tarvittaessa yläkiinnityspiste, tai
- selkä menosuuntaan asennettavaa, ajoneuvon kojelautaan tukeutuvaa turvajärjestelmää, joka on tarkoitettu käytettäväksi ISOFIX-kiinnityspisteillä varustetulla etumatkustajan istuimella, taikka sivuttain asennettavaa turvajärjestelmää, joka on tarvittaessa varustettu heilahduksenestolaitteella ja joka on tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoissa, joissa on ISOFIX-kiinnityspisteet ja tarvittaessa yläkiinnityspiste.

- 6.1.3.1 Luokissa "kaikkiin autoihin sopiva" ja "automalli- ja istuinkohtainen" kiinnitys tapahtuu aikuisen turvavyöllä (joka on tai ei ole varustettu kelauslaitteella), joka täyttää säännön nro 16 (tai vastaavat) vaatimukset ja joka on kiinnitetty säännön nro 14 (tai vastaavat) vaatimukset täyttäviin kiinnityspisteisiin.
- 6.1.3.2 Luokkaan "kaikkiin autoihin sopiva" kuuluva lasten ISOFIX-turvajärjestelmä kiinnitetään tämän säännön vaatimukset täyttävien ISOFIX-lukitusosien ja ISOFIX-yläkiinnityshihnojen avulla säännön nro 14 vaatimusten mukaisesti ISOFIX-kiinnityspisteisiin ja ISOFIX-yläkiinnityspisteeseen.
- 6.1.3.3 Luokassa "automallikohtainen" kiinnitys tapahtuu säännön nro 14 mukaisten alakiinnityspisteiden ja tämän säännön liitteessä 11 olevan suosituksen mukaisten lisäkiinnityspisteiden avulla.
- 6.1.3.4 Luokkaan "automallikohtainen" kuuluva lasten ISOFIX-turvajärjestelmä kiinnitetään tämän säännön vaatimukset täyttävien ISOFIX-lukitusosien ja ISOFIX-yläkiinnityshihnojen avulla tai käyttämällä tukijalkaa tai ajoneuvon kojelautaa säännön nro 14 vaatimusten mukaisesti ISOFIX-kiinnityspisteisiin ja/tai ISOFIX-yläkiinnityspisteeseen.
- 6.1.3.5 Luokassa "autotyypikohtainen" kiinnitys tapahtuu ajoneuvon valmistajan tai lasten turvalaitteen valmistajan suunnitteleminen kiinnityspisteiden avulla.
- 6.1.3.6 Jos lasten turvahihnat tai lasten turvalaitteen kiinnityshihnat on kiinnitetty vyön kiinnityspisteisiin, joihin on jo asennettu aikuisen turvavyö tai -vöitä, teknisen tutkimuslaitoksen on tarkastettava, että
- aikuisen turvavyön tehollinen kiinnityspisteen paikka on hyväksytty säännön nro 14 tai vastaavan mukaisesti,
  - kummarkaan laitteen tehollinen toiminta ei esty toisen laitteen vuoksi,
  - aikuisen järjestelmän ja lisäjärjestelmän vyölukot eivät saa olla keskenään vaihdettavissa.

Jos lasten turvalaitteessa käytetään tankoja tai ylimääräisiä laitteita, jotka on kiinnitetty säännön nro 14 mukaisesti hyväksytyihin kiinnityspisteisiin ja jotka siirtävät tehollisen kiinnityspaikan säännön nro 14 soveltamisalan ulkopuolelle, sovelletaan seuraavia sääntöjä:

- tällaiset laitteet hyväksytään käytettäväksi vain luokkiin "automallikohtainen" ja "autotyypikohtainen" kuuluvina laitteina,
- teknisen tutkimuslaitoksen on sovellettava tankoon ja kiinnittimiin tämän säännön liitteen 11 vaatimuksia,
- tanko sisällytetään dynaamiseen testiin, jossa kuorma kohdistetaan keskiasentoon ja tankoon sen ollessa pisimmillään, mikäli pituus on säädettävissä,
- minkään aikuisille tarkoitettujen laitteiden kiinnityspisteen, johon tanko on kiinnitetty, tehollinen asento ja toiminta eivät saa vaarantua.

- 6.1.3.7 Lasten turvajärjestelmät, joissa käytetään tukijalkaa, voidaan hyväksyä vain luokissa "automallikohtainen" tai "autotyypikohtainen", ja niihin sovelletaan tämän säännön liitteen 11 vaatimuksia. Lasten turvajärjestelmän valmistajan on otettava huomioon tukijalan oikean toiminnan edellytykset kussakin ajoneuvossa ja annettava kyseiset tiedot.
- 6.1.4 Koroketyynyä on pidettävä paikallaan joko aikuiselle tarkoitettulla turvavyöllä, testattuna 8.1.4 kohdassa kuvatulla tavalla, tai erillisellä välineellä.
- 6.1.5 Lasten turvalaitteen valmistajan on ilmoitettava kirjallisesti, että turvajärjestelmien valmistuksessa käytettyjen laitetta käyttävän lapsen ulottuvilla olevien materiaalien myrkyllisyys täyttää lelujen turvallisuutta koskevan CEN-normin vaatimukset (CEN Safety of Toys, osa 3, kesäkuu 1982). Testit, joilla ilmoituksen paikkansapitävyys vahvistetaan, voidaan suorittaa testauksesta vastaavan viranomaisen valitsemalla tavalla. Tätä kohtaa ei sovelleta ryhmiin II ja III kuuluviin turvalaitteisiin.
- 6.1.6 Lasten turvalaitteen valmistajan on ilmoitettava kirjallisesti, että turvajärjestelmien valmistuksessa käytettyjen materiaalien tulenarkuus täyttää Euroopan talouskomission ajoneuvojen rakennetta koskevan konsolidoidun päätöslauselman (R.E.3, asiakirja TRANS/WP.29/78/Rev.1, 1.20 kohta) asianmukaiset vaatimukset. Testit, joilla ilmoituksen paikkansapitävyys vahvistetaan, voidaan suorittaa testauksesta vastaavan viranomaisen valitsemalla tavalla.
- 6.1.7 Jos selkä menosuuntaan suunnatut lasten turvalaitteet on tuettu ajoneuvon kojelautaan, tämän säännön mukaista hyväksyntää varten edellytetään, että kojelauta on riittävän jäykkärakenteinen.
- 6.1.8 Kun lasten turvalaite kuuluu luokkaan "kaikkiin autoihin sopiva" (lukuun ottamatta kaikkiin autoihin sopivia ISOFIX-standardin mukaisia turvajärjestelmiä), tärkeimmän kuormittuvan kosketuspisteen lasten turvalaitteen ja aikuiselle tarkoitettujen turvavyön välillä on oltava vähintään 150 mm:n päässä linjasta Cr, joka mitataan lasten turvalaitteen ollessa dynaamisessa testauspenkissä.
- 6.1.9 Tämän vaatimuksen noudattamisen varmentamiseksi lasten turvalaite on kiinnitettävä testauspenkkiin käyttäen asianmukaista vakioturvavyötä, joka on kuvattu liitteessä 13.

Nuken saa asettaa turvalaitteeseen vain, jos laitteen rakenne on sellainen, että nuken asettaminen laitteeseen lisää käytössä olevan vyön pituutta. Kun lasten turvalaite on asennettuna, vyöhön ei saa kohdistua muuta vetämisvoimaa kuin mahdollisesti asennetun vakiokelauslaitteen aiheuttama vetämisvoima. Käytettäessä kelauslaitteella varustettua vyötä tämä ehto on täytettävä vielä, kun ainakin 150 mm vyöstä on edelleen kelattuna.

6.1.10 Lasten turvalaitteita, jotka kuuluvat ryhmiin 0 ja 0+, ei saa käyttää kasvot menosuuntaan suunnattuina.

## 6.2 **Rakenne**

6.2.1 Turvalaitteen rakenteen on oltava sellainen, että

6.2.1.1 turvalaite antaa vaaditun suojan kaikissa turvajärjestelmän aiotuissa asennoissa; "erityis-turvalaitteissa" ensisijaisen turvalaitteen on annettava vaadittu suoja kaikissa turvajärjestelmän aiotuissa käyttöasennoissa ilman mahdollisesti käytettävissä olevia lisäturvavälineitä;

6.2.1.2 lapsi on helppo asettaa turvalaitteeseen ja ottaa siitä pois; jos lasten turvajärjestelmä, johon lapsi on kiinnitetty valjasvyöllä tai Y-hihnalla, jossa ei ole kelauslaitetta, kummankin olkahihnan sekä lantiohihnan on voitava liikkua toisiinsa nähden 7.2.1.4 kohdassa kuvatun menettelyn aikana.

Näissä tapauksissa lasten turvajärjestelmään kuuluva vyöasennelma voidaan suunnitella koostuvaksi kahdesta tai useammasta toisiinsa liittyvästä osasta. "Erityisturvalaitteiden" osalta otetaan huomioon, että lisäturvalaitteet hidastavat lapsen asettamista laitteeseen ja ottamista siitä pois. Lisälaitteet on kuitenkin suunniteltava niin, että niiden lukitus on mahdollista avata mahdollisimman nopeasti;

6.2.1.3 jos turvalaitteen kaltevuutta on mahdollista muuttaa, tämä kaltevuuden muutos ei saa edellyttää hihnojen säätämistä uudelleen käsin. Turvalaitteen kaltevuuden muuttaminen edellyttää nimenomaisia käsin tehtäviä toimenpiteitä;

6.2.1.4 ryhmiin 0, 0+ ja I kuuluvien turvajärjestelmien on pidettävä lapsi sellaisessa asennossa, että ne antavat tarvittavan suojan myös lapsen nukkuessa;

6.2.1.5 jotta lapsi ei "sukeltaisi" penkin alle törmäyksen tai oman levottomuutensa seurauksena, kaikissa kasvot menosuuntaan suunnatuissa ryhmään I kuuluvissa turvalaitteissa, joihin kuuluu integroitu valjasvyöjärjestelmä, on käytettävä haarahihnaa. Kun haarahihna on kiinnitettyä ja, mikäli se on säädettävä, pisimmässä asennossaan, lantiohihnan säätäminen lantiohihnan yläpuolelle ei saa olla mahdollista käytettäessä 9 kg:n tai 15 kg:n nukkea.

6.2.2 Ryhmissä I, II ja III kaikkien lantiohihnalla varustettujen turvalaitteiden on ohjattava lantiohihnaa niin, että lantiohihnan välittämät kuormat kohdistuvat lantioon.

6.2.3 Kaikki turvalaitteen hihnat on sijoitettava niin, että ne eivät voi aiheuttaa käyttäjälleen epämukavuutta tavanomaisessa käytössä tai osoittautua rakenteeltaan vaarallisiksi. Olkahihnojen välinen etäisyys kaulan lähellä on oltava vähintään käytettävän nuken kaulan paksuuden suuruinen.

6.2.4 Vyöasennelma ei saa rasittaa liikaa lapsen kehon arkoja kohtia (vatsa, jalkoväli jne.). Vyö on suunniteltava niin, että törmäyksen aiheuttama puristusvoima ei kohdistu lapsen päälakeen.

6.2.4.1 Y-hihnoja saa käyttää vain selkä menosuuntaan suunnatuissa ja sivuttain asennetuissa lasten turvajärjestelmissä (kantokopat).



- 6.2.5 Lasten turvajärjestelmät on suunniteltava ja asennettava niin, että
- 6.2.5.1 lapsen tai muiden autossa olevien henkilöiden vaara vahingoittua terävien kulmien tai ulkonevien osien vuoksi minimoidaan (esimerkiksi säännössä nro 21 määritellyllä tavalla);
- 6.2.5.2 asennelmassa ei ole teräviä kulmia, jotka saattavat vahingoittaa ajoneuvon istuinten päällyksiä tai matkustajan vaatteita;
- 6.2.5.3 järjestelmä ei aiheuta ylimääräisen hitausvoiman kohdistumista lapsen kehon arkoihin kohtiin (vatsaan, jalkoväliin jne.);
- 6.2.5.4 varmistetaan, että turvajärjestelmän jäykissä osissa ei ole hihnojen kanssa kosketuksiin joutuvissa kohdissa teräviä reunoja, jotka saattaisivat kuluttaa hihnoja.
- 6.2.6 Kaikki osat, jotka ovat sillä tavoin erillisiä, että ne voidaan kiinnittää ja irrottaa, on suunniteltava sellaisiksi, että niiden virheellisen kokoamisen ja käytön vaara on mahdollisimman pieni. "Erityisturvalaitteissa" voi olla ylimääräisiä turvavälineitä; nämä on suunniteltava sellaisiksi, että niiden virheellisen kokoamisen ja käytön vaara on mahdollisimman pieni ja että pelastushenkilöstö voi hätätapauksessa välittömästi havaita, miten ne voidaan avata ja mikä niiden toimintaperiaate on.
- 6.2.7 Jos lasten turvalaitteeseen, joka on tarkoitettu kuuluvaksi ryhmään I tai ryhmään II taikka sekä ryhmään I että II, kuuluu istuimen selkänoja, tämän sisäkorkeus, joka määritellään liitteessä 12 olevan kaavion mukaisesti, on oltava vähintään 500 mm.
- 6.2.8 Vain automaattisesti lukittuvien kelauslaitteiden tai törmäyksessä lukittuvien kelauslaitteiden käyttö on sallittua.
- 6.2.9 Laitteissa, jotka on tarkoitettu kuuluvaksi ryhmään I, lapsi ei saa pystyä helposti löysäämään järjestelmän sitä osaa, joka pitää lantion paikallaan lapsen ollessa sijoitettuna laitteeseen; jokaisen osan, joka on suunniteltu tähän tarkoitukseen, on oltava pysyvästi kiinnitetty lasten turvajärjestelmään.
- 6.2.10 Lasten turvalaite voidaan suunnitella käytettäväksi useammassa kuin yhdessä massaryhmässä ja/tai yhden tai useamman lapsen käyttöön, jos se täyttää kunkin ryhmän laitteille erikseen laaditut vaatimukset. Luokkaan "kaikkiin autoihin sopiva" kuuluvan lasten turvalaitteen on täytettävä kyseisen luokan vaatimukset kaikissa massaryhmissä, joissa se on hyväksytty.
- 6.2.11 *Lasten turvalaitteet, joissa on kelauslaite*
- Jos lasten turvalaitteeseen kuuluu kelauslaite, kelauslaitteen on täytettävä jäljempänä 7.2.3 kohdassa asetetut vaatimukset.
- 6.2.12 Koroketyynyjen osalta on tutkittava, miten helposti aikuiselle tarkoitettujen turvavyön hihnat ja kielekke kulkeutuvat laitteen asianomaisten kiinnityskohtien läpi. Tämä koskee erityisesti koroketyynyjä, jotka on tarkoitettu käytettäväksi henkilöauton etuistuimilla, joihin voi kuulua pitkiä jäykähköjä tukirakenteita. Kiinni oleva vyölukko ei saa kulkeutua tuki-istuimen kiinnityskohtien läpi eikä mahdollistaa testausvaunussa käytetystä täysin poikkeavan vyön käyttöä.
- 6.2.13 Jos lasten turvalaite on suunniteltu useamman kuin yhden lapsen käyttöön, jokaisen turvajärjestelmän on toimittava kuorman siirtymisen ja säätöjen osalta täysin itsenäisesti.
- 6.2.14 Lasten turvajärjestelmät, joihin sisältyy ilmalla täytettäviä osia, on suunniteltava niin, että käyttöolosuhteilla (paine, lämpötila, kosteus) ei ole mitään vaikutusta niiden kykyyn täyttää tämän säännön vaatimukset.

### 6.3 ISOFIX-turvajärjestelmän tekniset tiedot

#### 6.3.1 Yleiset ominaisuudet

##### 6.3.1.1 Mitat

Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän suurimmat mitat sivuttaissuunnassa, alaspäin ja taaksepäin sekä niiden ISOFIX-kiinnityspisteiden sijainti, joihin turvajärjestelmän kiinnittimien on lukkiuduttava, määritellään ISOFIX-turvajärjestelmien valmistusta varten ajoneuvon istuin-asetelman avulla, joka puolestaan määritellään tämän säännön 2.31 kohdassa.

##### 6.3.1.2 Massa

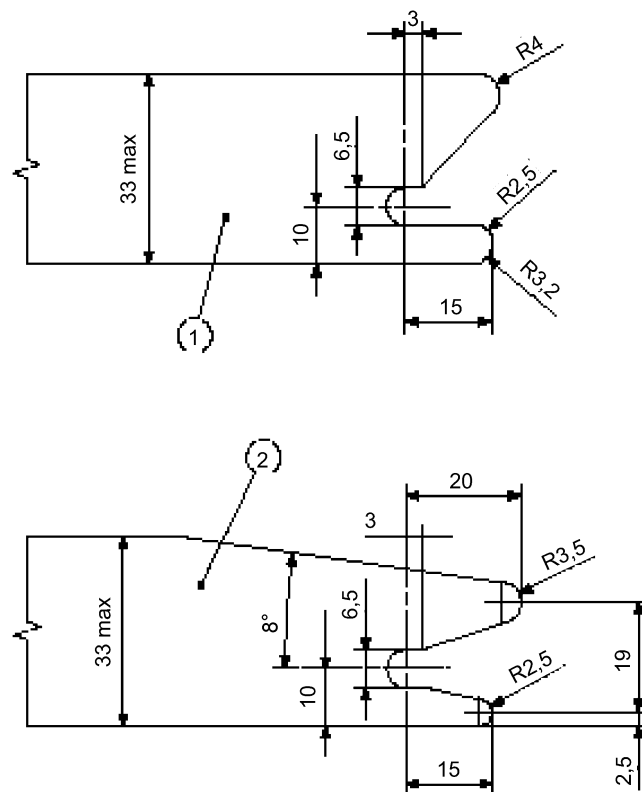
Kaikkiin autoihin sopivan, automallikohtaisen ja massaryhmään 0, 0+ tai I kuuluvan ISOFIX-turvajärjestelmän enimmäismassa on 15 kg.

#### 6.3.2 ISOFIX-lukitusosat

##### 6.3.2.1 Tyypit

ISOFIX-lukitusosat voivat olla kuvassa 0 a esitettyjen esimerkkien mukaiset tai muuta asianmukaista tyyppiä niin, että ne ovat osa jäykkää rakennetta ja että niitä voidaan säätää tavalla, jonka määrittelee ISOFIX-turvajärjestelmän valmistaja.

Kuva 0 a



Mitat mm

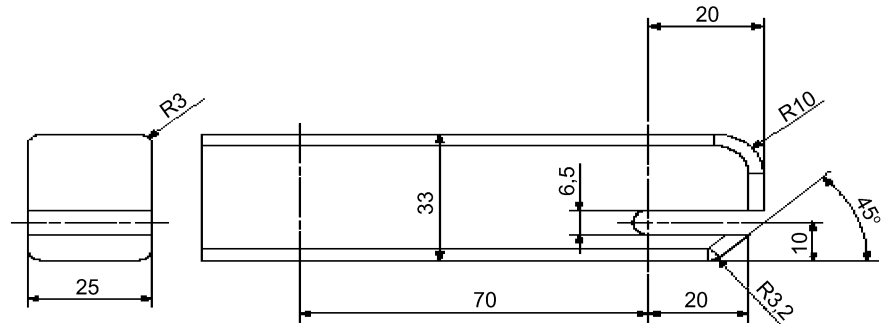
Selitys:

- 1 Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän kiinnitin — esimerkki 1
- 2 Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän kiinnitin — esimerkki 2

## 6.3.2.2 Mitat

Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän sen osan mitat, joka kiinnittyy ISOFIX-kiinnityspisteisiin, eivät saa ylittää kuvassa 0 b annettuja enimmäismittoja.

Kuva 0 b



Mitat mm

## 6.3.2.3 Epätäydellisen lukituksen näyttö

Lasten ISOFIX-turvajärjestelmässä on oltava väline, joka osoittaa selvästi, että molemmat ISOFIX-lukitusosat on kunnolla lukittu vastaaviin ISOFIX-alakiinnityspisteisiin. Osoitus voi olla kuulo-, tunto- tai näköaistiin perustuva taikka näiden yhdistelmä. Jos osoitus on näköaistiin perustuva, sen on oltava havaittavissa kaikissa tavanomaisissa valaistusolosuhteissa.

## 6.3.3 Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän yläkiinnityshihnan tekniset tiedot

## 6.3.3.1 Yläkiinnityshihnan liitin

Yläkiinnityshihnan liittimen olisi oltava kuvassa 0 c esitetty ISOFIX-järjestelmän yläkiinnityshihnan koukku tai muu sen kaltainen laite, joka vastaa kuvassa esitettyjä mittoja.

## 6.3.3.2 ISOFIX-yläkiinnityshihnan ominaisuudet

ISOFIX-yläkiinnityshihna on vyönauhaa (tai vastaavaa), ja se on varustettu säätölaitteella ja kiristyksen vapautuslaitteella.

## 6.3.3.2.1 ISOFIX-yläkiinnityshihnan pituus

Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän yläkiinnityshihnan pituuden on oltava vähintään 2 000 mm.

## 6.3.3.2.2 Kireyden osoitin

ISOFIX-yläkiinnityshihna tai ISOFIX-lastenistuin on varustettava laitteella, joka osoittaa, että hihna on täysin kiristetty. Laite voi olla osa säätöön ja kiristyksen vapautukseen käytettävää laitetta.

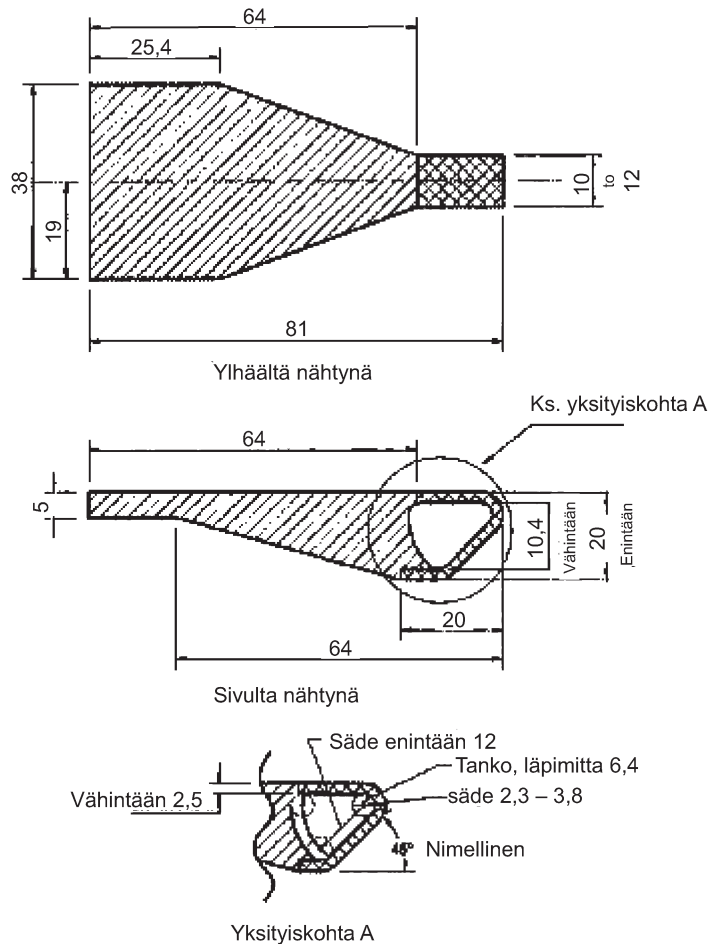
## 6.3.3.2.3 Mitat

ISOFIX-yläkiinnityskoukkujen mitat esitetään kuvassa 0 c.

Kuva 0 c

**ISOFIX-yläkiinnityshihnan liittimen (koukkutyypin) mitat**

Mitat millimetriä



## 6.3.4 Säädettävyys

ISOFIX-lukitusosia tai lasten ISOFIX-turvajärjestelmää itseään on voitava säätää niin, että se sopii kaikkiin säännössä nro 14 kuvailtuihin ISOFIX-kiinnityspisteisiin.

## 6.4 Merkintöjen tarkastaminen

6.4.1 Hyväksyntätietien suorittamisesta vastaavan teknisen tutkimuslaitoksen on todennettava, että merkinnät vastaavat 4 kohdan vaatimuksia.

- 6.5 **Asennus- ja käyttöohjeiden tarkastaminen**
- 6.5.1 Hyväksyntätestien suorittamisesta vastaavan teknisen tutkimuslaitoksen on todennettava, että asennus- ja käyttöohjeet vastaavat 15 kohdan vaatimuksia.
7. ERITYISVAATIMUKSET
- 7.1 **Asennettua turvalaitetta koskevat säännöt**
- 7.1.1 *Syöpymisenkestävyys*
- 7.1.1.1 Täydelliselle lasten turvalaitteelle tai sen osalle, joka joutuu alttiiksi syöpymiselle, on tehtävä jäljempänä 8.1.1 kohdassa määritelty syöpymistesti.
- 7.1.1.2 Jäljempänä 8.1.1.1 ja 8.1.1.2 kohdan mukaisesti tehdyn syöpymistestin jälkeen lasten turvalaitteessa ei saa olla asiantuntijan tarkastuksessa paljaalla silmällä havaittavia merkkejä vaurioista, jotka voivat heikentää laitteen asianmukaista toimintaa, eikä merkkejä merkittävästä syöpymisestä.
- 7.1.2 *Energianvaimennus*
- 7.1.2.1 Kaikissa selkänöjallisissä laitteissa on oltava tämän säännön liitteessä 18 määritellyt sisäpinnat, joiden materiaalin suurin kiihtyvyys mitattuna tämän säännön liitteen 17 mukaisesti on alle 60 g. Tämä vaatimus koskee myös törmäyssuojien alueita, jotka ovat pään iskualueella.
- 7.1.2.2 Jos lasten turvajärjestelmässä on mekaanisesti kiinnitetty pysyvä säädettävä päätuki, ja aikuisen turvavyön tai lapsen valjaiden korkeus asetetaan suoraan säädettävän päätuen avulla, ei ole välttämätöntä liitteen 18 mukaisesti vaatia, että energiaa vaimentavia materiaaleja käytetään alueilla, jotka eivät joudu kosketukseen nukun pään kanssa, eli päätuen takana.
- 7.1.3 *Ympärikierähtäminen*
- 7.1.3.1 Lasten turvalaite on testattava 8.1.2 kohdassa määrättyllä tavalla; nukke ei saa pudota laitteesta ja testi-istuimen ollessa ylösalaisin nukun pää saa siirtyä testi-istuimeen nähden vaakasuoraan enintään 300 mm alkuperäisestä asennostaan.
- 7.1.4 *Dynaaminen testi*
- 7.1.4.1 Yleistä
- Lasten turvalaitteelle on tehtävä jäljempänä 8.1.3 kohdassa tarkoitettu dynaaminen testi.
- 7.1.4.1.1 Luokkiin "kaikkiin autoihin sopiva", "automalli- ja istuinkohtainen" ja "automallikohtainen" kuuluvat lasten turvalaitteet on testattava testausvaunussa 6 kappaleessa määrättyä testi-istuinta käyttäen ja 8.1.3.1 kohdan mukaisesti.
- 7.1.4.1.2 Luokkaan "autotyypikohtainen" kuuluvat lasten turvajärjestelmät on testattava erikseen kunkin ajoneuvomallin, jossa ne on tarkoitettu käytettäväksi, yhteydessä. Testin suorittamisesta vastaava tekninen tutkimuslaitos voi rajoittaa testattavien ajoneuvomallien määrää, jos ne eivät poikkea paljoa toisistaan 7.1.4.1.2.3 kohdassa lueteltujen ominaisuuksien osalta. Lasten turvalaite voidaan testata vähintään yhdellä seuraavista tavoista:
- 7.1.4.1.2.1 täydellisessä ajoneuvossa 8.1.3.3 kohdassa määrättyllä tavalla;
- 7.1.4.1.2.2 testausvaunuun sijoitetussa ajoneuvon korissa 8.1.3.2 kohdassa määrättyllä tavalla; tai
- 7.1.4.1.2.3 riittävässä määrässä autonkorin osia, jotka edustavat ajoneuvon rakennetta ja törmäyspintoja. Jos lasten turvalaite on tarkoitettu käytettäväksi takaistuimella, kyseisiin osiin on kuuluttava

etuistuimen selkänöjä, takaistuin, lattialevy, B- ja C-pilarit sekä katto. Jos lasten turvalaite on tarkoitettu käytettäväksi etuistuimella, kyseisiin osiin on kuuluttava kojelauta, A-pilarit, tuulilasi, kaikki lattiaan tai konsoliin asennetut vivut ja nupit, etuistuin, lattialevy ja katto. Jos lasten turvalaite on lisäksi tarkoitettu käytettäväksi yhdessä aikuisten turvavyön kanssa, osiin on kuuluttava asianmukaiset aikuisille tarkoitetut vyöt. Testauksesta vastaava tekninen tutkimuslaitos voi sallia osien jättämisen pois testauksesta, jos ne todetaan turhiksi. Testaus on suoritettava 8.1.3.2 kohdassa määrättyllä tavalla.

- 7.1.4.1.3 Dynaaminen testi on tehtävä lasten turvalaitteille, joita ei ole aiemmin kuormitettu.
- 7.1.4.1.4 Dynaamisten testien aikana mikään lasten turvalaitteen osa, joka auttaa käytännössä pitämään lasta paikallaan, ei saa murtua, eikä yksikään vyölukko, lukitusjärjestelmä tai siirtojärjestelmä saa avautua.
- 7.1.4.1.5 Jos kyseinen turvalaite on ei-itsenäistä tyyppiä, käytettävän turvavyön on oltava vakiovyö ja sen kiinnikkeiden on oltava tämän säännön liitteessä 13 määrättyjen kaltaiset. Tämä sääntö ei koske tyyppiä "autotyyppikohtainen" olevien laitteiden hyväksyntää, jolloin on käytettävä varsinaista ajoneuvon vyötä.
- 7.1.4.1.6 Jos tyyppiin "autotyyppikohtainen" kuuluva lasten turvajärjestelmä asennetaan alueelle, joka sijaitsee takimmaisten eteenpäin suunnattujen aikuisten istuinpaikkojen takana (esimerkiksi matkatavaratilassa), on tehtävä yksi testi käyttäen suurinta nukkea / suurimpia nukkeja täydellisessä ajoneuvossa 8.1.3.3.3 kohdassa kuvatulla tavalla. Muut testit, tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta mukaan lukien, voidaan tehdä 8.1.3.2 kohdassa kuvatulla tavalla, jos valmistaja sitä toivoo.
- 7.1.4.1.7 Jos kyseessä on erityisturvalaite, jokainen tässä säännössä määritelty dynaaminen testi on tehtävä jokaisessa massaryhmässä kahdesti: ensin on käytettävä ensisijaista turvalaitetta ja sitten kaikkia järjestelmään kuuluvia turvalaitteita. Näissä testeissä on kiinnitettävä erityistä huomiota 6.2.3 ja 6.2.4 kohdan vaatimuksiin.
- 7.1.4.1.8 Dynaamisten testien aikana lasten turvalaitteen kiinnittämiseen tarkoitettu vakioturvavyö ei saa irrota yhdestäkään testissä käytettävästä ohjaus- tai lukituslaitteesta.
- 7.1.4.1.9 Tukijalalla varustettu lasten turvajärjestelmä testataan seuraavasti:
- Luokassa "automallikohtainen" etutörmäystestit tehdään niin, että tukijalka on säädettyä sekä pisimpään että lyhimpään mahdolliseen asentoon testausvaunun lattialevyn sijoituksen mukaisesti. Takatörmäystestit tehdään epäedullisimmassa asennossa, jonka valitsee tekninen tutkimuslaitos. Testien aikana tukijalan on oltava tukeutuneena testausvaunun lattialevyn liitteen 6 lisäyksessä 3 olevan kuvan 2 mukaisesti. Jos tukijalan lyhimmän pituuden ja lattialevyn ylimmän tason välillä on rako, jalka säädetään lattialevyn tasolle, joka on 140 mm linjan Cr alapuolella. Jos tukijalan enimmäispituus on suurempi kuin mitä lattialevyn alin taso sallisi käytettävän, jalka säädetään lattialevyn alimman tason mukaan, eli 280 mm linjan Cr alapuolelle. Jos tukijalka on portaittain säädetty, sen pituus säädetään seuraavaan asentoon sen varmistamiseksi, että tukijalka on kosketuksessa lattiaan.
  - Jos tukijalat ovat symmetriatason ulkopuolella, tekninen tutkimuslaitos valitsee testiin epäedullisimman asennon.
  - Luokassa "autotyyppikohtainen" tukijalka säädetään lasten turvajärjestelmän valmistajan määrittysten mukaisesti.

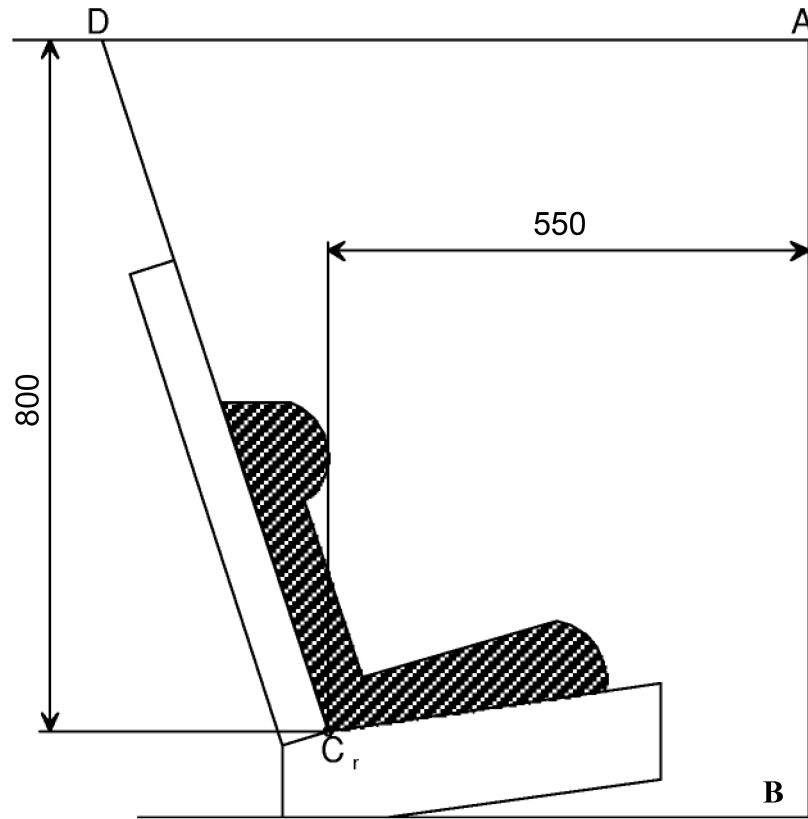
- 7.1.4.1.10 Jos lasten turvajärjestelmässä käytetään ISOFIX-kiinnitysjärjestelmää ja mahdollisesti heilahduksenestolaitetta, suoritetaan dynaaminen testi seuraavasti:
- 7.1.4.1.10.1 ISOFIX-kokoluokissa A ja B:
- 7.1.4.1.10.1.1 siten, että heilahduksenestolaite on käytössä sekä
- 7.1.4.1.10.1.2 siten, että heilahduksenestolaite ei ole käytössä. Tätä vaatimusta ei sovelleta silloin, kun heilahduksenestolaitteena käytetään kiinteää tukijalkaa, joka ei ole säädettävissä.
- 7.1.4.1.10.2 Muissa ISOFIX-kokoluokissa testi suoritetaan niin, että heilahduksenestolaite on käytössä.
- 7.1.4.2 Rinnan kiihtyvyys <sup>(1)</sup>
- 7.1.4.2.1 Testissä havaittu rinnan kiihtyvyys saa olla enintään 55 g paitsi jaksoilla, joiden summa on enintään 3 millisekuntia.
- 7.1.4.2.2 Kiihtyvyyden pystysuora osuus vatsaosasta päätä kohti saa olla enintään 30 g paitsi jaksoilla, joiden summa on enintään 3 millisekuntia.
- 7.1.4.3 Vatsaosan läpäisy <sup>(2)</sup>
- 7.1.4.3.1 Liitteessä 8 olevan lisäyksen 1 5.3 kohdassa kuvatussa tutkimuksessa ei saa ilmetä näkyviä merkkejä turvalaitteen jonkin osan aiheuttamasta vatsan muovailumassan läpäisystä.
- 7.1.4.4 Nuken siirtyminen
- 7.1.4.4.1 Lasten turvalaitteet, jotka kuuluvat ”kaikkiin autoihin sopiva”, ”automalli- ja istuinkohtainen” tai ”automallikohtainen” -luokkaan:
- 7.1.4.4.1.1 Kasvot menosuuntaan suunnatut lasten turvalaitteet: nukken pää ei saa ohittaa BA- ja DA-linjoja, jotka on määritelty jäljempänä kuvassa 1. Asento tarkastetaan enintään 300 millisekunnin kuluttua tai kun nukke on lopullisesti pysähtynyt riippuen siitä, kumpi tapahtuu ensin.

<sup>(1)</sup> Rinnan kiihtyvyyksirajat eivät ole voimassa, kun testissä käytetään vastasyntynyttä kuvaavaa nukkea, jota ei ole varustettu mittauslaitteilla.

<sup>(2)</sup> Vastasyntynyttä kuvaavaa nukkea ei ole varustettu erillisellä vatsakappaleella. Siksi vatsaosan läpäisyä arvioitaessa voidaan käyttää vain subjektiivista analyysiä.

Kuva 1

## Kasvot menosuuntaan suunnatun laitteen testausjärjestelyt



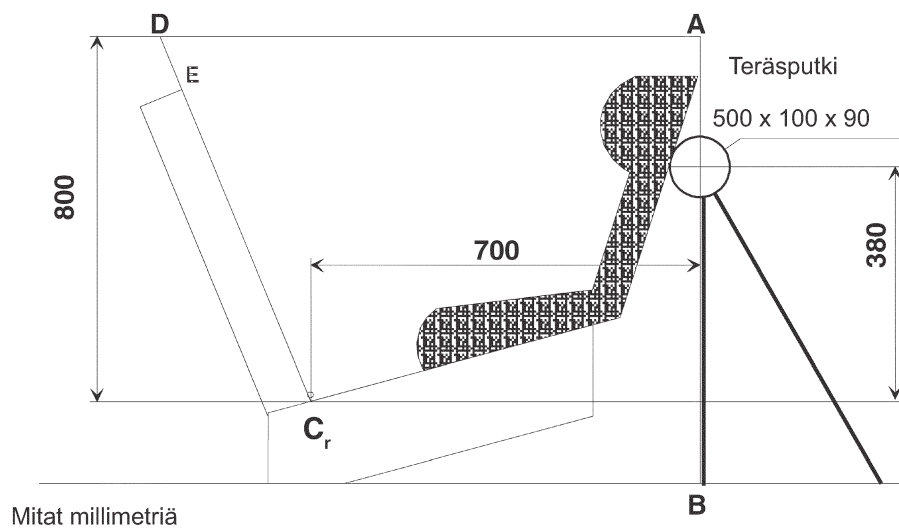
Mitat millimetreinä

7.1.4.4.1.2 Selkä menosuuntaan suunnatut lasten turvalaitteet:

7.1.4.4.1.2.1 Kojelautaan tuetut lasten turvalaitteet: nuken pää ei saa ohittaa AB, AD- ja DC<sub>r</sub>-linjoja, jotka on määritelty jäljempänä kuvassa 2. Asento tarkastetaan törmäystä seuraavien 300 millisekunnin ajan tai kun nukke on lopullisesti pysähtynyt, jos se tapahtuu ensin.

Kuva 2

## Selkä menosuuntaan suunnatun laitteen testausjärjestely



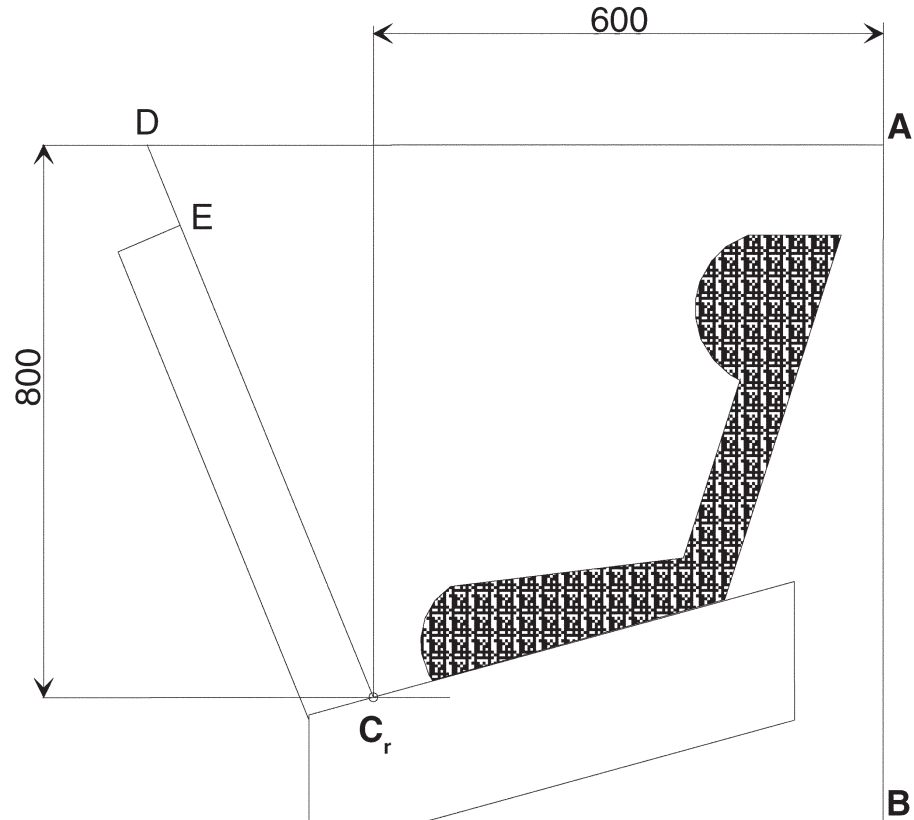
Mitat millimetriä



- 7.1.4.4.1.2.2 Lasten turvalaitteet, jotka kuuluvat ryhmään 0 ja joita ei ole tuettu kojelautaan, sekä kantokopat: nuken pää ei saa ohittaa AB-, AD- ja DE-linjoja, jotka on määritelty jäljempänä kuvassa 3. Asento tarkastetaan törmäystä seuraavien 300 millisekunnin ajan tai kun nukke on lopullisesti pysähtynyt, jos se tapahtuu ensin.

Kuva 3

Testausjärjestelyt lasten turvalaitteille, jotka kuuluvat ryhmään 0 ja joita ei ole tuettu kojelautaan



Mitat millimetriä

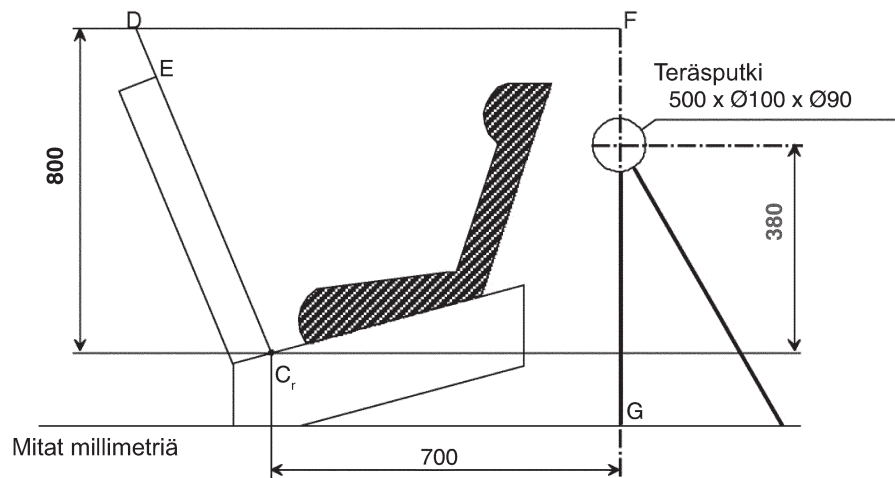
- 7.1.4.4.1.2.3 Muut kuin ryhmään 0 kuuluvat lasten turvalaitteet, joita ei ole tuettu kojelautaan:

Nuken pää ei saa ohittaa FD-, FG- ja DE-linjoja, jotka on määritelty jäljempänä kuvassa 4. Asento tarkastetaan törmäystä seuraavien 300 millisekunnin ajan tai kun nukke on lopullisesti pysähtynyt, jos se tapahtuu ensin.

Jos tällainen lasten turvalaite koskettaa halkaisijaltaan 100 mm:n tankoa ja kaikki suorituskykyyn liittyvät kriteerit täyttyvät, tehdään vielä yksi dynaaminen testi (etutörmäys) käyttäen raskainta tällaiseen lasten turvalaitteeseen tarkoitettua nukkea ja ilman halkaisijaltaan 100 mm:n tankoa; tässä testissä edellytetään, että kaikkien muiden paitsi eteen siirtymistä koskevien vaatimusten on täyttyvä.

Kuva 4

Muiden kuin ryhmään 0 kuuluvien selkä menosuuntaan suunnattujen turvalaitteiden, joita ei ole tuettu kojelautaan, testausrjestelyt



7.1.4.4.2 Lasten turvalaitteet, jotka kuuluvat luokkaan "autotyypikohtainen": testattaessa täydellisessä ajoneuvossa tai ajoneuvon korissa, nukun pää ei saa joutua kosketuksiin minkään ajoneuvon osan kanssa. Jos kosketus kuitenkin tapahtuu, pään iskunopeuden on oltava alle 24 km/h ja kosketuskohdan on täytettävä säännön nro 21 liitteessä 4 säädetyn energianvaimennustestin vaatimukset. Testeissä, joissa käytetään täydellisiä ajoneuvoja, nukke on voitava testin jälkeen irrottaa lasten turvalaitteesta ilman työkaluja.

7.1.5 *Lämmönkestävyys*

7.1.5.1 Vyölukkoasennelmille, kelauslaitteille, säätölaitteille ja lukkolaitteille, jotka joutuvat alttiiksi lämpötilan vaikutuksille, on tehtävä jäljempänä 8.2.8 kohdassa määritelty lämpötilatesti.

7.1.5.2 Jäljempänä 8.2.8.1 kohdan mukaisesti tehdyn lämpötilatestin jälkeen lasten turvalaitteessa ei saa olla asiantuntijan tarkastuksessa paljaalla silmällä havaittavia merkkejä vaurioista, jotka voivat heikentää laitteen asianmukaista toimintaa.

## 7.2 Turvalaitteen yksittäisiä osia koskevat säännöt

7.2.1 *Vyölukko*

7.2.1.1 Vyölukon on oltava niin suunniteltu, että mahdollisuus sen virheelliseen käyttöön estyy. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että vyölukon jääminen vajavaisesti lukittuun tilaan ei saa olla mahdollista; vyölukon osien vaihtuminen tahattomasti ei saa olla mahdollista lukitsemisen yhteydessä; vyölukko saa lukkiutua vain, jos kaikki sen osat ovat mukana. Vyölukon on oltava aina, kun se on kosketuksissa lapsen kanssa, vähintään saman levyinen kuin jäljempänä 7.2.4.1.1 kohdassa määriteltyjen hihnojen pienin leveys. Tätä kohtaa ei sovelleta vyöasennelmiin, jotka on jo hyväksytty ECE-säännön nro 16 tai minkä tahansa vastaavan voimassa olevan standardin mukaisesti. Jos kyseessä on erityisturvalaite, vain ensisijaisen turvalaitteen vyölukon tarvitsee täyttää 7.2.1.1–7.2.1.9 kohdan vaatimukset.

7.2.1.2 Vyölukon on myös kuormittamattomana pysyttävä lukittuna asennostaan riippumatta. Sen on oltava helppokäyttöinen ja helposti lukittavissa. Se on voitava avata painamalla painiketta tai vastaavaa välinettä. Aukaisupainikkeen pinta-alan on oltava seuraava varsinaisessa aukaisuasennossa ja projisoituna tasoon, joka on kohtisuorassa painikkeen alkuperäiseen liikesuuntaan nähden: umpirakenteisissa välineissä vähintään 4,5 cm<sup>2</sup>, jolloin leveyden on oltava vähintään 15 mm; avorakenteisissa välineissä 2,5 cm<sup>2</sup>, jolloin leveyden on oltava vähintään 10 mm. Leveys on pinta-alan määräävistä mitoista pienempi.

- 7.2.1.3 Vyölukon avauspainikkeen pinnan on oltava väriltään punainen. Mikään muu vyölukon osa ei saa olla tämän värinen.
- 7.2.1.4 Lapsi on voitava vapauttaa turvalaitteesta yhteen lukkoon kohdistuvalla yhdellä toimenpiteellä. Ryhmiin 0 ja 0+ kuuluvien laitteiden osalta lapsi on luvallista ottaa pois turvalaitteesta yhdessä sellaisten laitteiden kuten turvakaukaloiden, kantokoppien ja kantokopan kiinnityslaitteiden kanssa, jos lasten turvajärjestelmä on mahdollista avata enintään kahden soljen avulla.
- 7.2.1.4.1 Valjasvyön olkahihnojen välisen jousipidikekiinnityksen ei katsota täyttävän edellä 7.2.1.4 kohdassa tarkoitettua yhden toimenpiteen vaatimusta.
- 7.2.1.5 Ryhmissä II ja III vyölukko on sijoitettava niin, että lapsimatkustaja ylettyy siihen. Se on lisäksi sijoitettava kaikissa ryhmissä niin, että pelastushenkilöstö voi hätätapauksessa välittömästi havaita sen käyttötarkoituksen ja toimintaperiaatteen.
- 7.2.1.6 Vyölukon avaamisen on mahdollistettava lapsen ottaminen välittömästi pois turvalaitteesta riippumatta istuimesta, istuimen tuesta tai törmäyssuojasta, jos sellaiset on asennettu. Jos laitteeseen kuuluu haarahihna, sen on avauduttava samalla vyölukolla.
- 7.2.1.7 Vyölukon on täytettävä lämpötilatestin suoritusvaatimukset, jotka kuvataan 8.2.8.1 kohdassa, sekä toistuva käyttö, ja sen on ennen 8.1.3 kohdassa kuvattua dynaamista testiä läpäistävä testi, johon kuuluu  $5\,000 \pm 5$  kertaa toistettu avaamis- ja sulkemistoimenpidesarja tavanomaisissa käyttöolosuhteissa.
- 7.2.1.8 Vyölukolle on tehtävä seuraavat avaamistestit:
- 7.2.1.8.1 Testaus kuormitettuna
- 7.2.1.8.1.1 Tähän testiin käytetään jäljempänä 8.1.3 kohdassa tarkoitetun dynaamisen testin läpäissyttä lasten turvalaitetta.
- 7.2.1.8.1.2 Lukon avaamiseen jäljempänä 8.2.1.1 kohdassa tarkoitetussa testissä tarvittava voima saa olla enintään 80 N.
- 7.2.1.8.2 Testaus kuormittamatta
- 7.2.1.8.2.1 Tähän testiin käytetään vyölukkoa, jota ei ole aikaisemmin kuormitettu. Vyölukon avaamiseen tarvittavan voiman silloin, kun lukko ei ole kuormitettuna, on oltava 40–80 N jäljempänä 8.2.1.2 kohdassa määrätyissä testeissä.
- 7.2.1.9 Lujuus
- 7.2.1.9.1 Jäljempänä 8.2.1.3.2 kohdassa kuvatun testin aikana mikään vyölukon tai siihen liittyvien hihnojen tai säätölaitteiden osa ei saa murtua tai irrota.
- 7.2.1.9.2 Massaryhmiin 0 ja 0+ kuuluvan valjasvyölukon on kestettävä 4 000 N:n kuormitus.
- 7.2.1.9.3 Vähintään massaryhmään I kuuluvan valjasvyölukon on kestettävä 10 000 N:n kuormitus.
- 7.2.1.9.4 Toimivaltainen viranomainen voi jättää vyölukon lujuustestin tekemättä, jos jo käytettävissä olevat tiedot osoittavat testin turhaksi.
- 7.2.2 *Säätölaite*
- 7.2.2.1 Säätövälän on oltava riittävä, jotta se mahdollistaa lasten turvalaitteen oikean säädön kaikilla siihen painoryhmään kuuluvilla nukeilla, jota varten laite on tarkoitettu, sekä oikean asennuksen kaikkiin määritelyihin ajoneuvomalleihin.
- 7.2.2.2 Kaikkien säätölaitteiden on oltava tyypiltään pikasäätölaitteita; kuitenkin turvalaitteen vain väliaikaiseen ajoneuvoon kiinnitykseen käytettävät laitteet saavat olla muita kuin pikasäätölaitteita.

- 7.2.2.3 Pikasäätölaitetyyppisten laitteiden on oltava helposti käyttäjän ulottuvilla, kun lasten turvalaite on oikein asennettu ja lapsi tai nukke on paikallaan.
- 7.2.2.4 Pikasäätölaitteen on oltava helposti säädettävissä lapsen kehon mukaan. Erityisesti kun testi suoritetaan 8.2.2.1 kohdan mukaisesti, ei käsikäyttöisten laitteiden käyttämiseksi tarvittava voima saa olla yli 50 N.
- 7.2.2.5 Kaksi lasten turvalaitteen säätölaitteen mallikappaletta on testattava jäljempänä 8.2.8.1 ja 8.2.3 kohdassa määrättyjen lämpötilatestivaatimusten mukaisesti.
- 7.2.2.5.1 Hihnan liukuma yhtä säätölaitetta kohti saa olla enintään 25 mm ja kaikkia säätölaitteita kohti enintään 40 mm.
- 7.2.2.6 Laite ei saa murtua tai irrota, kun sitä testataan jäljempänä 8.2.2.1 kohdassa määrätyn testin mukaisesti.
- 7.2.2.7 Suoraan lasten turvalaitteeseen asennetun säätölaitteen on kestävä toistuvaa käyttöä ja sille on tehtävä ennen 8.1.3 kohdassa määrättyä dynaamista testiä 8.2.7 kohdassa määritelty testi, joka käsittää  $5\,000 \pm 5$  toimenpidesarjaa.
- 7.2.3 *Kelauslaitteet*
- 7.2.3.1 Automaattisesti lukittuvat kelauslaitteet
- 7.2.3.1.1 Automaattisesti lukittuvalla kelauslaitteella varustetuissa turvavöissä vyöhihna saa purkautua kelauslaitteen lukituskohdasta toiseen enintään 30 mm. Käyttäjän nojautuessa taaksepäin on vyön joko pysyttävä alkuperäisessä asennossaan tai palauduttava automaattisesti alkuperäiseen asentoon, kun turvavyön käyttäjä nojautuu jälleen eteenpäin.
- 7.2.3.1.2 Jos kelauslaite muodostaa osan lantiovyöstä, hihnan kelautumisvoiman on oltava vähintään 7 N, kun kelausvoima mitataan jäljempänä 8.2.4.1 kohdassa määrättyllä tavalla nukan ja kelauslaitteen välisestä vyöhihnan vapaasta osasta. Vyöhihnan kelautumisvoiman on olkavöihin tarkoitetuissa kelauslaitteissa oltava vähintään 2 N ja enintään 7 N, kun se mitataan edellä mainitulla tavalla. Jos hihna kulkee yksi- tai kaksiosaisen hihnanohjaimen kautta, kelautumisvoima mitataan nukan ja ohjaimen tai taljan välisestä hihnan vapaasta osasta. Jos asennelmaan kuuluu käsikäyttöinen tai automaattisesti toimiva laite, joka estää hihnaa kelautumasta kokonaan sisään, kyseinen laite ei saa olla käytössä kelautumisvoimaa arvioitaessa.
- 7.2.3.1.3 Vyöhihna kelataan ulos ja sen annetaan kelautua takaisin kelauslaitteeseen toistuvasti jäljempänä 8.2.4.2 kohdassa määrätyn menetelmän mukaisesti, kunnes on tehty 5 000 ulos- ja sisäänkelausparia. Tämän jälkeen kelauslaitteelle tehdään lämpötilatesti 8.2.8.1 kohdassa annettujen vaatimusten mukaisesti, 8.1.1 kohdassa kuvattu syöpymistesti ja 8.2.4.5 kohdassa kuvattu pölynkestävyydesti. Näiden testien jälkeen laitteen on kestävä vielä 5 000 ulos- ja sisäänkelausparia. Edellä kuvattujen testien jälkeen kelauslaitteen on toimittava edelleen asianmukaisesti ja täytettävä edellä 7.2.3.1.1 ja 7.2.3.1.2 kohdassa asetetut vaatimukset.
- 7.2.3.2 Törmäyksessä lukittuvat kelauslaitteet
- 7.2.3.2.1 Törmäyksessä lukittuvan kelauslaitteen on 8.2.4.3 kohdassa määrättyssä testissä täytettävä jäljempänä luetellut ehdot:
- 7.2.3.2.1.1 lukitsimen on aktivoiduttava, kun ajoneuvo saavuttaa 0,45 g:n hidastuvuuden;
- 7.2.3.2.1.2 lukitsin ei saa aktivoitua, kun hihnan kiihtyvyys on alle 0,8 g mitattuna hihnan uloskelaussuuntaan;
- 7.2.3.2.1.3 lukitsin ei saa aktivoitua, kun sen tuntoelin on kallistettuna enintään 12 astetta mihin tahansa suuntaan valmistajan ilmoittamasta asennusasennosta;

- 7.2.3.2.1.4 lukitsimen on aktivoiduttava, kun sen tuntoelin on kallistettuna yli 27 astetta mihin tahansa suuntaan valmistajan ilmoittamasta asennusasennosta.
- 7.2.3.2.2 Jos kelauslaitteen toiminta on riippuvainen ulkoisesta signaalista tai voimanlähteestä, sen suunnittelulla on varmistettava, että kelauslaitteen lukitsin aktivoituu automaattisesti signaalin tai voimanlähteen toimintavirheen tai -keskeytyksen vuoksi.
- 7.2.3.2.3 Monitoimisella lukkiutumistavalla varustetun kelauslaitteen on täytettävä edellä luetellut vaatimukset. Jos lisäksi jokin lukkiutumisen aiheuttavista tekijöistä liittyy hihnan kelautumismisliikkeeseen, lukkiutumisen on tapahduttava hihnan kiihtyvyyden ollessa 1,5 g hihnan uloskelautumissuuntaan mitattuna.
- 7.2.3.2.4 Edellä 7.2.3.2.1.1 ja 7.2.3.2.3 kohdassa tarkoitetuissa testeissä vyöhihna saa ennen kelauslaitteen lukkiutumista kelautua ulos enintään 50 mm mitattuna 8.2.4.3.1 kohdassa määritellystä alkupituudesta. Edellä 7.2.3.2.1.2 kohdassa tarkoitetuissa testeissä vyöhihnan kelauslaite ei saa lukkiutua ennen kuin 50 mm hihnaa on kelautunut ulos mitattuna jäljempänä 8.2.4.3.1 kohdassa määritellystä alkupituudesta.
- 7.2.3.2.5 Jos kelauslaite muodostaa osan lantiovyöstä, hihnan kelautumisvoiman on oltava vähintään 7 N, kun kelausvoima mitataan 8.2.4.1 kohdassa määrättyllä tavalla nukan ja kelauslaitteen välisestä vyöhihnan vapaasta osasta. Vyöhihnan kelautumisvoiman on olkavöihin tarkoitetuissa kelauslaitteissa oltava vähintään 2 N ja enintään 7 N, kun se mitataan edellä mainitulla tavalla. Jos hihna kulkee yksi- tai kaksiosaisen hihnanohjaimen kautta, kelautumisvoima mitataan nukan ja ohjaimen tai taljan välisestä hihnan vapaasta osasta. Jos asennelmaan kuuluu käsikäyttöinen tai automaattisesti toimiva laite, joka estää hihnaa kelautumasta kokonaan sisään, kyseinen laite ei saa olla käytössä kelautumisvoimaa arvioitaessa.
- 7.2.3.2.6 Vyöhihna kelataan ulos ja sen annetaan kelautua takaisin kelauslaitteeseen toistuvasti 8.2.4.2 kohdassa määrätyn menetelmän mukaisesti, kunnes on tehty 40 000 ulos- ja sisäänkelausparia. Tämän jälkeen kelauslaitteelle tehdään lämpötilatesti 8.2.8.1 kohdassa annettujen vaatimusten mukaisesti, 8.1.1 kohdassa kuvattu syöpymistesti ja 8.2.4.5 kohdassa kuvattu pölynkestävyydesti. Näiden testien jälkeen laitteen on kestettävä vielä 5 000 ulos- ja sisäänkelausparia (eli yhteensä 45 000 kelaustoimenpideparia). Edellä kuvattujen testien jälkeen kelauslaitteen on toimittava edelleen asianmukaisesti ja täytettävä edellä 7.2.3.2.1 ja 7.2.3.2.5 kohdassa asetetut vaatimukset.
- 7.2.4 *Hihnat*
- 7.2.4.1 *Leveys*
- 7.2.4.1.1 Lasten turvalaitteessa käytettävän hihnan, joka joutuu kosketuksiin testinukan kanssa, on oltava vähintään 25 mm leveä ryhmissä 0, 0+ ja I, ja vähintään 38 mm leveä ryhmissä II ja III. Mitat määritetään hihnalle tehtävän 8.2.5.1 kohdassa tarkoitetun lujuustestin aikana pysäyttämättä konetta ja kuorman ollessa 75 prosenttia hihnan murtokuormituksesta.
- 7.2.4.2 *Lujuus ilmastointikäsitteilyn jälkeen*
- 7.2.4.2.1 Kahdesta hihnanäytteestä, jotka on käsitelty 8.2.5.2.1 kohdassa määrättyllä tavalla, määritetään hihnan murtokuormitus jäljempänä 8.2.5.1.2 kohdassa määrättyllä tavalla.
- 7.2.4.2.2 Kahden näytekappaleen murtokuormitusten välinen ero saa olla enintään 10 prosenttia suuremmasta mitatusta murtokuormituksesta.
- 7.2.4.3 *Lujuus erityisen ilmastointikäsitteilyn jälkeen*
- 7.2.4.3.1 Jollakin 8.2.5.2 kohdassa (paitsi 8.2.5.2.1 kohdassa) määrättyistä tavoista käsiteltyjen kahden hihnan murtokuormituksen on oltava vähintään 75 prosenttia jäljempänä 8.2.5.1 kohdassa tarkoitetussa testissä määritettyjen kuormien keskiarvosta.

- 7.2.4.3.2 Murtokuormituksen on oltava vähintään 3,6 kN ryhmiin 0, 0+ ja I kuuluvilla turvalaitteilla ja 5 kN ryhmään II kuuluvilla laitteilla sekä 7,2 kN ryhmään III kuuluvilla laitteilla.
- 7.2.4.3.3 Toimivaltainen viranomainen voi päättää olla vaatimatta yhtä tai useampaa edellä tarkoitetuista testeistä, jos se pitää vyöhihnassa käytetyn materiaalin tai muiden tietojen perusteella joitakin testejä tarpeettomina.
- 7.2.4.3.4 Jäljempänä 8.2.5.2.6 kohdassa määritelty tyyppiin 1 kulutuskäsittely toteutetaan vain, jos 8.2.3 kohdassa määritelty mikrosiirtymätesti antaa tuloksen, joka on yli 50 prosenttia edellä 7.2.2.5.1 kohdassa määrätystä raja-arvosta.
- 7.2.4.4 Hihnan vetäminen kokonaan minkään säätölaitteen, vyölukon tai kiinnityskohdan läpi ei saa olla mahdollista.
- 7.2.5 *Lukkolaite*
- 7.2.5.1 Lukkolaitteen on oltava pysyvästi kiinnitetty lasten turvalaitteeseen.
- 7.2.5.2 Lukkolaite ei saa heikentää aikuiselle tarkoitettun turvavyön kestävyyttä ja sen on täytettävä 8.2.8.1 kohdassa määritellyn lämpötilatestin mukaiset toimintavaatimukset.
- 7.2.5.3 Lukkolaite ei saa estää lapsen nopeaa irrottamista turvalaitteesta.
- 7.2.5.4 Luokkaan A kuuluvat laitteet
- Jäljempänä 8.2.6.1 kohdassa määrätyn testin jälkeen hihnaston liukuma saa olla enintään 25 mm.
- 7.2.5.5 Luokkaan B kuuluvat laitteet
- Jäljempänä 8.2.6.2 kohdassa määrätyn testin jälkeen hihnaston liukuma saa olla enintään 25 mm.
- 7.2.6 *ISOFIX-lukitusosien tekniset tiedot*
- ISOFIX-lukitusosien ja lukituksen osoittimien on kestävä toistuvaa käyttöä ja ne on ennen 8.1.3 kohdassa kuvailtua dynaamista testiä testattava niin, että ne avataan ja suljetaan  $2\,000 \pm 5$  kertaa normaaleissa käyttöolosuhteissa.
8. TESTIEN KUVAUS <sup>(1)</sup>
- 8.1 **Testit asennetulle turvalaitteelle**
- 8.1.1 *Syöpyminen*
- 8.1.1.1 Lasten turvalaitteen metalliosat sijoitetaan liitteessä 4 määrättyyn testikammioon. Jos lasten turvalaitteessa on kelauslaite, hihna on kelattava ulos täyteen pituuteensa, josta on vähennetty  $100 \pm 3$  mm. Testin on jatkuttava yhtäjaksoisesti  $50 \pm 0,5$  tunnin ajan, lukuun ottamatta niitä lyhyitä taukoja, jotka saattavat olla tarpeen muun muassa suolaliuoksen tarkastamiseksi ja lisäämiseksi.
- 8.1.1.2 Testin päätyttyä lasten turvalaitteen metalliosat on pestävä varovasti tai upotettava varovasti puhtaaseen juoksevaan veteen, jonka lämpötila saa olla enintään 38 °C, mahdollisten

<sup>(1)</sup> Mittojen toleranssit eivät koske rajoja, ellei toisin ole ilmoitettu.

Mittojen vaihteluväli (mm)	Alle 6	yli 6, enintään 30	yli 30, enintään 120	yli 120, enintään 315	yli 315, enintään 1 000	yli 1 000
Toleranssi (mm)	$\pm 0,5$	$\pm 1$	$\pm 1,5$	$\pm 2$	$\pm 3$	$\pm 4$

Kulmien toleranssit, ellei toisin ilmoitettu:  $\pm 1$ .

suolakertymien poistamiseksi, minkä jälkeen turvavyön annetaan kuivua 18–25 °C huoneenlämmössä 24 ± 1 tunnin ajan ennen edellä 7.1.1.2 kohdassa kuvailtua tarkastusta.

- 8.1.2 *Ympärikiertäminen*
- 8.1.2.1 Nukke asetetaan turvalaitteisiin, jotka on asennettu tämän säännön mukaisesti ja ottaen huomioon valmistajan ohjeet sekä jäljempänä 8.1.3.6 kohdassa määritelty vakiolöyisyys.
- 8.1.2.2 Turvalaite kiinnitetään testausistuimeen tai ajoneuvon istuimeen. Koko istuinta kierretään istuimen pituussuuntaiseen keskitasoon sisältyvän vaakasuoran akselin ympäri 360 astetta 2–5 asteen sekuntinopeudella. Tässä testissä käytetyt laitteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi erityisissä henkilöautoissa, voidaan kiinnittää liitteessä 6 kuvattuun testi-istuimeen.
- 8.1.2.3 Tämä testi tehdään uudelleen kiertämällä istuinta päinvastaiseen suuntaan sen jälkeen, kun nukke on tarvittaessa palautettu alkuperäiseen asentoonsa. Kiertoakseli vaakasuorassa tasossa ja 90 asteen kulmassa kahteen aikaisempaan testiin nähden toimenpide toistetaan kahteen kiertosuuntaan.
- 8.1.2.4 Nämä testit tehdään käyttäen sekä pienintä että suurinta laitteen käyttötarkoituksen mukaiseen ryhmään tai mukaisiin ryhmiin kuuluvaa nukkea.
- 8.1.3 *Dynaamiset testit*
- 8.1.3.1 Testit testausvaunussa ja testi-istuimella
- 8.1.3.1.1 Kasvot menosuuntaan suunnattu
- 8.1.3.1.1.1 Dynaamisessa testissä käytetyn testausvaunun ja testi-istuimen on täytettävä tämän säännön liitteessä 6 asetetut vaatimukset ja dynaaminen törmäystesti on valmistettava liitteen 21 mukaisesti.
- 8.1.3.1.1.2 Vaunun on pysyttävä vaakasuorassa koko hidastuksen ajan.
- 8.1.3.1.1.3 Vaunun hidastamiseen on käytettävä tämän säännön liitteessä 6 määrättyä laitetta tai muuta vastaavat tulokset antavaa laitetta. Kyseisen laitteen on täytettävä tämän säännön 8.1.3.4 kohdassa ja liitteessä 7 määritellyt suoritusvaatimukset.
- 8.1.3.1.1.4 Testin yhteydessä tehdään seuraavat mittaukset:
- 8.1.3.1.1.4.1 vaunun nopeus välittömästi ennen törmäystä;
- 8.1.3.1.1.4.2 pysähtymismatka;
- 8.1.3.1.1.4.3 nukan pään siirtymismatka pystysuorassa ja vaakasuorassa tasossa ryhmien I, II ja III osalta; ryhmien 0 ja 0+ osalta nukan siirtymismatka sen raajoja huomioon ottamatta;
- 8.1.3.1.1.4.4 rinnan kiihtyvyys kolmeen toisiinsa nähden kohtisuorassa olevaan suuntaan, paitsi vastasyntyntä kuvaavan nukan osalta;
- 8.1.3.1.1.4.5 mahdolliset näkyvät merkit vatsan muovailumassan läpäisystä (ks. 7.1.4.3.1 kohta), paitsi vastasyntyntä kuvaavan nukan osalta.
- 8.1.3.1.1.5 Törmäyksen jälkeen lasten turvalaite tarkastetaan silmämääräisesti, lukkoa kuitenkaan avaamatta, mahdollisten toimintavirheiden ja vaurioiden toteamiseksi.
- 8.1.3.1.2 Selkä menosuuntaan suunnattu
- 8.1.3.1.2.1 Testi-istuinta kierretään 180° testattaessa takatörmäystilannetta koskevien vaatimusten täyttymistä.

- 8.1.3.1.2.2 Testattaessa selkä menosuuntaan suunnattua lasten turvalaitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi etuistuinpaikalla, ajoneuvon kojelautaa kuvaa jäykkä tanko, joka on kiinnitetty vaunuun siten, että kaikki energianvaimennus kohdistuu lasten turvalaitteeseen.
- 8.1.3.1.2.3 Hidastusolosuhteiden on vastattava jäljempänä 8.1.3.4 kohdassa asetettuja vaatimuksia.
- 8.1.3.1.2.4 Tehtävien mittausten on vastattava edellä 8.1.3.1.1.4–8.1.3.1.1.4.5 kohdassa lueteltuja mittauksia.
- 8.1.3.1.2.5 Törmäyksen jälkeen lasten turvalaite tarkastetaan silmämääräisesti, lukkoa kuitenkaan avaamatta, mahdollisten toimintavirheiden ja vaurioiden toteamiseksi.
- 8.1.3.2 Testit vaunussa ja ajoneuvon korissa
- 8.1.3.2.1 Kasvot menosuuntaan suunnattu
- 8.1.3.2.1.1 Ajoneuvo on kiinnitettävä testin ajaksi siten, ettei ajoneuvon istuimien, aikuisille tarkoitettujen turvavöiden kiinnityspisteiden tai muiden mahdollisten kiinnityspisteiden, joita käytetään lasten turvalaitteen kiinnittämisen, lujuus vahvistu eikä rakenteen tavanomainen muodonmuutos vähene. Testissä ei saa olla sellaisia ajoneuvon osia, jotka nukun liikettä rajoittamalla voivat vähentää lasten turvalaitteen kuormitusta testin aikana. Poistetut rakenneosat saadaan korvata niiden lujuutta vastaavilla osilla, mikäli nämä eivät estä nukun liikettä.
- 8.1.3.2.1.2 Kiinnityslaitetta pidetään tyydyttävänä, jos sillä ei ole vaikutusta alueella, joka käsittää rakenteen koko leveyden, ja jos ajoneuvo tai rakenne on tuettu tai kiinnitetty liikkumattomaksi etupuolelta vähintään 500 mm:n etäisyydeltä turvajärjestelmän kiinnityspisteistä. Rakenteen takaosa on kiinnitettävä riittävän kaukaa kiinnityspisteiden takaa siten, että se täyttää edellä 8.1.3.2.1.1 kohdassa asetetut vaatimukset.
- 8.1.3.2.1.3 Ajoneuvon istuin ja lasten turvalaite on asennettava ja sijoitettava asentoon, jonka hyväksyntätestit tekevä tutkimuslaitos valitsee, siten että olosuhteet ovat rakenteen lujuuden kannalta mahdollisimman epäedulliset, ja joka vastaa nukun sijoittamista ajoneuvoon. Ajoneuvon istuimen selkänöjan ja lasten turvalaitteen asento on mainittava testiselosteessa. Jos istuimen selkänöjan kaltevuutta voidaan säätää, selkänöja on lukittava valmistajan ohjeiden mukaisesti, tai tällaisten ohjeiden puuttuessa lukittava siten, että selkänöjan tosiasiallinen kulma on mahdollisimman lähellä 25 asteen kulmaa.
- 8.1.3.2.1.4 Ellei asennus- ja käyttöohjeissa edellytetä muuta, etuistuin on asetettava kaikkein etummaisimpaan tavanomaiseen asentoon etuistuinpaikalla käytettäväksi tarkoitettuja lasten turvalaitteita varten ja kaikkein takimmaiseen tavanomaiseen asentoon takaistuinpaikalla käytettäväksi tarkoitettuja lasten turvalaitteita varten.
- 8.1.3.2.1.5 Hidastusolosuhteiden on vastattava jäljempänä 8.1.3.4 kohdassa asetettuja vaatimuksia. Testi-istuimena käytetään varsinaisen ajoneuvon istuinta.
- 8.1.3.2.1.6 Testin yhteydessä tehdään seuraavat mittaukset:
- 8.1.3.2.1.6.1 vaunun nopeus välittömästi ennen törmäystä;
- 8.1.3.2.1.6.2 pysähtymismatka;
- 8.1.3.2.1.6.3 nukun pään mahdollinen kosketus ajoneuvon korin sisustuksen kanssa;
- 8.1.3.2.1.6.4 rinnan hidastuminen kolmeen toisiinsa nähden kohtisuorassa olevaan suuntaan, paitsi vastasyntyntä kuvaavan nukun osalta;



- 8.1.3.2.1.6.5 mahdolliset näkyvät merkit vatsan muovailumassan läpäisystä (ks. 7.1.4.3.1 kohta), paitsi vastasyntyntä kuvaavan nuken osalta.
- 8.1.3.2.1.7 Törmäyksen jälkeen lasten turvalaite tarkastetaan silmämääräisesti, lukkoa kuitenkin avaamatta, mahdollisten toimintavirheiden toteamiseksi.
- 8.1.3.2.2 Selkä menosuuntaan suunnattu
- 8.1.3.2.2.1 Takatörmäystestejä varten ajoneuvon koria kierretään 180° testausvaunussa.
- 8.1.3.2.2.2 Vaatimukset ovat samat kuin etutörmäystestissä.
- 8.1.3.3 Testaus täydellisessä ajoneuvossa
- 8.1.3.3.1 Hidastusolosuhteiden on vastattava jäljempänä 8.1.3.4 kohdassa asetettuja vaatimuksia.
- 8.1.3.3.2 Etutörmäystestien osalta menettely on tämän säännön liitteen 9 mukainen.
- 8.1.3.3.3 Takatörmäystestien osalta menettely on tämän säännön liitteen 10 mukainen.
- 8.1.3.3.4 Testin yhteydessä tehdään seuraavat mittaukset:
- 8.1.3.3.4.1 ajoneuvon/iskulaitteen nopeus välittömästi ennen törmäystä;
- 8.1.3.3.4.2 nuken pään (ryhmän 0 osalta nuken, sen raajoja lukuun ottamatta) mahdollinen kosketus ajoneuvon sisustukseen;
- 8.1.3.3.4.3 rinnan kiihtyvyys kolmeen toisiinsa nähden kohtisuorassa olevaan suuntaan, paitsi vastasyntyntä kuvaavan nuken osalta;
- 8.1.3.3.4.4 mahdolliset näkyvät merkit vatsan muovailumassan läpäisystä (ks. 7.1.4.3.1 kohta), paitsi vastasyntyntä kuvaavan nuken osalta.
- 8.1.3.3.5 Jos etuistuinten kaltevuutta voidaan säätää, ne on lukittava valmistajan ohjeiden mukaisesti, tai tällaisten ohjeiden puuttuessa lukittava siten, että selkänojan tosiasiallinen kulma on mahdollisimman lähellä 25 asteen kulmaa.
- 8.1.3.3.6 Törmäyksen jälkeen lasten turvalaite tarkastetaan silmämääräisesti, lukkoa kuitenkin avaamatta, mahdollisten toimintavirheiden ja vaurioiden toteamiseksi.
- 8.1.3.4 Yhteenveto dynaamisen testin vaatimuksista on jäljempänä taulukossa.

Testi	Turvalaite	Etutörmäys			Takatörmäys		
		Nopeus (km/h)	Törmäysvoima	Pysähtymismatka testissä (mm)	Nopeus (km/h)	Törmäysvoima	Pysähtymismatka testissä (mm)
Vaunu ja testi-istuin	Kasvot menosuuntaan suunnatut etu- ja takaistuim, "kaikkiin autoihin sopiva", "automallikohdainen" tai "automalli- ja istuinkohdainen" (*)	50 + 0 - 2	1	650 ± 50	—	—	—
	Selkä menosuuntaan suunnatut etu- ja takaistuim, "kaikkiin autoihin sopiva", "automallikohdainen" tai "automalli- ja istuinkohdainen" (**)	50 + 0 - 2	1	650 ± 50	30 + 2 - 0	2	275 ± 25

Testi	Turvalaite	Etutörmäys			Takatörmäys		
		Nopeus (km/h)	Törmäysvoima	Pysähtymismatka testissä (mm)	Nopeus (km/h)	Törmäysvoima	Pysähtymismatka testissä (mm)
Auton kori vaunussa	Kasvot menosuuntaan suunnattu (*)	50 + 0 - 2	1 tai 3	650 ± 50	—	—	—
	Selkä menosuuntaan suunnattu (**)	50 + 2 - 2	1 tai 3	650 ± 50	30 + 2 - 0	2 tai 4	275 ± 25
Koko ajoneuvon estetörmäystesti	Kasvot menosuuntaan suunnattu	50 + 0 - 2	3	Ei määritelty	—	—	—
	Selkä menosuuntaan suunnattu	50 + 0 - 2	3	Ei määritelty	30 + 2 - 0	4	Ei määritelty

(\*) Kalibroinnin aikana pysähtymismatkan tulisi olla 650 ± 30 mm.

(\*\*) Kalibroinnin aikana pysähtymismatkan tulisi olla 275 ± 20 mm.

Huom.: Kaikki luokkaan 0 tai 0+ kuuluvat turvajärjestelmät on testattava selkä menosuuntaan suunnattuja turvalaitteita koskevien ehtojen mukaisesti sekä etu- että takatörmäystilanteissa.

Selitteet:

Törmäysvoima 1: Määritelty liitteessä 7 — etutörmäys.

Törmäysvoima 2: Määritelty liitteessä 7 — takatörmäys.

Törmäysvoima 3: Etutörmäykseen joutuneen ajoneuvon hidastusvoima.

Törmäysvoima 4: Takatörmäykseen joutuneen ajoneuvon hidastusvoima.

### 8.1.3.5 Lasten turvalaitteet, joissa käytetään lisäkiinnityspisteitä

8.1.3.5.1 Sellaisten lasten turvalaitteiden osalta, jotka on tarkoitettu käytettäväksi 2.1.2.3 kohdassa määritellyllä tavalla ja joissa käytetään lisäkiinnityspisteitä, 8.1.3.4 kohdan mukaisen etutörmäystestin vaatimukset ovat seuraavat:

8.1.3.5.2 Sellaisia laitteita varten, joiden yläkiinnityshihnat ovat lyhyet, eli ne on tarkoitettu esimerkiksi kiinnitettäväksi takaosan hattuhyllyyn, testausvaunun yläkiinnityspisteiden rakenteen on oltava liitteen 6 lisäyksen 3 mukainen.

8.1.3.5.3 Sellaisia laitteita varten, joiden yläkiinnityshihnat ovat pitkät, eli ne on tarkoitettu esimerkiksi käytettäväksi ajoneuvoissa, joissa ei ole jäykkää hattuhyllyä tai jossa yläkiinnityshihnat kiinnitetään ajoneuvon lattiaan, testausvaunun kiinnityspisteiden on oltava liitteen 6 lisäyksen 3 mukaiset.

8.1.3.5.4 Sellaisten laitteiden osalta, jotka on tarkoitettu käytettäväksi kummankin tyyppisissä rakenteissa, 8.1.3.5.2 ja 8.1.3.5.3 kohdassa määrätyt testit on tehtävä poikkeavasti niin, että edellä 8.1.3.5.3 kohdassa asetettujen vaatimusten mukaisessa testissä käytetään vain nukeista raskaampaa.

8.1.3.5.5 Selkä menosuuntaan suunnattuja laitteita varten testausvaunun rakenteen alakiinnityspisteiden on oltava liitteen 6 lisäyksen 3 mukaiset.

8.1.3.5.6 Sellaisten kantokoppien osalta, joissa käytetään lisähihnoja, jotka on kiinnitetty kahteen aikuisen turvavyöhön, jolloin kuormitus kohdistuu suoraan aikuisen turvavyön kautta aikuisen turvavyön alakiinnityspisteeseen, testausvaunussa olevan kiinnityspisteiden on oltava liitteen 6 lisäyksessä 3 olevan 7 kohdan mukainen (A1, B1). Testipenkkiin asennuksen on vastattava liitteen 21 huomautuksessa 5 esitettyä kuvausta. Järjestelmän on toimittava oikein, vaikka aikuisten turvavyöt eivät ole lukittuina, ja järjestelmää pidetään kaikkiin autoihin sopivana, kun se täyttää 6.1.8 kohdan vaatimukset.

### 8.1.3.6 Testinuket

8.1.3.6.1 Lasten turvalaite ja nuket on kiinnitettävä niin, että 8.1.3.6.3 kohdan vaatimukset täyttyvät.

- 8.1.3.6.2 Lasten turvalaite on testattava käyttäen tämän säännön liitteessä 8 määrättyjä nukkeja.
- 8.1.3.6.3 Nuken asettaminen paikalleen
- 8.1.3.6.3.1 Nukke on sijoitettava niin, että nuken takaosan ja turvalaitteen väliin jää rako. Kantokoppien osalta nukke sijoitetaan suoraan vaaka-asentoon mahdollisimman lähelle kantokopan keskilinjaa.
- 8.1.3.6.3.2 Lapsen istuin asetetaan testi-istuimelle.
- Nukke asetetaan lapsen istuimeen.
- Nivelletty levy tai vastaava joustolaite, joka on 2,5 cm paksu ja 6 cm leveä ja jonka pituus vastaa testissä käytettävän nuken koon mukaista olkakorkeutta (istuma-asennossa, liite 8) vähennettynä lantion keskiosan korkeudella (istuma-asennossa, liitteessä 8 polvitaipteen korkeus ja puolet reiden korkeudesta istuma-asennossa) asetetaan nuken ja istuimen selkänöjan väliin. Levyn tulee noudattaa mahdollisimman tarkoin istuimen kaarevuutta ja sen alapään tulisi olla nuken lonkkanivelen korkeudella.
- Vyö säädetään valmistajan ohjeiden mukaisesti, mutta kireyteen, joka ylittää säätölaitteen kiristysvoiman  $250 \pm 25$  N, ja niin, että hinnan taipumakulma säätölaitteen kohdalla on  $45 \pm 5^\circ$  tai vaihtoehtoisesti valmistajan määräämä kulma.
- Lastenistuimen asettaminen paikalleen viimeistellään tämän säännön liitteen 21 mukaisesti.
- Joustolaite poistetaan.
- Tämä koskee vain valjasvyölaitteita ja turvalaitteita, joissa lapsen pitämiseen paikallaan käytetään aikuisille tarkoitettua kolmipistevyötä ja joissa on lukkolaite; tämä ei koske lasten turvahihnoja, jotka kiinnittyvät suoraan kelauslaitteeseen.
- 8.1.3.6.3.3 Nuken keskilinjan lävistävä pituussuuntainen taso on asetettava vyön kahden alakiinnityspisteen puoliväliin ottaen kuitenkin huomioon myös 8.1.3.2.1.3 kohta. Jos koroketyynyjä testataan 10-vuotiasta lasta kuvaavalla nukella, nuken keskilinjan lävistävä pituussuuntainen taso on sijoitettava  $75 \pm 5$  mm vasemmalle tai oikealle pisteestä, joka on vyön kahden alakiinnityspisteen puolivälissä.
- 8.1.3.6.3.4 Jos välineet edellyttävät vakiovyön käyttöä, olkahihna voidaan asettaa nuken päälle ennen dynaamista testiä käyttäen riittävän leveää ja pitkää palaa kevyttä liimanauhaa. Selkä menosuuntaan suunnattujen välineiden osalta nuken pää voidaan asettaa turvajärjestelmän selkänöjaa vasten käyttäen riittävän leveää ja pitkää palaa kevyttä liimanauhaa. Selkä menosuuntaan suunnatuissa turvalaitteissa saa käyttää kevyttä liimanauhaa pitämään nuken pää kosketuksissa 100 mm:n tankoon tai turvalaitteen selkänöjaan testikelkan kiihdytyksen aikana.
- 8.1.3.7 Käytettävien nukkien luokat
- 8.1.3.7.1 Ryhmän 0 laite: testissä käytetään vastasyntynyttä kuvaavaa nukkea ja 9 kg:n nukkea.
- 8.1.3.7.2 Ryhmän 0+ laite: testissä käytetään vastasyntynyttä kuvaavaa nukkea ja 11 kg:n nukkea.
- 8.1.3.7.3 Ryhmän I laite: testeissä käytetään nukkeja, joiden massa on 9 kg ja 15 kg.
- 8.1.3.7.4 Ryhmän II laite: testeissä käytetään nukkeja, joiden massa on 15 kg ja 22 kg.
- 8.1.3.7.5 Ryhmän III laite: testeissä käytetään nukkeja, joiden massa on 22 kg ja 32 kg.
- 8.1.3.7.6 Jos lasten turvajärjestelmä soveltuu kahden tai useamman massaryhmän käyttöön, testit on tehtävä käyttäen edellä määritellyistä nukeista kaikkien kyseisten ryhmien keveintä ja

raskainta nukkea. Jos laitteen rakenne kuitenkin vaihtelee merkittävästi ryhmien välillä, esimerkiksi niin että valjasvyön rakenne tai pituus muuttuu, testien toteuttamisesta vastaavan laboratorion on, jos se pitää toimenpidettä tarpeellisena, tehtävä lisätesti, jossa käytetään keskipainoista nukkea.

- 8.1.3.7.7 Jos lasten turvajärjestelmä on tarkoitettu kahden tai useamman lapsen käyttöön, yksi testi on tehtävä käyttäen raskaimpia nukkeja kaikilla istuinpaikoilla. Toisessa testissä käytetään keveintä ja raskainta edellä määritellyistä nukeista. Testit on tehtävä käyttäen liitteen 6 lisäyksessä 3 olevassa kuvassa 3 esitettyä testi-istuinta. Testien tekemisestä vastaava laboratorio voi, jos se arvioi toimenpiteen tarpeelliseksi, lisätä testeihin vielä kolmannen, jossa käytetään mitä tahansa nukkiin yhdistelmää tai istuinpaikat jätetään tyhjiksi.
- 8.1.3.7.8 Jos ryhmään 0 tai 0+ kuuluvan lasten turvajärjestelmän kokoonpano vaihtelee lapsen massan mukaan, kukin kokoonpano on testattava molemmilla kyseisen massaryhmän testinukeilla.
- 8.1.3.7.9 Jos lasten ISOFIX-turvajärjestelmässä on käytettävä yläkiinnityshihnaa, on suoritettava yksi testi pienimmällä nukella käyttäen yläkiinnityshihnan lyhyempää pituutta (kiinnityspiste G1). Toinen testi on suoritettava raskaammalla nukella käyttäen yläkiinnityshihnan pidempää pituutta (kiinnityspiste G2). Yläkiinnityshihna säädetään vetokuormitukselle  $50 \pm 5$  N.
- 8.1.3.7.10 Edellä 7.1.4.1.10.1.2 kohdassa kuvailtu testi tarvitsee suorittaa vain suurimmalla nukella, jolle lasten turvajärjestelmä on suunniteltu.

#### 8.1.4 Koroketyynyihin liittyvät turvalaitteet

Testauspenkin istumapinnalle asetetaan puuvillakangas. Koroketyyny asetetaan testauspenkille, nuken vartalon alaosa asetetaan liitteen 22 kuvassa 1 esitetyllä tavalla istumapinnalle ja aikuiselle tarkoitettu kolmipistevyö sovitetaan ja kiinnitetään sekä kiristetään liitteessä 21 kuvatulla tavalla. Koroketyynyn ympärille sidotaan 25 mm leveä hihnasto tai vastaava, ja  $250 \pm 5$  N:n kuorma kohdistetaan nuolen A suuntaisesti, ks. liitteen 22 kuva 2, noudattaen testauspenkin istumapinnan suuntaa.

## 8.2 Yksittäisille osille tehtävät testit

### 8.2.1 Vyölukko

#### 8.2.1.1 Avaustesti kuormitettuna

8.2.1.1.1 Tähän testiin käytetään jäljempänä 8.1.3 kohdassa tarkoitettua dynaamisen testin läpäisyyttä lasten turvalaitetta.

8.2.1.1.2 Lasten turvalaite irrotetaan testausvaunusta tai ajoneuvosta vyölukkoa avaamatta. Vyölukon kohdistetaan  $200 \pm 2$  N:n kiristysvoima. Jos vyölukko on kiinnitetty jäykkään osaan, voima on kohdistettava niin, että vyölukko ja jäykkä osa ovat samassa kulmassa kuin dynaamisen testin aikana.

8.2.1.1.3 Vyölukon avauspainikkeen geometriseen keskipisteeseen kohdistetaan painikkeen liikkeen alkuperäisen suunnan kanssa yhdensuuntaisen kiinteän akselin suuntaisesti voima, jonka nopeus on  $400 \pm 20$  mm/min; geometrisellä keskipisteellä tarkoitetaan vyölukon pinnan sitä kohtaa, johon lukon avaamiseksi tarvittava voima kohdistetaan. Avausvoiman kohdistuessa vyölukkoon sen on oltava tuettuna jäykkää esinettä vasten.

8.2.1.1.4 Vyölukon avausvoima kohdistetaan siihen käyttäen dynamometriä tai vastaavaa laitetta tavanomaisen käyttötavan ja -suunnan mukaisesti. Kosketuspään on oltava kiillotettu puolipallo, jonka säde on  $2,5 \pm 0,1$  mm.

8.2.1.1.5 Vyölukon avaamiseen tarvittava voima mitataan ja mahdollisesti ilmenevät viat kirjataan.

- 8.2.1.2 Avaustesti kuormittamattomana
- 8.2.1.2.1 Vyölukkoasennelma, jota ei ole aikaisemmin kuormitettu, kiinnitetään paikalleen kuormittamattomassa tilassa.
- 8.2.1.2.2 Vyölukon avausvoiman mittauksessa käytettävä menettely määritellään 8.2.1.1.3 ja 8.2.1.1.4 kohdassa.
- 8.2.1.2.3 Vyölukon avaamiseen tarvittava voima mitataan.
- 8.2.1.3 Lujuustesti
- 8.2.1.3.1 Lujuustestissä on käytettävä kahta näytettä. Testi koskee kaikkia säätölaitteita paitsi niitä, jotka on kiinnitetty suoraan lasten turvalaitteeseen.
- 8.2.1.3.2 Liitteessä 20 on tyypillinen vyölukon lujuuden testauksessa käytettävä laite. Vyölukko sijoitetaan laitteen pyöreälle ylälaatalle (A). Kaikkien vyölukkoon kiinnitettyjen hihnojen pituus on vähintään 250 mm, ja ne asetetaan riippumaan ylälaatalta vyölukossa sijaintiaan vastaavasti. Hihnojen irralliset päät kierretään sitten alemman pyöreän laatan (B) ympärille niin, että ne tulevat ulos laatan keskellä olevasta aukosta. Kaikkien hihnojen on oltava pystysuorassa laattojen A ja B välillä. Sen jälkeen pyöreä kiinnityslevy (C) painetaan kevyesti levyn B alapintaa vasten niin, että se mahdollistaa edelleen jonkin verran hihnojen liikettä levyjen välissä. Hihnoja kiristetään vetokoneen vähäisellä voimalla ja vedetään levyjen B ja C välillä, kunnes kaikki hihnat on kuormitettu niiden sijaintia vastaavasti. Vyölukko ei saa koskettaa levyä A eikä mitään sen osaa tämän toimenpiteen eikä itse testin aikana. Sen jälkeen levyt B ja C painetaan lujasti toisiaan vasten ja kiristysvoimaa lisätään nopeudella  $100 \pm 20$  mm/min, kunnes vaaditut arvot saavutetaan.
- 8.2.2 Säätölaite
- 8.2.2.1 Säädön helppous
- 8.2.2.1.1 Käsikäyttöistä säätölaitetta testattaessa hihnaa vedetään tasaisesti säätölaitteen läpi nopeudella  $100 \pm 20$  mm/min, tavanomaiset käyttöedellytykset huomioon ottaen, ja suurin testissä esiintyvä voima mitataan pyörästettyinä lähimpään N-kokonaislukuarvoon, kun vyöhihna on liikkunut ensimmäiset  $25 \pm 5$  mm.
- 8.2.2.1.2 Testi on suoritettava hihnan molempiin kulkusuuntiin säätölaitteen läpi ja ennen mittausta hihnalla on tehtävä sen koko pituudelta 10 edestakaista liikettä.
- 8.2.3 Mikrosiirtymätesti (ks. liite 5, kuva 3)
- 8.2.3.1 Laitteita tai osia, joille suoritetaan mikrosiirtymätesti, on pidettävä ennen testiä vähintään 24 tunnin ajan ilmatilassa, jonka lämpötila on  $20 \pm 5$  °C ja jonka suhteellinen kosteus on  $65 \pm 5$  prosenttia. Testi suoritetaan lämpötilassa 15–30 °C.
- 8.2.3.2 Hihnan irrallinen pää asetetaan samalla tavoin kuin laitteen ollessa käytössä ajoneuvossa, eikä sitä kiinnitetä mihinkään muuhun osaan.
- 8.2.3.3 Säätölaite asetetaan hihnan pystysuoraan osaan, jonka toisen pään kuorma on  $50 \pm 0,5$  N (ohjattuna niin, että kuorman heiluntaliike ja hihnan kiertyminen estyvät). Säätölaitteessa olevan hihnan irrallinen pää asetetaan pystysuoraan ylös- tai alaspäin samalla tavoin kuin se olisi ajoneuvossa. Toinen pää kulkee sellaisen ohjaintelan kautta, jonka vaakasuora akseli on samansuuntainen kuin kuormaa tukeva hihnan taso, ja telan kautta kulkeva hihnan osa on vaakasuorassa.
- 8.2.3.4 Testattava laite sijoitetaan niin, että sen keskikohta on korkeimmassa mahdollisessa asennossaan  $300 \pm 5$  mm:n etäisyydellä tukipöydästä ja 50 N:n kuorma on  $100 \pm 5$  mm:n etäisyydellä tukipöydästä.

- 8.2.3.5 Sen jälkeen tehdään  $20 \pm 2$  testiä edeltävää liikesarjaa ja  $1\,000 \pm 5$  liikesarjaa tehdään toteutustiheydellä  $30 \pm 10$  sarjaa minuutissa niin, että kokonaisheilahdusmatka on  $300 \pm 20$  mm tai 8.2.5.2.6.2 kohdassa määritelty. Hihnaa kuormitetaan 50 N ainoastaan se ajanjakso, joka kuuluu  $100 \pm 20$  mm:n siirtymään puolijaksoa kohti. Mikrosiirtymä mitataan alkaen 20:n testiä edeltävän liikesarjan jälkeisestä asennosta.
- 8.2.4 *Kelauslaite*
- 8.2.4.1 *Kelautumisvoima*
- 8.2.4.1.1 Kelautumisvoimat mitataan siten, että turvavyöasennelma on kiinnitettynä nukkeen samalla tavoin kuin 8.1.3 kohdassa määrättyssä dynaamisessa testissä. Vyöhihnan kiristysvoima mitataan aivan läheltä hihnan kosketuskohtaa nukkeen (silti hieman erillään siitä), kun hihnaa kelataan noin 0,6 metrin minuuttinopeudella.
- 8.2.4.2 *Kelausmekanismin kestävyys*
- 8.2.4.2.1 Hihnaa kelataan ja vapautetaan tarvittavan monta kertaa niin, että kelauskertojen määrä on enintään 30 minuutissa. Törmäyksessä lukkiutuvia kelauslaitteita testattaessa aiheutetaan joka viidennellä kelauskerralla isku, jonka seurauksena laite lukkiutuu. Lukituksen on tapahduttava yhtä monta kertaa vapaan hihnan viidellä eri pituudella, eli kun kelauslaitteessa on vyöhihnaa 90, 80, 75, 70 ja 65 prosenttia hihnan kokonaispituudesta. Jos hihnan pituus kuitenkin ylittää 900 mm, edellä mainitut prosenttiluvut on laskettava kelauslaitteesta kelattavissa olevan hihnan viimeisestä 900 mm:n osuudesta.
- 8.2.4.3 *Törmäyksessä lukkiutuvien kelauslaitteiden lukitus*
- 8.2.4.3.1 Kelauslaitteelle on tehtävä yksi lukitustesti, kun hihna on vapautunut täyteen pituuteensa, josta on vähennetty  $300 \pm 3$  mm.
- 8.2.4.3.2 Hihnan liikkeeseen reagoivan kelauslaitteen on kelattava hihnaa samaan suuntaan johon kelaus tavallisesti tapahtuu kelauslaitteen ollessa asennettuna ajoneuvoon.
- 8.2.4.3.3 Ajoneuvon kiihtyvyyteen reagoivien kelauslaitteiden toimintaa testataan edellä mainituilla vapaan hihnan pituuksilla molempiin suuntiin kahden toisiinsa nähden kohtisuoran akselin suuntaisesti niin, että kyseiset akselit ovat vaakasuorassa, jos kelauslaitteet asennetaan ajoneuvoon turvavyön valmistajan ilmoittamalla tavalla. Tapauksissa, joissa tätä asentoa ei ole määritelty, testauksesta vastaava viranomaisen kuulee lasten turvalaitteen valmistajaa. Hyväksyntätestit suorittava tekninen tutkimuslaitos valitsee jommankumman testaus suunnan niin, että olosuhteet ovat lukitusmekanismin toiminnan kannalta mahdollisimman epäedulliset.
- 8.2.4.3.4 Käytettävä laite on oltava suunniteltu niin, että vaadittua kiihtyvyyttä voidaan lisätä keskimäärin vähintään 25 g/s (\*).
- 8.2.4.3.5 Testattaessa 7.2.3.2.1.3 ja 7.2.3.2.1.4 kohdan vaatimusten täyttymistä kelauslaite asennetaan vaakasuorassa olevaan pöytään ja pöytää kallistetaan enintään 2 E sekunnissa, kunnes lukitsin aktivoituu. Vaatimustenmukaisuus varmistetaan toistamalla testi kallistaen pöytää muihin suuntiin.
- 8.2.4.4 *Syöpymistesti*
- 8.2.4.4.1 Syöpymistesti kuvataan edelle 8.1.1 kohdassa.
- 8.2.4.5 *Pölynkestävyydesti*
- 8.2.4.5.1 Kelauslaite sijoitetaan testauskammioon tämän säännön liitteen 3 mukaisesti. Se kiinnitetään asentoon, joka vastaa laitteen asentoa ajoneuvoon asennettuna. Testauskammiossa on pölyä

(\*)  $g = 9,81 \text{ m/s}^2$ .

jäljempänä 8.2.4.5.2 kohdassa kuvatulla tavalla. Testin aikana hihnaa on oltava kelattuna ulos kelauslaitteesta 500 mm ja hihna pidetään uloskelattuna, paitsi että hihnalle on suoritettava 1–2 minuutin kuluessa jokaisen pölyn puhalluksen jälkeen 10 täydellistä sisään- ja uloskelausta. Viiden tunnin ajan pölyä on puhallettava 20 minuutin välein viiden sekunnin ajan paineilmalla, jossa ei ole öljyä eikä kosteutta,  $5,5 \pm 0,5$  baarin manometripaineella halkaisijaltaan  $1,5 \pm 0,1$  mm:n aukon läpi.

8.2.4.5.2 Edellä 8.2.4.5.1 kohdassa tarkoitetussa testissä käytettävän pölyn on sisällettävä noin 1 kg kuivaa kvartsia. Hiukkaskoon jakauman on oltava seuraava:

- a) 150  $\mu\text{m}$ :n aukon läpi, langan läpimitta 104  $\mu\text{m}$ : 99–100 prosenttia;
- b) 105  $\mu\text{m}$ :n aukon läpi, langan läpimitta 64  $\mu\text{m}$ : 76–86 prosenttia;
- c) 75  $\mu\text{m}$ :n aukon läpi, langan läpimitta 52  $\mu\text{m}$ : 60–70 prosenttia.

8.2.5 *Hihnojen staattinen testaus*

8.2.5.1 Hihnan lujuustesti

8.2.5.1.1 Jokainen testi tehdään kahdelle uudelle hihnan näytekappaleelle, jotka on käsitelty 7.2.4 kohdassa kuvatulla tavalla.

8.2.5.1.2 Kukin hihna kiinnitetään vetolujuuden testauskoneeseen liittimillä. Liittimien on oltava suunnitellut niin, etteivät ne aiheuta hihnan murtumista niissä tai niiden lähellä. Vetonopeus on  $100 \pm 20$  mm/min. Liittimien välissä olevan hihnanäytteen vapaan pituuden on ennen testin alkua oltava  $200 \pm 40$  mm.

8.2.5.1.3 Kiristysvoimaa lisätään, kunnes hihna murtuu, ja murtokuormitus kirjataan.

8.2.5.1.4 Jos hihna luistaa tai murtuu liittimessä tai 10 mm etäisyydellä jommastakummasta liittimestä, testiä pidetään mitättömänä, ja uusi testi tehdään toisella näytekappaleella.

8.2.5.2 Edellä 3.2.3 kohdassa tarkoitetut hihnan näytekappaleet käsitellään seuraavasti:

8.2.5.2.1 Huoneilmastokäsittely

8.2.5.2.1.1 Hihnaa säilytetään  $24 \pm 1$  tunnin ajan ilmatilassa, jonka lämpö on  $23 \pm 5$  °C ja suhteellinen kosteus  $50 \pm 10$  prosenttia. Jos testiä ei suoriteta välittömästi käsittelyn jälkeen, näyte on säilytettävä ilmatiiviisti suljetussa säiliössä testiin asti. Murtokuormitus on mitattava viiden minuutin kuluessa hihnan huoneilmastokäsittelyn tai säiliöstä poistamisen jälkeen.

8.2.5.2.2 Valokäsittely

8.2.5.2.2.1 Tähän sovelletaan suosituksen ISO/105-B02(1978) säännöksiä. Hihnaa altistetaan valolle niin kauan, että saavutetaan Standard Blue Dye nro 7 -standardin mukainen haalistuminen, joka vastaa luokkaa 4 harmaa-asteikolla.

8.2.5.2.2.2 Altistuksen jälkeen hihnan on oltava vähintään 24 tuntia ilmatilassa, jonka lämpötila on  $23E \pm 5$  °C ja suhteellinen kosteus  $50 \pm 10$  prosenttia. Murtokuormitus on mitattava viiden minuutin kuluessa siitä, kun hihna on poistettu ilmastokäsittelystä.

- 8.2.5.2.3 Kylmäkäsittele
- 8.2.5.2.3.1 Hihnaa säilytetään vähintään 24 tuntia ilmatilassa, jonka lämpö on  $23 \pm 5$  °C ja suhteellinen kosteus  $50 \pm 10$  prosenttia.
- 8.2.5.2.3.2 Tämän jälkeen hihnaa säilytetään  $90 \pm 5$  minuutin ajan tasaisella pinnalla kylmäkaapissa, jossa ilman lämpötila on  $-30 \pm 5$  °C. Sitten hihna taitetaan ja taitekohdan päälle asetetaan  $2 \pm 0,2$  kg:n paino, joka on ensin jäädytetty lämpötilaan  $-30 \pm 5$  °C. Kun hihna on ollut kuormittuna  $30 \pm 5$  minuuttia samassa kylmäkaapissa, paino poistetaan ja murtokuormitus mitataan viiden minuutin kuluessa hihnan ottamisesta pois kylmäkaapista.
- 8.2.5.2.4 Lämpökäsittely
- 8.2.5.2.4.1 Hihnaa säilytetään  $180 \pm 10$  minuuttia lämpökaapissa, jonka ilmatilan lämpö on  $60 \pm 5$  °C ja suhteellinen kosteus  $65 \pm 5$  prosenttia.
- 8.2.5.2.4.2 Murtokuormitus mitataan viiden minuutin kuluessa siitä, kun hihna on otettu pois lämpökaapista.
- 8.2.5.2.5 Vesikäsittele
- 8.2.5.2.5.1 Hihnaa säilytetään  $180 \pm 10$  minuuttia kokonaan upotettuna tislattuun veteen, jonka lämpötila on  $20 \pm 5$  °C ja johon on lisätty hieman notkistinainetta. Notkistinaineena voidaan käyttää mitä tahansa testattavalle kuidulle soveltuvaa ainetta.
- 8.2.5.2.5.2 Murtokuormitus mitataan 10 minuutin kuluessa siitä, kun hihna on otettu pois vedestä.
- 8.2.5.2.6 Kulutuskäsittely
- 8.2.5.2.6.1 Laitteita tai osia, joille tehdään kulutustesti, on säilytettävä ennen testiä vähintään 24 tuntia ilmatilassa, jonka lämpötila on  $23 \pm 5$  °C ja jonka suhteellinen kosteus on  $50 \pm 10$  prosenttia. Testauksen aikana huoneilman lämpötilan on oltava  $15-30$  °C.
- 8.2.5.2.6.2 Seuraavassa taulukossa on annettu kutakin testiä koskevat yleiset vaatimukset:

	Kuorma (N)	Toimenpidesarjaa minuutissa	Toimenpidesarjoja (kpl)
Tyyppi 1 menettely	$10 \pm 0,1$	$30 \pm 10$	$1\ 000 \pm 5$
Tyyppi 2 menettely	$5 \pm 0,05$	$30 \pm 10$	$5\ 000 \pm 5$

Jos hihnaa ei ole riittävästi, jotta voitaisiin testata yli 300 mm:n siirtymillä, testiä voidaan soveltaa lyhemmälle, kuitenkin vähintään 100 mm:n pituudelle.

- 8.2.5.2.6.3 Erityiset testivaatimukset
- 8.2.5.2.6.3.1 Tyyppi 1 menettely: käytetään tapauksissa, joissa hihna liukuu pikasäätölaitteen läpi. Yhteen hihnaan kohdistetaan keskeytyksetön 10 N:n pystysuora kuormitus. Toinen vaakatasossa oleva hihna on kiinnitettyä laitteeseen, joka kohdistaa hihnastoon edestakaista liikettä. Säätölaite on asetettava niin, että hihnaston vaakatasossa oleva osa pysyy kiristettynä (ks. liitteen 5 kuva 1).
- 8.2.5.2.6.3.2 Tyyppi 2 menettely: käytetään tapauksissa, joissa hihnan suunta muuttuu sen kulkiessa jäykän osan läpi. Tätä testiä suoritettaessa hihnaston kummankin hihnan kulmien on oltava liitteen 5 kuvan 2 mukaiset. Hihnaa kuormitetaan keskeytyksettä 5 N:n voimalla. Tapauksissa, joissa hihnan suunta muuttuu useammin kuin kerran sen kulkiessa jäykän osan läpi, 5 N:n kuormitusta voidaan lisätä, jotta saavutettaisiin vaadittu hihnan 300 mm:n liike jäykän osan läpi.

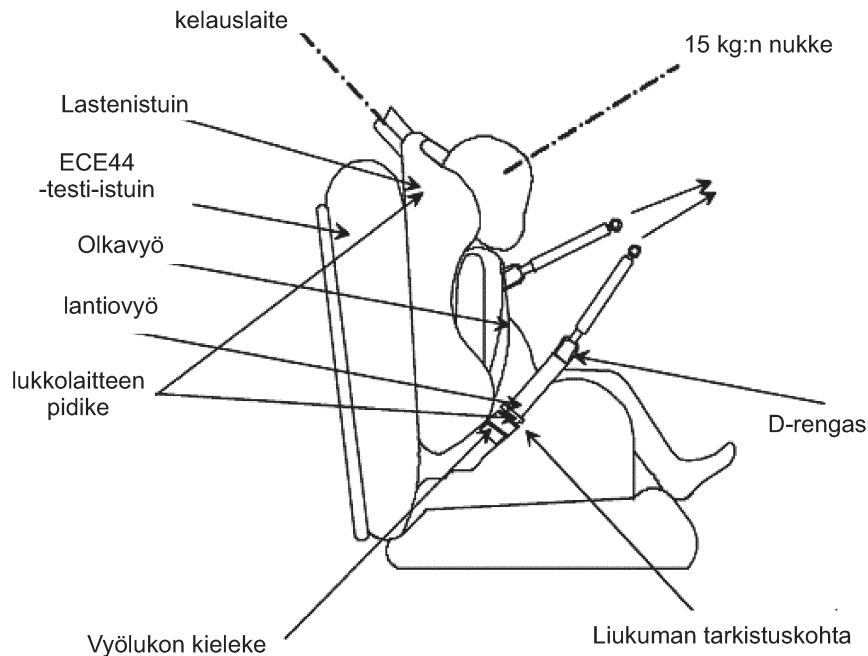


## 8.2.6 Lukkolaitteet

## 8.2.6.1 Luokkaan A kuuluvat laitteet

Lasten turvalaite ja suurin nukke, jota vastaavassa luokassa lasten turvalaite on tarkoitettu käytettäväksi, asetetaan paikalleen jäljempänä kuvassa 5 osoitetulla tavalla. Käytettävän hihnaston on oltava tämän säännön liitteessä 13 kuvattun mukainen. Lukkolaitteen on oltava kokonaan käytössä ja hihnaan merkitään kohta, josta eteenpäin se on lukkolaitteen sisällä. Voimanmittausvälineet kiinnitetään vyöhön D-renkaalla, ja ryhmään I kuuluvan raskaimman nukan massa verrattuna kaksinkertainen ( $\pm 5$  prosenttia) voima kohdistetaan laitteeseen vähintään yhden sekunnin ajan. Alempaa kiinnityskohtaa käytetään A-kohdassa olevien lukkolaitteiden yhteydessä ja ylempää kiinnityskohtaa B-kohdassa olevien lukkolaitteiden yhteydessä. Voima kohdistetaan laitteeseen vielä yhdeksän kertaa. Hihnaan tehdään uusi merkintä kohtaan, josta eteenpäin se on lukkolaitteen sisällä, ja molempien merkkien välinen etäisyys mitataan. Tämän testin aikana kelauslaitteen on oltava lukitsematta.

Kuva 5

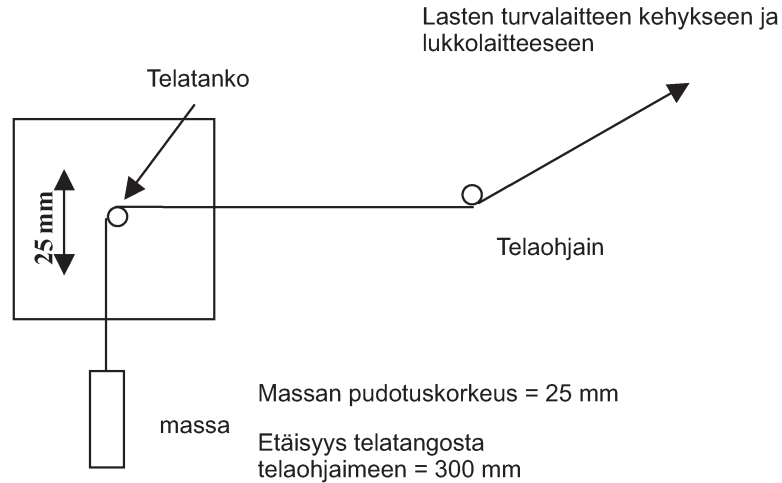


## 8.2.6.2 Luokkaan B kuuluvat laitteet

Lasten turvalaite kiinnitetään lujasti ja tämän säännön liitteessä 13 kuvattu hihnasto ohjataan lukkolaitteen ja kehyksen läpi valmistajan ohjeissa kuvattua reittiä noudattaen. Vyön on kuljettava testauslaitteiston kautta jäljempänä kuvassa 6 esitetyllä tavalla ja se on kiinnitettävä  $5,25 \pm 0,05$  kg:n painoiseen massa. Massan ja kohdan, jossa hihnasto tulee turvalaitteen kehyksen ulkopuolelle, on oltava  $650 \pm 40$  mm vapaata hihnastoa. Lukkolaitteen on oltava kokonaan käytössä ja hihnaan merkitään kohta, josta eteenpäin se on lukkolaitteen sisällä. Massaa nostetaan ja se vapautetaan niin, että se putoaa vapaasti  $25 \pm 1$  mm:n matkan. Tämä toistetaan  $100 \pm 2$  kertaa tiheydellä  $60 \pm 2$  toistoa minuutissa, mikä kuvaa lasten turvalaitteen nykivää liikettä ajoneuvossa. Hihnaan tehdään uusi merkintä kohtaan, josta eteenpäin se on lukkolaitteen sisällä, ja molempien merkkien välinen etäisyys mitataan. Lukkolaitteen on katettava asennettu hihnasto sen koko leveydeltä, kun nukke on asetettu paikalleen. Tämä testi tehdään niin, että hihnaston kulmat ovat samat kuin sen tavanomaisessa käytössä. Lantiovyöosuuden vapaana oleva pää kiinnitetään paikalleen. Testi suoritetaan lasten turvajärjestelmän ollessa lujasti kiinnitettynä testauspenkkiin, jota käytetään ympärikeriähtämistestissä tai dynaamisissa testissä. Kuormitushihna voidaan kiinnittää vyölukkoa jäljittelevään laitteeseen.

Kuva 6

## Kaavakuva luokkaan B kuuluvan lukkolaitteen testauksesta



Käytetään hihnaa, joka kuuluu liitteessä 13 vakioturvatyötä varten määriteltyyn hihnastoon.

## 8.2.7 Suoraan lasten turvalaitteeseen kiinnitettyjen säätölaitteiden käsittelytesti

Asetetaan paikalleen suurin turvalaitteen käyttötarkoitusta vastaava nukke samalla tavoin kuin dynaamisessa testissä, ottaen huomioon myös 8.1.3.6 kohdassa määritelty vakiolöyisyys. Merkitään vertailuviiva hihnaston kohtaan, josta eteenpäin sen vapaa pää on säätölaitteen sisällä.

Nukke poistetaan ja turvalaite asetetaan liitteen 19 kuvassa 1 esitettyyn käsittelylaitteeseen.

Hihnastoa on liikutettava säätölaitteen läpi vähintään 150 mm:n matkalla. Tämän liikkeen on oltava sellainen, että vähintään 100 mm hihnastoa sen vapaan pään puolella vertailuviivaa ja loput liikutettavasta pituudesta (noin 50 mm) integroidun valjasvyön puolella vertailuviivaa liikkuu säätölaitteen läpi.

Jos hihnaston pituus vertailuviivasta kohti sen vapaata päätä ei riitä edellä kuvatun liikkeen suorittamiseen, 150 mm:n liike säätölaitteen läpi mitataan hihnaston täyteen mittaan suoritetussa asennossa.

Liikesarjat toistetaan tiheydellä  $10 \pm 1$  sarjaa minuutissa ja B:n nopeudella  $150 \pm 10$  mm/sekunnissa.

## 8.2.8 Lämpötilatesti

8.2.8.1 Edellä 7.1.5.1 kohdassa määritellyt osat altistetaan ympäristölle, joka on vedenpinnan yläpuolella suljetussa tilassa ja jonka lämpötila on vähintään 80 °C, keskeytyksettä vähintään 24 tunnin ajan, minkä jälkeen ne jäähdytetään ympäristössä, jonka lämpötila on enintään 23 °C. Jäähdytysjaksoa seuraa välittömästi kolme peräkkäistä 24 tunnin käsittelysarjaa, joista jokaiseen sarjaan kuuluvat seuraavat peräkkäiset toimenpiteet:

- i) ympäristö, jonka lämpötila on vähintään 100 °C, pidetään yllä yhtäjaksoisesti 6 tuntia, ja tämä ympäristö on saavutettava 80 minuutin kuluessa toimenpidesarjan alkamisesta; sen jälkeen

- ii) ympäristö, jonka lämpötila on enintään 0 °C, pidetään yllä yhtäjaksoisesti 6 tuntia, ja tämä ympäristö on saavutettava 90 minuutin kuluessa; sen jälkeen
- iii) ympäristö, jonka lämpötila on enintään 23 °C, pidetään yllä loput 24 tunnin jaksosta.

### 8.3 Testauspenkin pehmusteen tyyppihyväksyntä

8.3.1 Testauspenkin pehmuste on hyväksyttävä uutena törmäyksen uppoutumisvoimaa ja suurinta hidastusvoimaa koskevien aloitusarvojen määrittelemiseksi; sen jälkeen määrittely uudistetaan aina 50 dynaamisen testin jälkeen tai vähintään kuukausittain sen mukaan, kumpi kriteereistä täyttyy ensin, tai ennen jokaista testiä, jos testauslaitetta käytetään usein.

8.3.2 Hyväksyntä- ja mittausstoimenpiteet on toteutettava ISO 6487 -standardin uusimman version mukaisesti; mittausvälineiden on oltava taajuusalue luokkaa (CFC) 60 koskevan määritelmän mukaisia.

Tämän säännön liitteessä 17 olevaa testauslaitetta käyttäen tehdään kolme testiä: 150 ± 5 mm:n etäisyydellä pehmusteen etureunasta sen keskilinjan kohdalla ja 150 ± 5 mm:n etäisyydellä keskilinjasta sen kummallakin puolella.

Laite asetetaan tasaiselle ja jäykälle pinnalle pystysuoraan. Iskumassaa lasketaan alas, kunnes se koskettaa pintaa, ja uppoutumisosoitin asetetaan nolla-asentoon. Laite asetetaan pystysuoraan testauskohdan yläpuolelle, massaa kohotetaan 500 ± 5 mm ja sen annetaan pudota vapaasti niin, että se iskeytyy istuimen pinnalle. Uppoutumis- ja hidastumiskäyrä kirjataan.

8.3.3 Kirjatut huippuarvot saavat poiketa enintään 15 prosenttia aloitusarvoista.

### 8.4 Dynaamisen käyttäytymisen tallentaminen

8.4.1 Nuken käyttäytymisen ja sen siirtymisten määrittämiseksi kaikki dynaamiset testit tallennetaan seuraavien ehtojen mukaisesti:

8.4.1.1 Filmaus ja tallennus:

— kuvausnopeuden on oltava vähintään 500 kuvaa sekunnissa,

— testi on tallennettava elokuva- tai videofilmille tai digitaaliselle tietovälineelle.

8.4.1.2 Epävarmuuden arviointi

Testilaboratorioilla on oltava käytössään ja niiden on käytettävä menettelyjä testinukkeen pään siirtymisen mittauksen epävarmuuden arvioimiseksi. Epävarmuuden sallittu enimmäismäärä on ± 25 mm.

Esimerkkejä tällaisia menettelyjä koskevista kansainvälisistä standardeista ovat Euroopan akkreditointijärjestön EA-4/02, ISO 5725:1994 sekä yleinen epävarmuuden mittaustermi (General Uncertainty Measurement, GUM).

8.4.2 Asianmukaiset kalibrointimerkit kiinnitetään lujasti testausvaunuun tai ajoneuvon rakenteeseen, jotta nukkeen siirtymisen määrittäminen on mahdollista.

8.5 **Sähköiset mittaukset**

Mittausmenettelyjen on vastattava ISO 6487 -standardin uusimmassa versiossa määriteltyjä menettelyjä. Taajuusalue luokat ovat:

Mittaustyyppi	CFC (Hz)
Vyön kuormitus	60
Pää(kappalee)n kiihtyvyys	1 000
Rinnan kiihtyvyys	180
Vaunun kiihtyvyys	60

Näytetiheyden tulee olla vähintään kahdeksan kertaa  $F_H$ . (eli laitteistoissa, joiden luokassa on 1 000 näytettä edeltävää suodatinta, tämä vastaa n. 8 000 näytteen tiheyttä sekunnissa kanavaa kohti).

## 9. TYYPIHYVÄKSYNNÄN JA TUOTANNON KVALIFIOINNIN TESTAUSSELOSTEET

9.1 Testausselosteeseen kirjataan kaikkien testien ja mittausten tulokset (mukaan luettuna testausvaunun hidastumiskäyrä sekä ajankohta [millisekunteina], jolloin testin pään pää saavuttaa suurimman siirtymänsä dynaamisessa testissä) sekä testausvaunun nopeudet, vylukon paikka testin aikana, jos se voi vaihdella, ja mahdolliset toimintavirheet sekä vauriot.

9.2 Jos kiinnityspisteitä koskevia tämän säännön liitteen 6 lisäyksessä 3 olevia sääntöjä ei ole noudatettu, testausraportissa on kuvattava, miten lasten turvalaite on asennettu paikalleen sekä määriteltävä merkittävät kulmat ja mitat.

9.3 Jos lasten turvalaitetta testataan ajoneuvossa tai ajoneuvorakenteessa, testausselosteesessä on määriteltävä myös menetelmä, jolla ajoneuvorakenne on kiinnitetty testausvaunuun, lasten turvalaitteen ja istuimien asennot sekä ajoneuvon istuimien selkänojiin kaltevuuskulmat.

9.4 Tyyppihyväksynnän ja tuotannon kvalifioinnin testausselosteesiin on kirjattava merkintöjen ja asennus- ja käyttöohjeiden verifiointi.

## 10. LASTEN TURVAJÄRJESTELMÄN TYYPIHYVÄKSYNNÄN MUUTOKSET JA LAAJENTAMINEN

10.1 Kaikista lasten turvalaitetyypin muutoksista on ilmoitettava lasten turvalaitetyypin hyväksyneelle hallintoviranomaiselle. Tämän jälkeen viranomaisen voi joko

10.1.1 katsoa, että tehdyillä muutoksilla ei todennäköisesti ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ja lasten turvalaite täyttää joka tapauksessa edelleen vaatimukset; tai

10.1.2 edellyttää testien suorittamisesta vastaavalta tekniseltä laitokselta uutta testausselostetta.

10.2 Epäämistä tai hyväksymistä koskeva vahvistus, jossa määritellään tehdyt muutokset, on toimitettava edellä 5.3 kohdassa määritellyn menettelyn mukaisesti tätä sääntöä soveltaville sopimuspuolille.

10.3 Toimivaltainen viranomainen, joka päättää hyväksynnän laajentamisesta, antaa laajentamiselle sarjanumeron ja ilmoittaa sen muille tätä sääntöä soveltaville vuoden 1958 sopimuksen osapuolille tämän säännön liitteessä 1 olevan mallin mukaisella ilmoituslomakkeella.

11. TUOTANNON KVALIFIOINTI
- 11.1 Valmistajan tuotantojärjestelmän asianmukaisuuden varmistamiseksi tyyppihyväksyntätestit suoritetaan teknisen tutkimuslaitoksen on suoritettava testit tuotannon kvalifioimiseksi 11.2 kohdan mukaisesti.
- 11.2 **Lasten turvajärjestelmien tuotannon kvalifiointi**
- Kaikkien uutta hyväksytyä tyyppiä olevien, luokkiin ”kaikkiin autoihin sopiva”, ”automalli-kohtainen” ja ”automalli- ja istuinkohtainen” kuuluvien lasten turvajärjestelmien tuotannolle on tehtävä tuotannon kvalifiointitestit.
- Tätä tarkoitusta varten ensimmäisestä tuotantoerästä otetaan satunnaisesti testattavaksi viisi lasten turvajärjestelmää.
- Ensimmäisenä tuotantoeränä pidetään ensimmäistä erää, joka sisältää vähintään 50 ja enintään 5 000 lasten turvajärjestelmää.
- 11.2.1 *Dynaamiset testit*
- 11.2.1.1 Viidelle lasten turvajärjestelmälle on tehtävä 8.1.3 kohdan mukainen dynaaminen testi. Tyyppihyväksyntätestit suorittanut tekninen tutkimuslaitos valitsee olosuhteet, jotka tuottivat suurimman vaakasuuntaisen pään siirtymän dynaamisten tyyppihyväksyntätestien aikana, pois luettuna edellä 7.1.4.1.10.1.2 kohdassa kuvailut olosuhteet. Kaikki viisi lasten turvajärjestelmää on testattava samoissa olosuhteissa.
- 11.2.1.2 Edellä 11.2.1.1 kohdassa tarkoitetussa testissä on mitattava pään vaakasuuntainen siirtymä ja rinnan kiihtyvyys.
- 11.2.1.3 a) Pään vaakasuuntaiseen siirtymään sovelletaan seuraavia kahta ehtoa:
- Mikään arvo ei saa ylittää arvoa  $1,05 L$  ja
- $X + S$  ei saa ylittää arvoa  $L$ ,
- kun
- $L$  = määrätty raja-arvo  
 $X$  = arvojen keskiarvo  
 $S$  = arvojen standardipoikkeama.
- b) Rinnan kiihtyvyyttä koskevien mittaustulosten on oltava 7.1.4.2.1 kohdan vaatimusten mukaiset; lisäksi on sovellettava 11.2.1.3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua  $X + S$  -ehtoa rinnan kiihtyvyydestuloksiin 3 millisekunnin aikana (7.1.4.2.1 kohdan mukaisesti), ja arvot kirjattava tiedoksi.
- 11.2.2 *Merkintöjen tarkastaminen*
- 11.2.2.1 Hyväksyntätestit suoritetaan teknisen tutkimuslaitoksen on todennettava, että merkinnät vastaavat 4 kohdan vaatimuksia.
- 11.2.3 *Asennus- ja käyttöohjeiden tarkastaminen*
- 11.2.3.1 Hyväksyntätestit suoritetaan teknisen tutkimuslaitoksen on todennettava, että asennus- ja käyttöohjeet vastaavat 15 kohdan vaatimuksia.

12. TUOTANNON VAATIMUSTENMUKAISUUS JA RUTIINITESTIT
- Tuotantomenetelmien on vastattava sopimuksen liitteessä 2 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) asetettuja vaatimuksia, jotka ovat seuraavat:
- 12.1 Tämän säännön nojalla hyväksytyt lasten turvalaitteen valmistustavan on oltava sellainen, että se vastaa hyväksytyä tyyppiä täyttämällä edellä 6–8 kohdassa asetetut vaatimukset.
- 12.2 Tämän säännön liitteessä 16 asetettuja tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevia vähimmäisvaatimuksia on noudatettava.
- 12.3 Tyypin hyväksynnän antanut viranomainen voi koska tahansa todentaa kussakin yksittäisessä tuotantolaitoksessa käytettävät vaatimustenmukaisuuden valvontamenettelyt. Näiden todentamisen tavonomainen toteutustiheys on kaksi kertaa vuodessa.
13. SANKTIOT TUOTANNON VAATIMUSTENMUKAISUUDEN PUUTTEELLISUUDESTA
- 13.1 Lasten turvalaitteelle tämän säännön nojalla annettu tyyppihyväksyntä voidaan peruuttaa, jos 5.4 kohdassa tarkoitetuilla ominaisuuksilla varustettu lasten turvalaite ei läpäise 11 kohdassa kuvattuja satunnaistarkastuksia tai jos se ei ole hyväksytyt tyyppiin mukainen.
- 13.2 Jos tätä sääntöä soveltava sopimuspuoli peruuttaa aikaisemmin myöntämänsä hyväksynnän, sen on viipymättä ilmoitettava asiasta muille sääntöä soveltaville sopimuspuolille tämän säännön liitteessä 1 olevan mallin mukaisella ilmoituslomakkeella.
14. TUOTANNON LOPULLINEN PÄÄTTYMINEN
- 14.1 Jos tyyppihyväksynnän haltija päättää lopullisesti tämän säännön mukaisesti hyväksytyt tietyn lasten turvalaitetyypin valmistamisen, sen on ilmoitettava asiasta hyväksynnän antaneelle viranomaiselle. Asiaa koskevan tiedonannon saatuaan viranomainen ilmoittaa siitä muille tätä sääntöä soveltaville sopimuspuolille tämän säännön liitteessä 1 olevan mallin mukaisella ilmoituslomakkeella.
15. OHJEET
- 15.1 Jokaiseen lasten turvalaitteeseen on liitettävä sen maan kielellä, jossa laite myydään, ohjeet, joiden sisältö on seuraava:
- 15.2 Asennusohjeissa on mainittava seuraavat seikat:
- 15.2.1 Lasten turvalaitteiden ”kaikkiin autoihin sopiva” -luokassa on oltava seuraava kyltti, joka on selvästi nähtävissä laitteen myyntipaikassa ilman, että laitteen pakkausta tarvitsee poistaa:

## HUOMAUTUS

1. Tämä lasten turvalaite kuuluu luokkaan ”kaikkiin autoihin sopiva”. Se on hyväksytty säännön nro 44 muutossarjan 03 mukaisesti käytettäväksi ajoneuvoissa ja se soveltuu useimpiin, mutta ei kaikkiin, henkilöauton istuimiin.
2. Turvalaite soveltuu todennäköisesti asennettavaksi, jos ajoneuvonvalmistaja on ilmoittanut ajoneuvon käsikirjassa, että ajoneuvossa soveltuvat käytettäväksi tälle ikäryhmälle tarkoitettujen ”kaikkiin autoihin sopiva” -luokkaan kuuluvat lasten turvalaitteet.

3. Tämä lasten turvalaite on luokiteltu kuuluvaksi luokkaan "kaikkiin autoihin sopiva" tiukemmin ehdoin kuin aikaisemmat mallit, joissa tätä huomautusta ei ole.
4. Jos ette ole varma laitteen sopivuudesta, ottakaa yhteys lasten turvalaitteen valmistajaan tai sen vähittäismyyjään.

- 15.2.2 Lasten turvalaitteiden luokissa "automalli- ja istuinkohtainen" ja "automallikohtainen" on oltava seuraavat tiedot selvästi nähtävissä laitteen myyntipaikassa ilman, että laitteen pakkausta tarvitsee poistaa:

Tämä lasten turvalaite on luokiteltu käytettäväksi "(automalli- ja istuinkohtainen / automallikohtainen)" -luokassa ja se soveltuu kiinnitettäväksi seuraavien henkilöautojen istuinpaikoille:

AUTO	EDESSÄ	TAKANA	
		Reunapaikka	Keskipaikka
(Malli)	Kyllä	Kyllä	Ei

Myös muiden autojen istuinpaikat voivat soveltua tämän lasten turvalaitteen asennuspaikaksi. Jos ette ole varma laitteen sopivuudesta, ottakaa yhteys lasten turvalaitteen valmistajaan tai sen vähittäismyyjään.

- 15.2.3 Lasten turvalaitteiden luokan "autotyyppikohtainen" osalta laitteen myyntipaikassa on oltava selvästi nähtävillä tiedot soveltuvasta ajoneuvosta ilman, että laitteen pakkausta tarvitsee poistaa.

- 15.2.4 Jos laite edellyttää aikuisille tarkoitettua turvavyön käyttöä, laitteen myyntipaikassa on oltava selvästi nähtävillä seuraavat tiedot ilman, että laitteen pakkausta tarvitsee poistaa:

"Soveltuu käytettäväksi vain, jos hyväksytyihin ajoneuvoihin on asennettu lantio- / kolmipiste- / staattiset / kelauslaitteella varustetut turvavyöt, jotka on hyväksytty UN/ECE säännön nro 16 tai muun vastaavan standardin mukaisesti." (Tarpeeton yliviivataan.)

Kantokopan kiinnityslaitteisiin on liitettävä luettelo kantokopista, joiden kanssa käytettäväksi turvalaite soveltuu.

- 15.2.5 Lasten turvalaitteen valmistajan on ilmoitettava pakkauslaatikon päällä osoite, johon kirjoittamalla asiakas voi saada lisätietoja lasten turvalaitteen asentamisesta tiettyihin henkilöautoihin.

- 15.2.6 Asennustapa kuvataan valokuvin ja/tai hyvin selkein piirroksin.

- 15.2.7 Käyttäjälle ilmoitetaan, että lasten turvalaitteen jäykät osat ja muoviosat on sijoitettava ja asennettava niin, että ne eivät todennäköisesti ajoneuvon päivittäisen käytön yhteydessä juutu liikuttettavan istuimen tai ajoneuvon oven väliin.

- 15.2.8 Käyttäjälle tulee ilmoittaa, että kantokoppaa on käytettävä kohtisuorassa ajoneuvon pituusakseliin nähden.

- 15.2.9 Kun järjestelmät on suunnattu selkä menosuuntaan, asiakkaalle tulee ilmoittaa, että niitä ei saa käyttää istuinpaikoilla, joille on asennettu turvatyyny. Tämä tiedon on oltava selvästi nähtävillä myyntipaikassa ilman, että laitteen pakkausta tarvitsee poistaa.

- 15.2.10 Lasten turvalaitteiden luokassa "erityisturvalaitteet" seuraavan tiedon on oltava selvästi nähtävillä laitteen myyntipaikassa ilman, että laitteen pakkausta tarvitsee poistaa:

Tämä luokkaan "erityisturvalaitteet" kuuluva turvalaite on suunniteltu antamaan ylimääräistä tukea lapselle, jonka on vaikea istua suorassa tavanomaisella istuimella. Varmista aina lääkäriltä, että tämä turvajärjestelmä soveltuu lapsellesi.

- 15.2.11 Lasten ISOFIX-turvajärjestelmässä on oltava seuraava merkintä niin, että se on selvästi näkyvässä myyntipaikassa ilman, että pakkausta tarvitsee poistaa:

HUOMAUTUS

1. Tämä on LASTEN ISOFIX-TURVAJÄRJESTELMÄ. Se on hyväksytty säännön nro 44 lisäyksen 5 muutossarjan 03 mukaisesti yleiseen käyttöön ajoneuvoissa, joissa on ISOFIX-kiinnitysjärjestelmä.
2. Turvajärjestelmä sopii ajoneuvoihin, joissa on ISOFIX-paikoiksi hyväksytyjä paikkoja (ajoneuvon käsikirjan mukaan), riippuen turvajärjestelmän luokituksesta ja asetelmasta.
3. Tämä laite on tarkoitettu seuraavaa massaryhmää ja ISOFIX-kokoluokkaa varten:  
.....

- 15.3 Laitteen käyttöohjeissa on mainittava seuraavat seikat:

15.3.1 massaryhmät ja asetelma, joita varten laite on suunniteltu;

15.3.2 kun laitetta käytetään liitettynä aikuisen turvavyöhön, käytetään seuraavaa sanamuotoa: Soveltuu käytettäväksi vain luetelluissa ajoneuvoissa, joihin on asennettu lantio- / kolmipiste- / staattiset / kelauslaitteella varustetut turvavyöt, jotka on hyväksytty ECE säännön nro 16 tai muun vastaavan standardin mukaisesti. (Tarpeeton yliviivataan.);

15.3.3 käyttötapa osoitetaan valokuvin ja/tai hyvin selkein piirroksin. Jos istuimia voidaan käyttää sekä kasvot että selkä menosuuntaan suunnattuna, on annettava selkeä varoitus, että turvalaitetta on käytettävä selkä menosuuntaan suunnattuna, kunnes lapsen massa ylittää tietyn rajan tai jotkin muut mitta-arvot ylittyvät;

15.3.4 vyölukon ja säätölaitteiden toiminta on selitettävä selvästi;

15.3.5 on suositeltava, että kaikki hihnat, joilla turvalaite on kiinnitetty ajoneuvoon, on pidettävä tiukalla, että kaikki lasta paikallaan pitävät hihnat on säädettävä lapsen kehon mukaisesti ja että hihnat eivät saa olla kiertyneinä;

15.3.6 on korostettava tärkeyttä pitää mahdollisen lantiohihnan sijainti alhaalla niin, että lantio pysyy tiukasti paikallaan;

15.3.7 on suositeltava, että laite vaihdettaisiin, kun siihen on kohdistunut onnettomuudesta johtuvia äkillisiä rasituksia;

15.3.8 puhdistusohjeet on annettava;

15.3.9 käyttäjille on annettava yleinen varoitus vaaroista, jotka liittyvät laitteeseen ilman toimivaltaisen viranomaisen lupaa tehtyihin muutoksiin tai lisäyksiin, ja vaaroista, jotka liittyvät lasten turvalaitteen valmistajan antamien asennusohjeiden tarkan noudattamisen laiminlyöntiin;

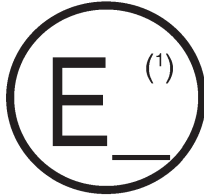


- 15.3.10 jos istuin ei ole tekstiilipäällysteinen, on suositeltava sen suojaamista suoralta auringonvalolta, ettei se olisi lapsen ihoa vasten liian kuuma;
- 15.3.11 on suositeltava, että lapsia ei jätettäisi lasten turvajärjestelmään ilman valvontaa;
- 15.3.12 on suositeltava, että matkatavarat ja muut esineet, jotka voivat aiheuttaa vammoja törmäystilanteessa, on kiinnitettävä asianmukaisesti.
- 15.3.13 On suositeltava, että:
- a) lasten turvalaitetta ei saa käyttää ilman päällystettä;
  - b) istuimen päällystettä ei saa korvata muulla kuin valmistajan suosittelemalla vaihtoehdolla, koska päällyste on kiinteä osa turvalaitteen toimintaa.
- 15.3.14 Tekstillä tai kaaviolla on osoitettava, miten käyttäjä pystyy havaitsemaan aikuisen turvavyön lukon väärän sijainnin suhteessa turvalaitteen pääasiallisiin kuormituspisteisiin. Käyttäjää on neuvottava ottamaan yhteyttä lasten turvalaitteen valmistajaan, jos hän on epävarma tästä kohdasta.
- 15.3.15 Jos lasten turvalaitteessa on vaihtoehtoinen kuormituspiste, sen käyttö on kuvailtava selvästi. Käyttäjälle on ilmoitettava, miten hän voi arvioida, onko tämän vaihtoehtoisen reitin valinta asianmukaista. Käyttäjää on neuvottava ottamaan yhteyttä lasten turvalaitteen valmistajaan, jos hän on epävarma tästä kohdasta. Käyttäjää on selvästi opastettava aloittamaan lasten turvalaitteen asennus ajoneuvon käsikirjassa "kaikkiin autoihin sopiva" -luokkaan kuuluviksi määritellyillä istuinpaikoilla ensisijaista vyön reititystä käyttäen.
- 15.3.16 On luotava säännöt, joiden mukaan ohjeet on mahdollista säilyttää lasten turvalaitteen yhteydessä koko sen käyttöajan tai ajoneuvon käsikirjassa, jos kyseiset turvalaitteet ovat sisäänrakennettuja.
- 15.3.17 On nimenomaisesti varoitettava käyttämästä muita kuormituspisteitä kuin niitä, jotka lasten turvalaitteen ohjeissa on ilmoitettu ja jotka on laitteeseen merkitty.
- 15.3.18 Lasten ISOFIX-turvajärjestelmän käyttöohjeissa on esitettävä kehoitus tutustua ajoneuvon käyttökirjaan.
16. HYVÄKSYNTÄTESTIEN SUORITTAMISESTA VASTAAVIEN TEKNISTEN LAITOSTEN JA HALLINTO-VIRANOMAISTEN NIMET JA OSOITTEET
- 16.1 Tätä sääntöä soveltavien sopimuspuolten on ilmoitettava Yhdistyneiden Kansakuntien sihteeristölle hyväksyntätestien suorittamisesta vastaavien teknisten tutkimuslaitosten nimet ja osoitteet sekä niiden hallintoviranomaisten nimet ja osoitteet, jotka antavat tyyppihyväksyntöjä ja joille lomakkeet todisteena muissa maissa annetuista hyväksynnöistä tai hyväksyntöjen laajentamisista, epäämisistä tai peruutuksista on toimitettava.
-

## LIITE 1

## ILMOITUS

(enimmäiskoko: A4 (210 x 297 mm))



Myöntäjä:

viranomaisen nimi:

.....  
 .....  
 .....

mootorikäyttöisten ajoneuvojen lapsimatkustajille  
 tarkoitetun turvalaitteen <sup>(2)</sup>

HYVÄKSYNNÄN MYÖNTÄMISESTÄ  
 HYVÄKSYNNÄN LAAJENTAMISESTA  
 HYVÄKSYNNÄN EPÄÄMISESTÄ  
 HYVÄKSYNNÄN PERUUTTAMISESTA  
 TUOTANNON LOPULLISESTA PÄÄTTYMISESTÄ

säännön nro 44 mukaisesti.

Hyväksyntä nro.....

Laajentaminen nro.....

- 1.1 Kasvat menosuuntaan asennettava lasten turvalaite / selkä menosuuntaan asennettava lasten turvalaite / kantokoppa
- 1.2 Itsenäinen/ei-itsenäinen/osittainen/koroketyyny
- 1.3 Vyötyyppi: (aikuisen) kolmipistevyö  
(aikuisen) lantiovyö  
erityisvalmisteinen vyö/kelauslaite
- 1.4 Muut ominaisuudet: istuinrasenelma/törmäyssuoja .....
2. Kauppanimi tai tavaramerkki .....
3. Lasten turvalaitteen valmistajan nimitys laitteelle .....
4. Valmistajan nimi .....
5. Tarvittaessa valmistajan edustajan nimi .....
6. Osoite .....
7. Toimitettu hyväksyttäväksi (päiväys) .....
8. Hyväksyntätesteistä vastaava tekninen tutkimuslaitos .....
9. Laitoksen antaman testausselesteen päiväys .....
10. Laitoksen antaman testausselesteen numero .....
11. Hyväksyntä laitteen käyttämiselle ryhmässä 0, 0+, I, II tai III ja "kaiikkiin autoihin sopiva" / "automallikohtainen" / "automalli- ja istuinlohtainen" tai "autotyypikohtainen" -luokassa taikka "erityisturvalaitteena" myönnetty/laajennettu/evätty/peruutettu <sup>(2)</sup>, paikka ajoneuvossa

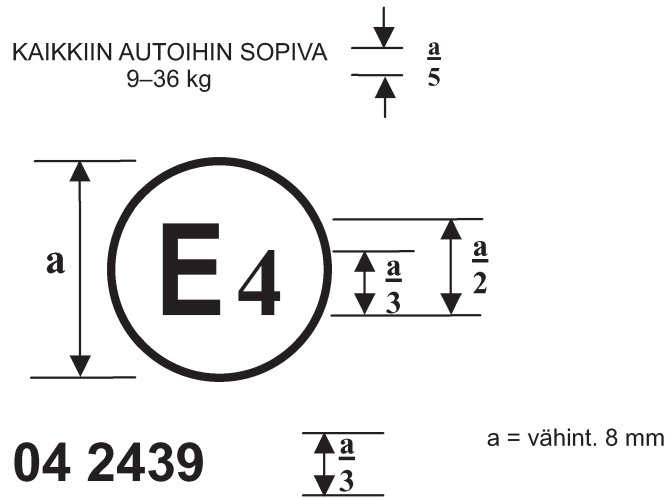
(1) Sen maan tunnusnumero, joka on myöntänyt/laajentanut/evännyt/peruuttanut hyväksynnän (ks. säännön hyväksyntää koskevat säännökset).

(2) Tarpeeton ylliviivataan.

12. Merkin paikka ja merkintätapa.....
  13. Paikka.....
  14. Päiväys.....
  15. Allekirjoitus .....
  16. Tämän tiedonannon liitteinä ovat seuraavat asiakirjat, joissa on edellä ilmoitettu hyväksyntänumero:
    - lasten turvalaitetta, siihen mahdollisesti kuuluva kelauslaite, istuinrasenna ja törmäyssuoja mukaan lukien, kuvaavat piirrokset, kaaviot ja piirustukset,
    - ajoneuvon rakennetta ja istuimen rakennetta, mahdollisesti asennettu energianvaimennin mukaan lukien, koskevat piirrokset, kaaviot ja piirustukset,
    - valokuvat lasten turvalaitteesta ja/tai ajoneuvon rakenteesta sekä istuimen rakenteesta,
    - asennus- ja käyttöohjeet,
    - luettelo ajoneuvomalleista, joissa käytettäväksi turvalaite on tarkoitettu.
-

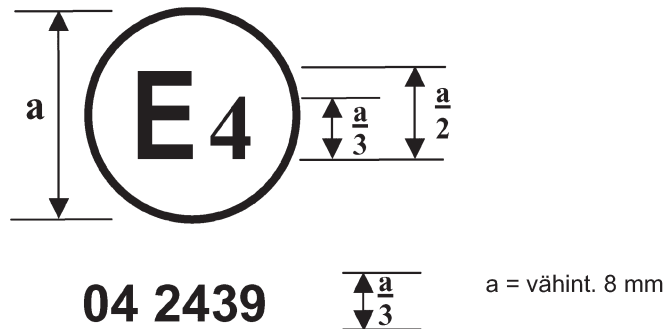
## LIITE 2

## TYYPPIHYVÄKSYNTÄMERKIN SIIJOITTELU



Lasten turvajärjestelmä, jossa on edellä esitetty hyväksyntämerkki, on laite, joka voidaan asentaa kaikkiin ajoneuvoihin, ja joka on tarkoitettu käytettäväksi 9–36 kg:n massan vaihteluvälillä (ryhmät I–III); se on hyväksytty Alankomaissa (E4) numerolla 042439. Hyväksyntänumero tarkoittaa, että hyväksyntä on myönnetty moottoriajoneuvojen lapsimatkustajien turvalaitteiden hyväksyntää koskevan säännön ("lasten turvajärjestelmät"), sellaisena kuin se on muutettuna muutossarjalla 03, vaatimusten mukaisesti.

AUTOMALLI- JA ISTUINKOHTAINEN,  
AUTOMALLIKOHTAINEN TAI AUTOTYYPPIKOHTAINEN  
9–25 kg Y



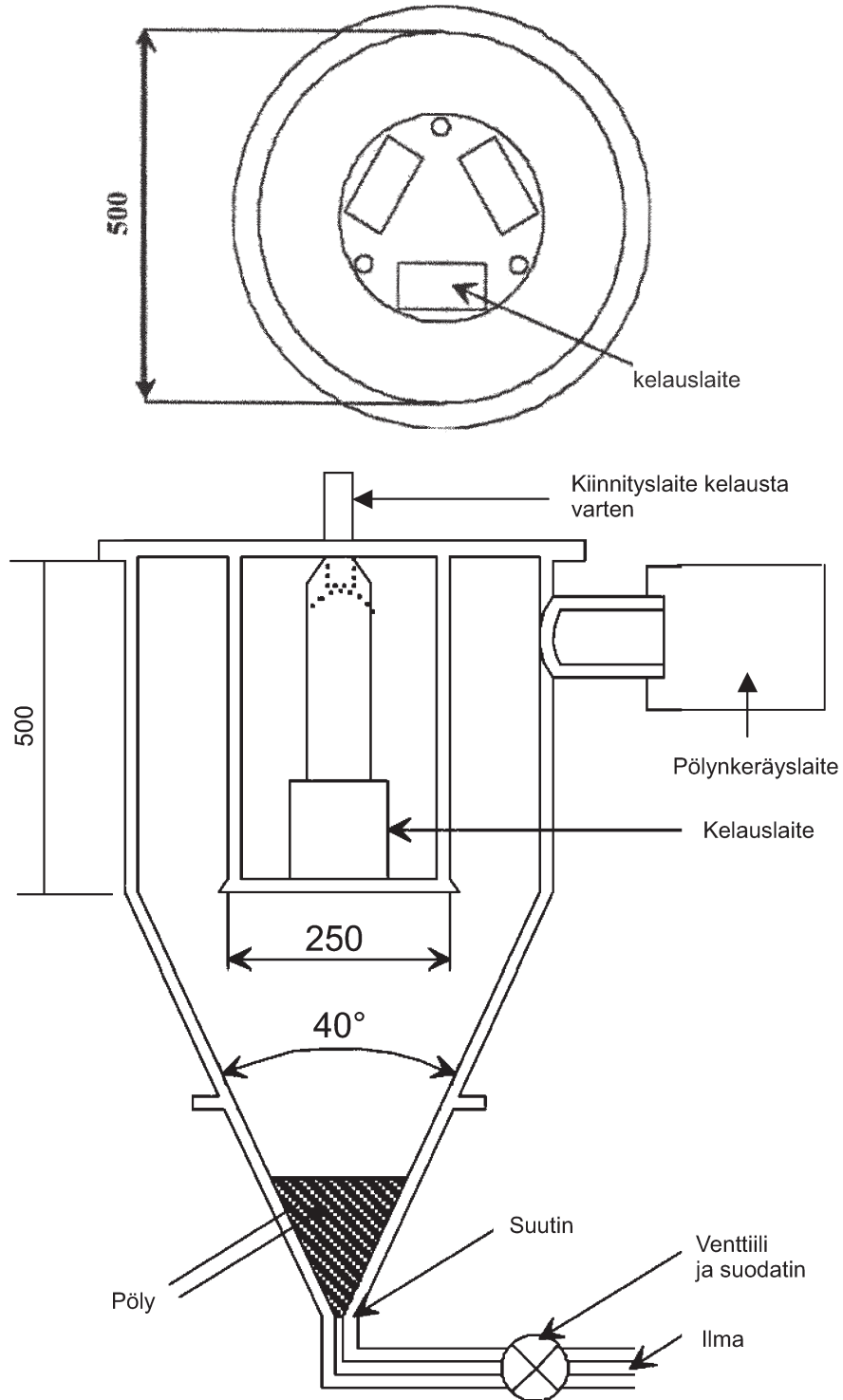
Lasten turvajärjestelmä, jossa on edellä esitetty hyväksyntämerkki, on laite, jota ei voida asentaa mihin tahansa ajoneuvoon, ja joka on tarkoitettu käytettäväksi 9–25 kg:n massan vaihteluvälillä (ryhmät I ja II); se on hyväksytty Alankomaissa (E4) numerolla 042439. Hyväksyntänumero tarkoittaa, että hyväksyntä on myönnetty moottoriajoneuvojen lapsimatkustajien turvalaitteiden hyväksyntää koskevan säännön ("lasten turvajärjestelmät"), sellaisena kuin se on muutettuna muutossarjalla 03, vaatimusten mukaisesti. Tunnus "Y" tarkoittaa, että järjestelmään kuuluu haarahihna.

*Huom.* Hyväksyntänumero ja lisätunnus (-tunnukset) on sijoitettava ympyrän lähelle ja E-tunnuksen joko ylä- tai alapuolelle taikka sen vasemmalle tai oikealle puolelle. Hyväksyntänumeron merkkien on oltava samalla puolella E-tunnusta ja samansuuntaisia sen kanssa. Lisätunnus (-tunnukset) on sijoitettava hyväksyntänumeroa suoraan vastapäätä. Roomalaisten numeroiden käyttöä hyväksyntänumeroina on vältettävä, jotta niitä ei sekoitettaisi muihin tunnuksiin.

## LIITE 3

## PÖLYNKESTÄVYYSTESTISSÄ KÄYTETTÄVIEN LAITTEIDEN RAKENNE

(mitat millimetreissä)



## LIITE 4

## KORROOSIOTESTI

1. TESTAUSLAITTEET
    - 1.1 Laitteisiin kuuluu sumukammio, suolaliuossäiliö, asianmukaisesti käsitellyn paineilman syöttö, yksi tai useampi sumutussuutin, tuet näytekappaleita varten, kammion lämmitysmahdollisuus sekä tarvittavat hallintalaitteet. Laitteiston koko ja mitat ovat valinnaisia, kunhan niillä saavutetaan testiolosuhteet.
    - 1.2 On tärkeää varmistaa, ettei kammion kattoon tai kanteen kerääntynyttä liuosta pääse tippumaan testinäytteiden päälle.
    - 1.3 Testinäytteistä tippunutta liuosta ei saa joutua takaisin säiliöön ja sieltä uudelleen sumutukseen.
    - 1.4 Laitteistossa ei saa olla rakennemateriaaleja, jotka vaikuttavat sumun syöpymistä aiheuttaviin ominaisuuksiin.
  2. TESTINÄYTTEIDEN SIJOTUS SUMUKAMMIOON
    - 2.1 Näytekappaleet, kelauslaitteita lukuun ottamatta, on tuettava tai ripustettava 15–30 asteen kulmaan pystysuorasta ja mieluiten kammion läpi sivusuunnasta syötettävän sumun päävirtauksen suuntaisesti testattavan pinnan mukaan.
    - 2.2 Kelauslaitteet on tuettava tai ripustettava niin, että kelojen akselit ovat kohtisuorassa kammion läpi sivusuunnasta syötettävän sumun päävirtaukseen nähden. Kelauslaitteen hihna-aukon on myös oltava suunnattuna sumun päävirtausta kohti.
    - 2.3 Jokainen näytekappale on sijoitettava niin, että sumu pääsee leviämään esteittä kaikkien näytekappaleiden päälle.
    - 2.4 Jokainen näytekappale on sijoitettava niin, ettei suolaliuosta pääse tippumaan näytekappaleesta toisen näytekappaleen päälle.
  3. SUOLALIUOS
    - 3.1 Suolaliuos valmistetaan liuottamalla  $5 \pm 1$  paino-osaa natriumkloridia 95 osaan tislattua vettä. Suolan on oltava natriumkloridia, jossa on mahdollisimman vähän nikkeliä ja kuparia, ja se saa sisältää kuivana enintään 0,1 prosenttia natriumjodidia ja yhteensä enintään 0,3 prosenttia epäpuhtauksia.
    - 3.2 Kun liuosta sumutetaan 35 °C:n lämpötilassa, kerääntyneen liuoksen pH-arvon on oltava on 6,5–7,2.
  4. PAINEILMA
    - 4.1 Suolaliuoksen sumuttamisessa käytettävään suuttimeen tai käytettäviin suuttimiin syötettävä paineilma ei saa sisältää öljyä eikä epäpuhtauksia ja sen paineen on oltava 70–170 kN/m<sup>2</sup>.
  5. OLOSUHTEET SUMUKAMMIOSSA
    - 5.1 Sumukammion altistusalueella lämpötilan on oltava  $35 \pm 5$  °C. Altistusalueelle sijoitetaan vähintään kaksi puhdasta sumunkerääjää, joilla estetään testinäytteistä tai muualta tippuvien liuosparoiden kertyminen. Kerääjät on sijoitettava lähelle testinäytteitä, yksi mahdollisimman lähelle jotain sumuttamista ja yksi mahdollisimman kauas niistä. Sumun on oltava sellaista, että kunkin kerääjän jokaista 80 cm<sup>2</sup>:n vaakasuoraa keräyspintaa kohden keräytyy keskimäärin 1,0–2,0 ml liuosta tunnissa vähintään 16 tunnin ajalta mitattuna.
    - 5.2 Suutin tai suuttimet on suunnattava tai ohjattava niin, ettei suihku osu suoraan testinäytteisiin.
-

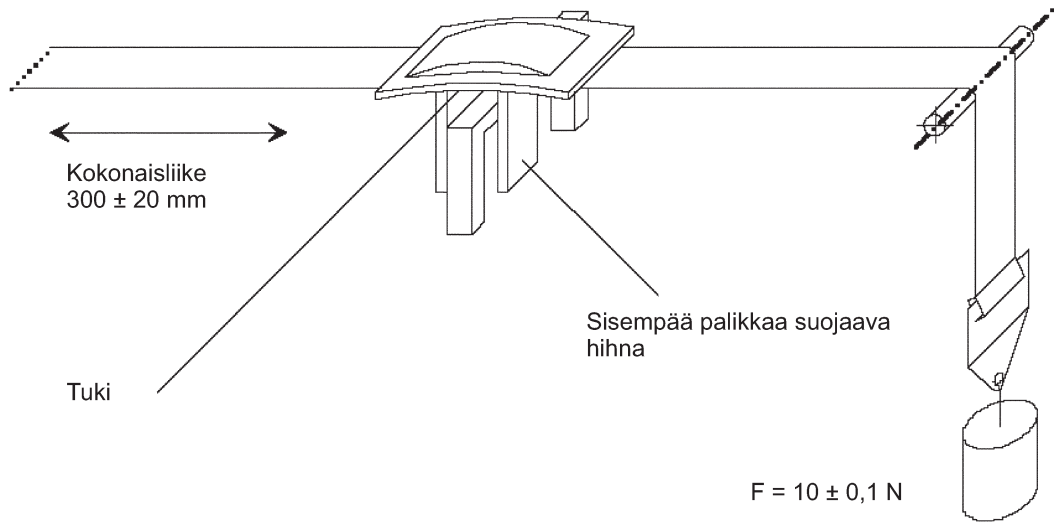
## LIITE 5

## KULUMIS- JA MIKROSIIRTYMÄTESTI

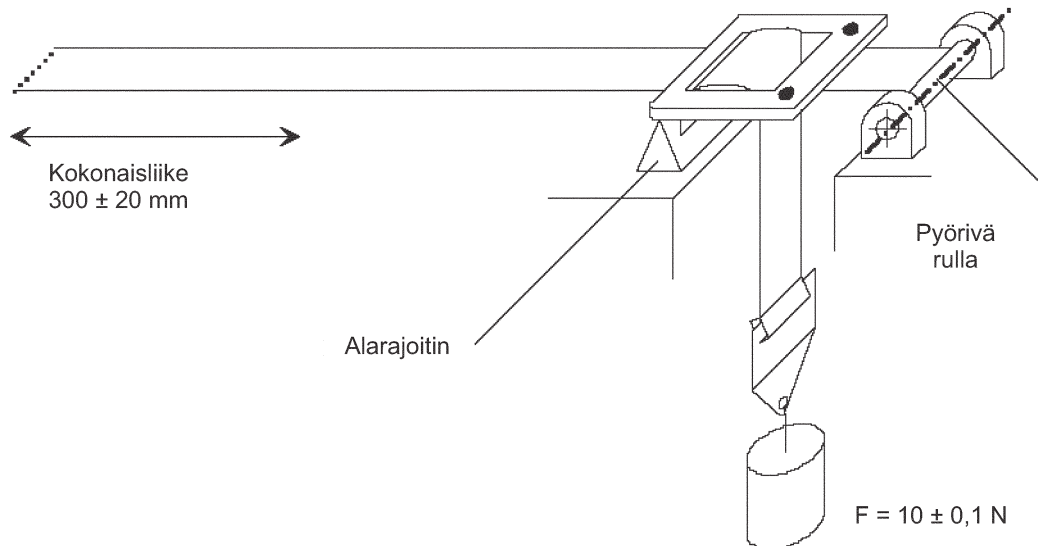
Kuva 1

## Menettelytyyppi 1

Esimerkki a



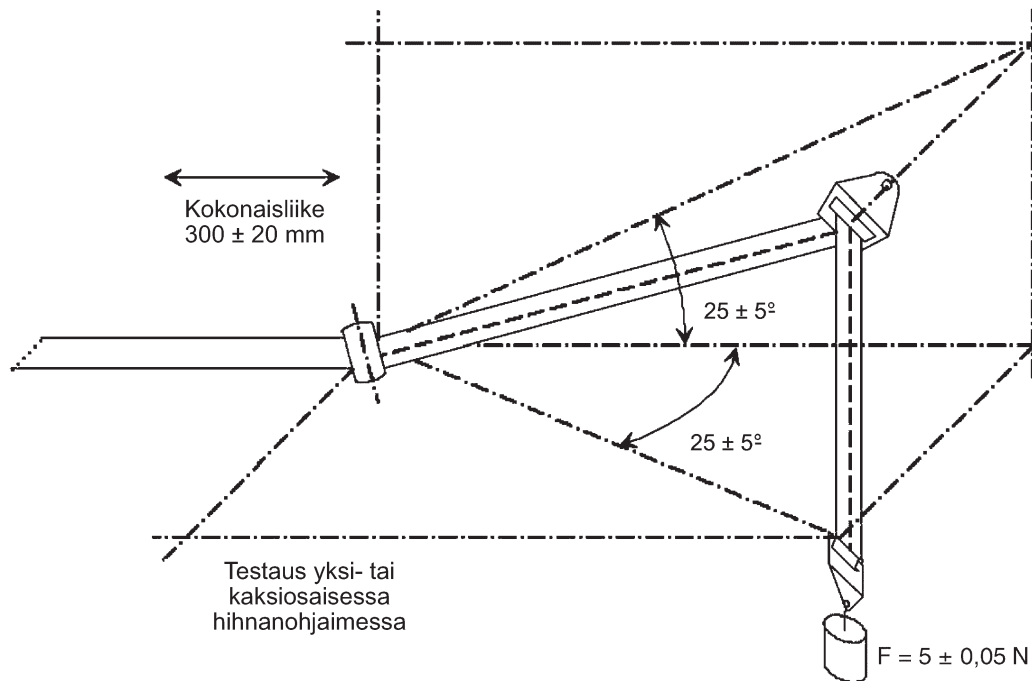
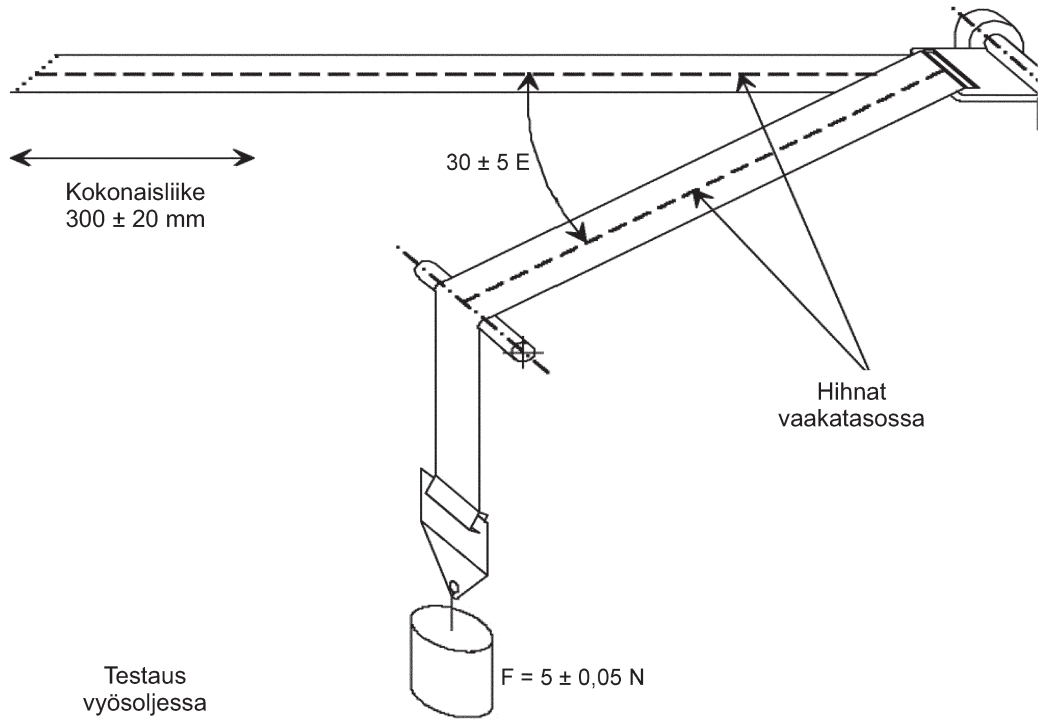
Esimerkki b



Esimerkkejä säätölaitteen tyyppiä vastaavista testausjärjestelyistä

Kuva 2

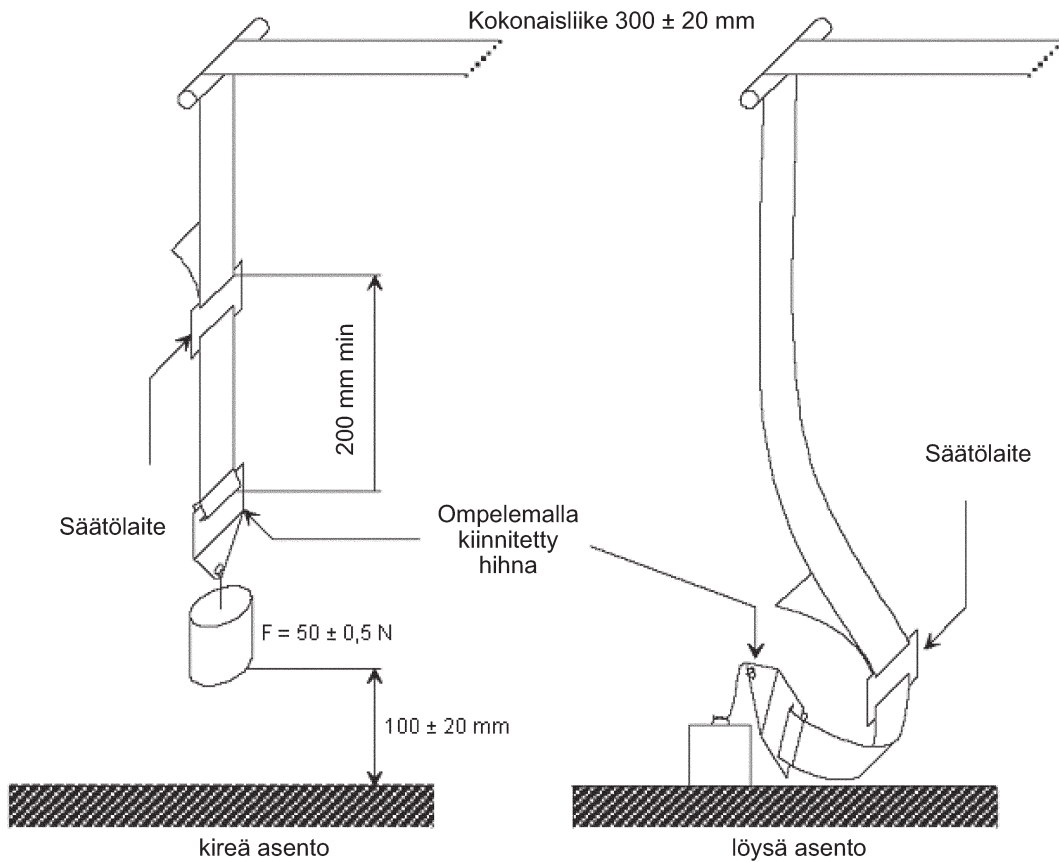
## Menettelytyyppi 2





Kuva 3

## Mikrosiirtymätesti



Testauspenkissä käytetty 50 N:n kuorma on ohjattava pystysuoraan niin, ettei kuorma heilahtele eikä hihna pääse kiertymään.

Kiinnityslaite on kiinnitettävä 50 N:n kuormaan samalla tavoin kuin ajoneuvoon.

## LIITE 6

## TESTAUSVAUNUN KUVAUS

1. VAUNU
  - 1.1 Lasten turvajärjestelmien testaamiseen käytettävän pelkällä istuimella varustetun vaunun on oltava massaltaan  $400 \pm 20$  kg. Testattaessa automallikohtaisia lasten turvajärjestelmiä vaunun massan on oltava siihen kiinnitettyine ajoneuvon rakenteineen 800 kg. Vaunun ja ajoneuvorakenteen yhteismassaa voidaan kuitenkin tarvittaessa lisätä 200 kg:n lisäyksin. Yhteenlaskettu massa ei kuitenkaan saa erota nimellisarvosta enempää kuin  $\pm 40$  kg.
2. KALIBROINTINÄYTTÖ
  - 2.1 Vaunuun liitetään lujasti kalibrointinäyttö, johon on selvästi merkitty siirtymäraja, jotta valokuvaamalla aikaansaaduista tiedoista voitaisiin todeta eteen suuntautuvaa liikettä koskevien kriteerien täyttyminen.
3. ISTUIN
  - 3.1 Istuimen rakenne on seuraava:
    - 3.1.1 Jäykkä kiinteä selkänoja, jonka mitat ovat tämän liitteen lisäyksessä 1. Alaosa ja yläosa on tehty halkaisijaltaan 20 mm:n putkesta.
    - 3.1.2 Jäykkä istuinosa, jonka mitat ovat tämän liitteen lisäyksessä 1. Istuinosan takaosa on tehty jäykästä metallilevystä, jonka yläreuna on halkaisijaltaan 20 mm:n putkea. Myös istuinosan etuosa on tehty halkaisijaltaan 20 mm:n putkesta.
    - 3.1.3 Jotta kiinnikkeisiin voidaan päästä käsiksi, istuimen pehmusteen takaosaan tehdään aukot, jotka on kuvattu tämän liitteen lisäyksessä 1.
    - 3.1.4 Istuimen leveys on 800 mm.
    - 3.1.5 Selkänoja ja istuin päällystetään polyuretaanivaahdolla, jonka ominaisuudet on määritelty taulukossa 1. Tyynyn mitat ovat tämän liitteen lisäyksessä 1.

Taulukko 1:

Tiheys ISO 485 -standardin mukaan ( $\text{kg}/\text{m}^3$ )	43
Kantolujuus ISO 2439B (N) -standardin mukaan	
p — 25 prosenttia	125
p — 40 prosenttia	155
Kantolujuuskerroin ISO 3386 -standardin mukaan (kPa)	4
Venymä repeämiskohdassa ISO 1798 -standardin mukaan (prosenttia)	180
Murtolujuus ISO 1798 -standardin mukaan (kPa)	100
Puristuspainuma ISO 1856 -standardin mukaan (prosenttia)	3

- 3.1.6 Polyuretaanivaahto päällystetään auringolta suojaavalla polyakrylaattikuidusta valmistetulla kankaalla, jonka ominaisuudet on määritelty taulukossa 2.

Taulukko 2:

Ominaismassa ( $\text{g}/\text{m}^2$ )	290
Murtolujuus DIN 563587 -standardin mukaan mitattuna 50 mm leveästä testausnäytteestä	
pituussuunnassa (kg):	120
leveysuunnassa (kg):	80

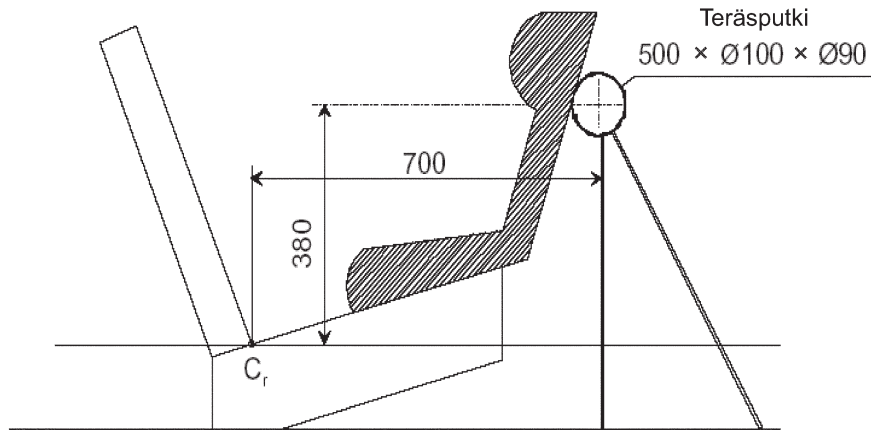
- 3.1.7 Istuimen ja selkänojan päällyste <sup>(1)</sup>
- 3.1.7.1 Istuimen vaahtomuovipehmuste valmistetaan suorakulmaisesta vaahtomuovikappaleesta (800 x 575 x 135 mm) niin (ks. tämän liitteen lisäyksen 1 kuva 1), että sen muoto vastaa tämän liitteen lisäyksen 1 kuvassa 2 määriteltyä alumiinista pohjalevyä.
- 3.1.7.2 Pohjalevyyn porataan kuusi reikää, jotta se voidaan kiinnittää vaunuun pulteilla. Reiät porataan riveihin levyn pitkän sivun viereen, kolme kummallekin reunalle, ja niiden paikka määräytyy vaunun rakenteen mukaisesti. Reikien läpi pujotetaan kuusi pulttia. Ruuvit suositellaan liimattavaksi levyyn asianmukaista liimaa käyttäen. Sen jälkeen pultit kiristetään muttereilla.
- 3.1.7.3 Päällystemateriaali (1 250 × 1 200 mm, ks. tämän liitteen lisäyksen 1 kuva 3) leikataan pituussuuntaan niin, että materiaali ei voi päällystyksen jälkeen joutua kaksinkerroin. Päällystemateriaalin reunojen väliin tulisi jäädä noin 100 mm:n rako. Siksi materiaali on leikattava noin 1 200 mm:n levyiseksi.
- 3.1.7.4 Päällystemateriaaliin merkitään kaksi pituussuuntaista viivaa. Ne piirretään 375 mm:n päähän päällystemateriaalin keskilinjasta. (Ks. tämän liitteen lisäyksen 1 kuva 3.)
- 3.1.7.5 Istuimen vaahtomuovipehmuste asetetaan päällystemateriaalin päälle ylösalaisin alumiininen pohjalevy ylöspäin.
- 3.1.7.6 Päällystemateriaalia venytetään kummaltakin puolelta, kunnes siihen piirretyt viivat ovat alumiinisen pohjalevyn reunojen tasalla. Päällystemateriaaliin tehdään jokaisen pultin kohdalle pienet aukot ja se vedetään pulttien yli.
- 3.1.7.7 Päällystemateriaaliin tehdään viillot pohjalevyn ja vaahtomuovikappaleen urien kohdalle.
- 3.1.7.8 Päällyste liimataan alumiinilevyyn joustavalla liimalla. Mutterit on poistettava ennen liimausta.
- 3.1.7.9 Sivuilla olevat läpät taitetaan levyä vasten ja liimataan siihen kiinni.
- 3.1.7.10 Urissa olevat läpät taitetaan sisään ja teipataan vahvalla liimanauhalla.
- 3.1.7.11 Joustavan liiman on kuivuttava vähintään 12 tuntia.
- 3.1.7.12 Istuimen selkänojan pehmuste on päällystetty täsmälleen samalla tavoin kuin istuin, vain päällystemateriaalin (1 250 × 850 mm) viivat piirretään 320 mm:n päähän materiaalin keskilinjasta.
- 3.1.8 Viiva Cr kulkee istuinosan pintatason ja selkänojan etulinjan leikkauspisteen kautta.
- 3.2 **Selkä menosuuntaan suunnattujen laitteiden testaus**
- 3.2.1 Vaunuun kiinnitetään erityinen kehys, joka tukee lasten turvalaitetta kuvassa 1 osoitetulla tavalla.
- 3.2.2 Teräsputki kiinnitetään lujasti vaunuun niin, että putken keskikohtaan kohdistettu 5 000 ± 50 N:n kuorma ei aiheuta siinä yli 2 mm:n siirtymää.

<sup>(1)</sup> Tässä menettelyssä käytettävien materiaalien tiedot ovat saatavilla osoitteesta TNO (Research Institute for Road Vehicles), Schoemakerstraat 97, 2628 VK Delft, Alankomaat.

3.2.3 Putken mitat ovat 500 x 100 x 90 mm.

Kuva 1

**Selkä menosuuntaan suunnatun laitteen testausjärjestelyt**



Mitat millimetriä

**3.3 Testausvaunun lattialevy**

3.3.1 Lattialevyn on oltava valmistettu tasapaksuisesta ja tasalaatuisesta tasaisesta teräslevystä (ks. tämän liitteen lisäyksessä 3 oleva kuva 2).

3.3.1.1 Lattialevyn on oltava tukevasti kiinnitetty testausvaunuun. Lattialevyn korkeus suhteessa  $C_r$ -akselin projektio-pisteeseen, mitta X <sup>(1)</sup> lisäyksen 3 kuvassa 2, on säädettävä 7.1.4.1.9 kohdan vaatimuksia vastaavaksi.

3.3.1.2 Lattialevyn pinnan kovuuden olisi oltava vähintään 120 HB standardin EN ISO 6506-1:1999 mukaisesti.

3.3.1.3 Lattialevyn on kestävä 5 kN:n suuruinen pistekuorma niin, että pystysuuntainen liike  $C_r$ -akselin suhteen on enintään 2 mm, eikä pysyvää muodonmuutosta tapahdu.

3.3.1.4 Lattialevyn pinnan karheus ei saa olla suurempi kuin Ra 6,3 standardin ISO 4287:1997 mukaisesti.

3.3.1.5 Lattialevyn on oltava sellainen, että siihen ei aiheudu pysyvää muodonmuutosta tämän säännön mukaisessa lasten turvajärjestelmän dynaamisessa testissä.

**4. PYSÄYTYSLAITE**

4.1 Laite koostuu kahdesta samanlaisesta ja samansuuntaisesti asennetusta vaimentimesta.

4.2 Tarvittaessa on jokaista 200 kg:n nimellismassan lisäystä kohden käytettävä yhtä lisävaimenninta. Jokaiseen vaimentimeen kuuluu:

4.2.1 teräsputkesta valmistettu ulkokehys;

4.2.2 energiaa vaimentava polyuretaaniputki;

4.2.3 muotoiltu kiillotettu teräsnappi, joka tunkeutuu vaimentimen sisään; ja

4.2.4 akseli ja törmäyslevy.

<sup>(1)</sup> Mitta X on 210 mm ja sen säätövara  $\pm$  70 mm.

- 4.3 Tämän vaimentimen eri osien mitat on annettu tämän liitteen lisäyksessä 2 olevassa kaaviossa.
- 4.4 Vaimentavan materiaalin ominaisuudet on määritelty tämän liitteen taulukoissa 3 ja 4.
- 4.5 Pysäytyslaitteasennelmaa säilytetään vähintään 12 tuntia 15—25 °C:n lämpötilassa ennen sen käyttöä tämän säännön liitteessä 7 kuvatuissa kalibrointitesteissä. Pysäytyslaitteen on jokaisessa testityypissä täytettävä liitteen 7 lisäyksissä 1 ja 2 määritellyt suoritusvaatimukset. Ennen lasten turvalaitteen dynaamista testausta pysäytyslaitteasennelmaa on säilytettävä vähintään 12 tuntia  $\pm 2$  °C:n tarkkuudella samassa lämpötilassa kuin ennen kalibrointitestejä. Muunlainen, vastaavat tulokset antava laite voidaan myös hyväksyä.

Taulukko 3

**Vaimentavan materiaalin A ominaisuudet**

(ASTM-menetelmä D 735, ellei toisin mainita)

Shore A -kovuus:	95 $\pm$ 2 lämpötilassa 20 $\pm$ 5 °C
Murtolujuus:	R <sub>0</sub> 350 kg/cm <sup>2</sup>
Vähimmäisvenymä:	A <sub>0</sub> 400 %
Kerroin 100 prosentin venymällä:	110 kg/cm <sup>2</sup>
300 prosentin venymällä:	240 kg/cm <sup>2</sup>
Kylmähaurus (ASTM-menetelmä D 736):	viisi tuntia -55 °C:ssa
Puristuspainuma (menetelmä B):	22 tuntia 70 °C:ssa 45 %
Tiheys 25 °C:ssa:	1,05—1,10
Vanhenemisreaktio ilmassa (ASTM-menetelmä D 573):	
70 tuntia 100 °C:ssa:	Shore-kovuus: enimmäisvaihtelu $\pm$ 3 murtolujuus: alenema < 10 % R <sub>0</sub> :sta venymä: alenema < 10 % A <sub>0</sub> :sta massa: alenema < 1 %
Upotus öljyyn (ASTM-menetelmä nro 1 Öljy):	
70 tuntia 100 °C:ssa:	Shore-kovuus: enimmäisvaihtelu $\pm$ 4 murtolujuus: alenema < 15 % R <sub>0</sub> :sta venymä: alenema < 10 % A <sub>0</sub> :sta tilavuus: turpoaminen < 5 %
Upotus öljyyn (ASTM-menetelmä nro 3 Öljy):	
70 tuntia 100 °C:ssa:	murtolujuus: alenema < 15 % R <sub>0</sub> :sta venymä: alenema < 15 % A <sub>0</sub> :sta tilavuus: turpoaminen < 20 %
Upotus tislattuun veteen:	
1 viikko 70 °C:ssa:	murtolujuus: alenema < 35 % R <sub>0</sub> :sta venymä: lisäys < 20 % A <sub>0</sub> :sta

Taulukko 4

**Vaimentavan materiaalin B ominaisuudet**

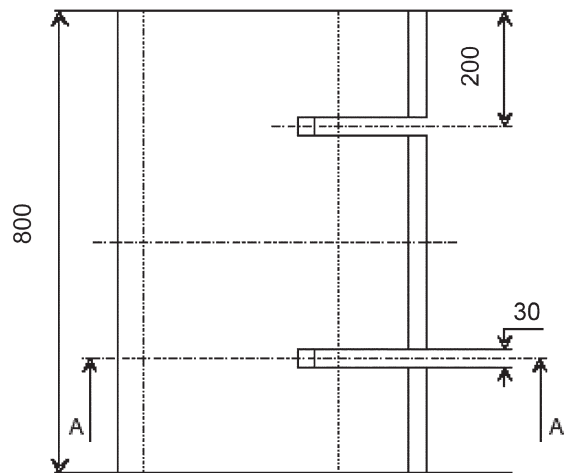
(ASTM-menetelmä 2000 (1980), ellei toisin mainita)

Shore A -kovuus:	88 ± 2 lämpötilassa 20 ± 5 °C
Murtolujuus:	R <sub>0</sub> 300 kg/cm <sup>2</sup>
Vähimmäisvenymä:	A <sub>0</sub> 400 %
Kerroin 100 prosentin venymällä:	70 kg/cm <sup>2</sup>
300 prosentin venymällä:	130 kg/cm <sup>2</sup>
Kylmähaaraus (ASTM-menetelmä D 736):	viisi tuntia -55 °C:ssa
Puristuspainuma (menetelmä B):	22 tuntia 70 °C:ssa 45 %
Tiheys 25 °C:ssa:	1,08—1,12
Vanhenemisreaktio ilmassa (ASTM-menetelmä D 573 (1981)):	
70 tuntia 100 °C:ssa:	Shore-kovuus: enimmäisvaihtelu ± 3 murtolujuus: alenema < 10 % R <sub>0</sub> :sta venymä: alenema < 10 % A <sub>0</sub> :sta massa: alenema < 1 %
Upotus öljyyn (ASTM-menetelmä D 471 (1979) Öljy nro 1):	
70 tuntia 100 °C:ssa:	Shore-kovuus: enimmäisvaihtelu ± 4 murtolujuus: alenema < 15 % R <sub>0</sub> :sta venymä: alenema < 10 % A <sub>0</sub> :sta tilavuus: turpoaminen < 5 %
Upotus öljyyn (ASTM-menetelmä D 471 (1979) Öljy nro 3):	
70 tuntia 100 °C:ssa:	murtolujuus: alenema < 15 % R <sub>0</sub> :sta venymä: alenema < 15 % A <sub>0</sub> :sta tilavuus: turpoaminen < 20 %
Upotus tislattuun veteen:	
1 viikko 70 °C:ssa:	murtolujuus: alenema < 35 % R <sub>0</sub> :sta venymä: lisäys < 20 % A <sub>0</sub> :sta

Lisäys 1

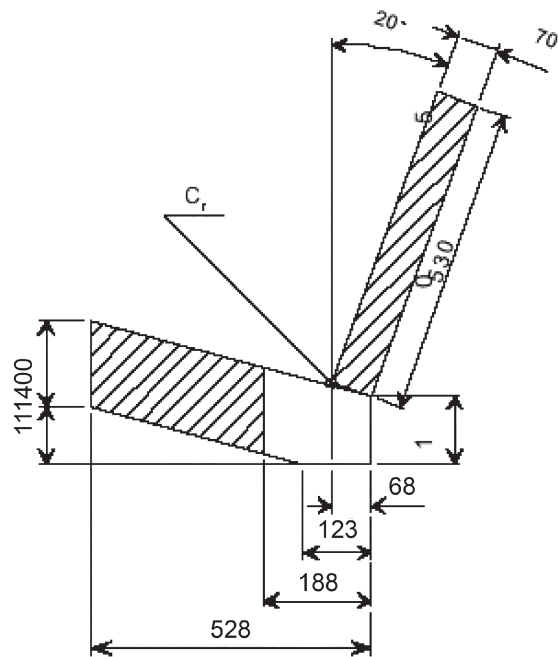
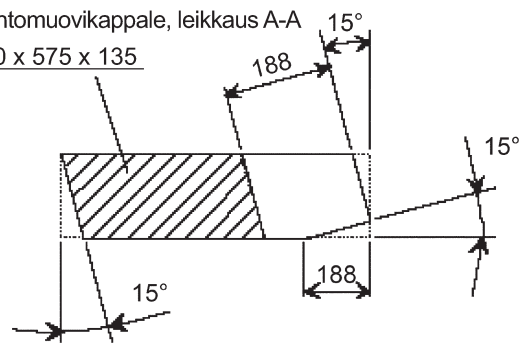
Kuva 1

## Istuimen ja istuinpehmusteiden mitat



Suorakulmainen vaahtomuovikappale, leikkaus A-A

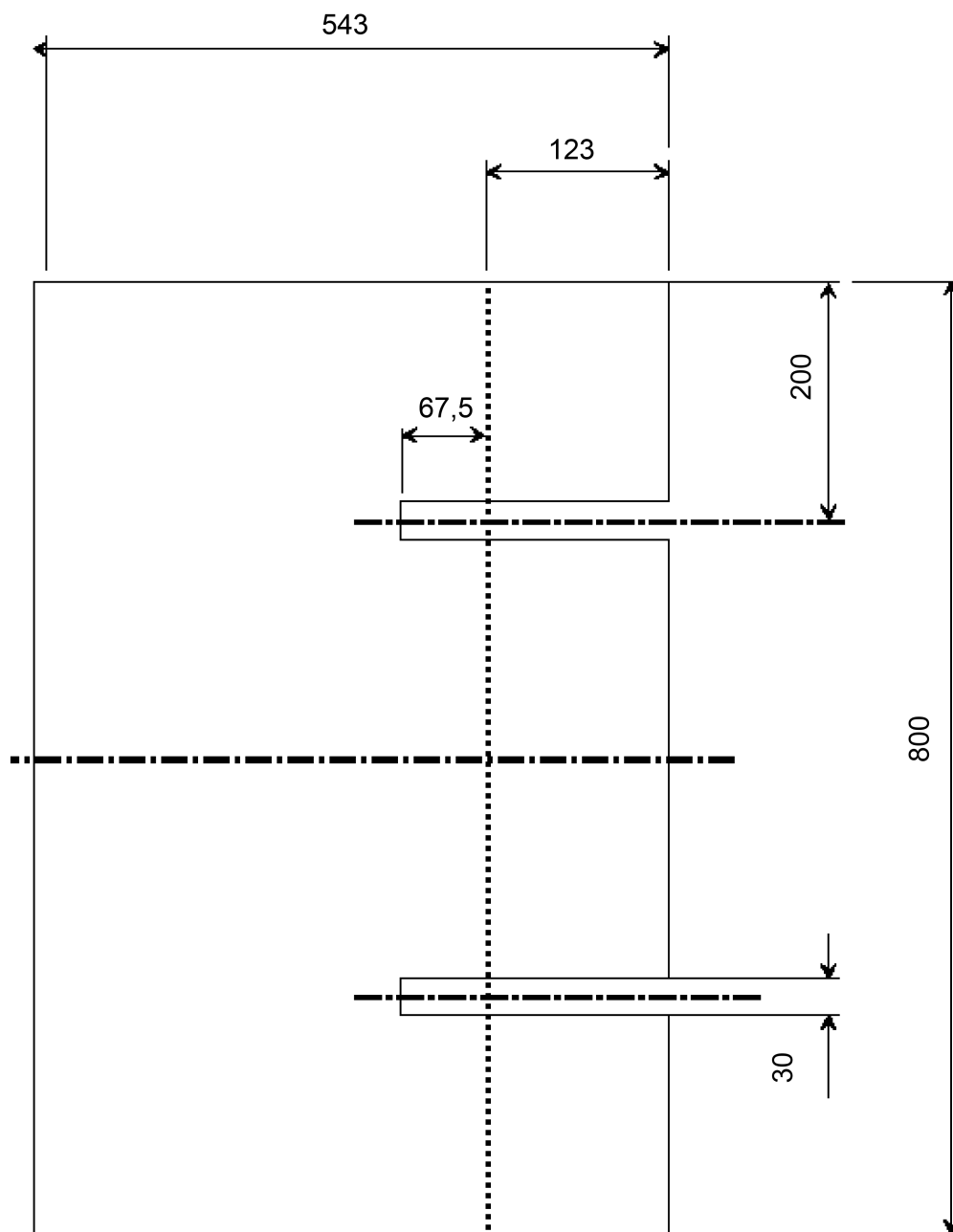
Mitat: 800 x 575 x 135



Kuva 2

## Alumiinisen pohjalevyn mitat

Alumiinilevy ennen taivutusta



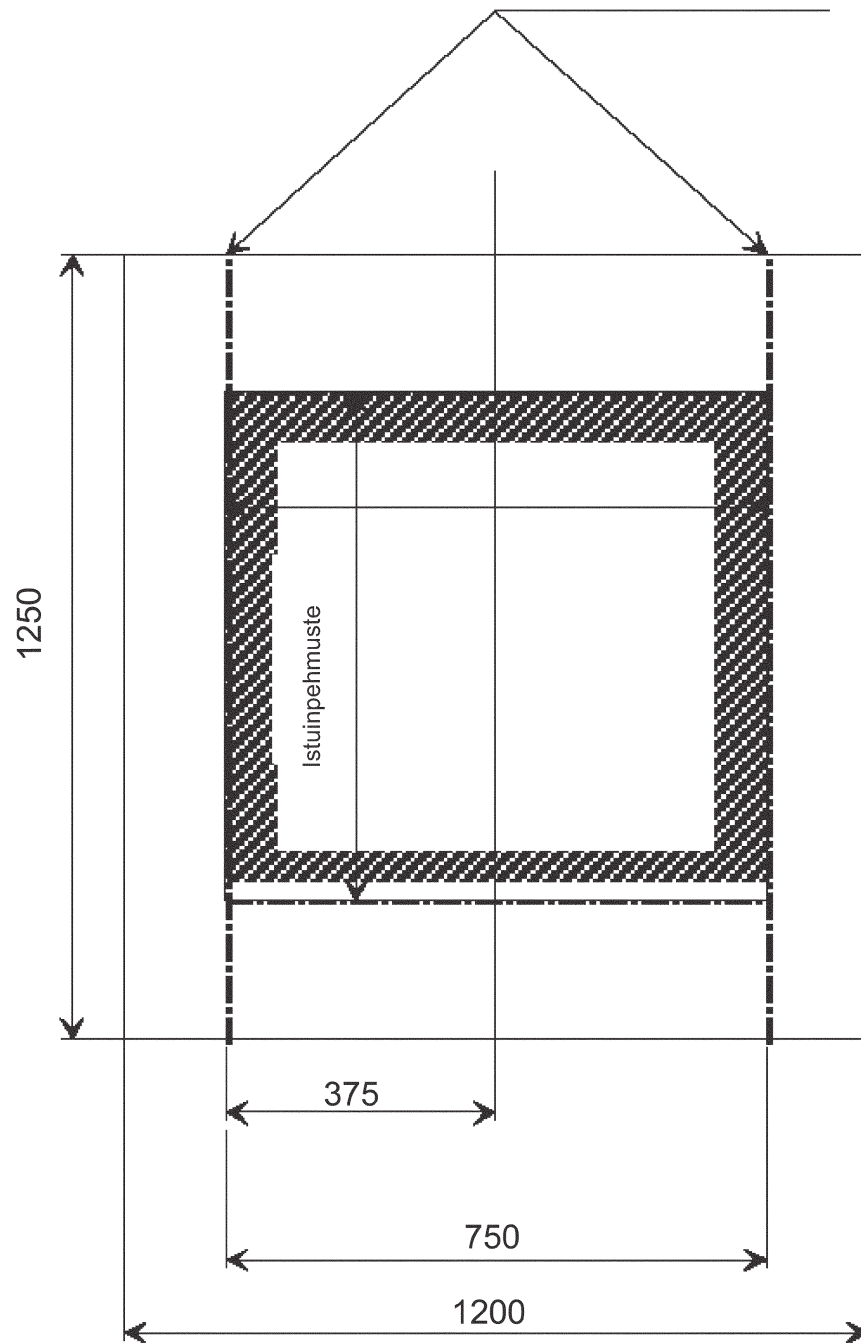
Mitat millimetriä



Kuva 3

## Päällystemateriaalin mitat

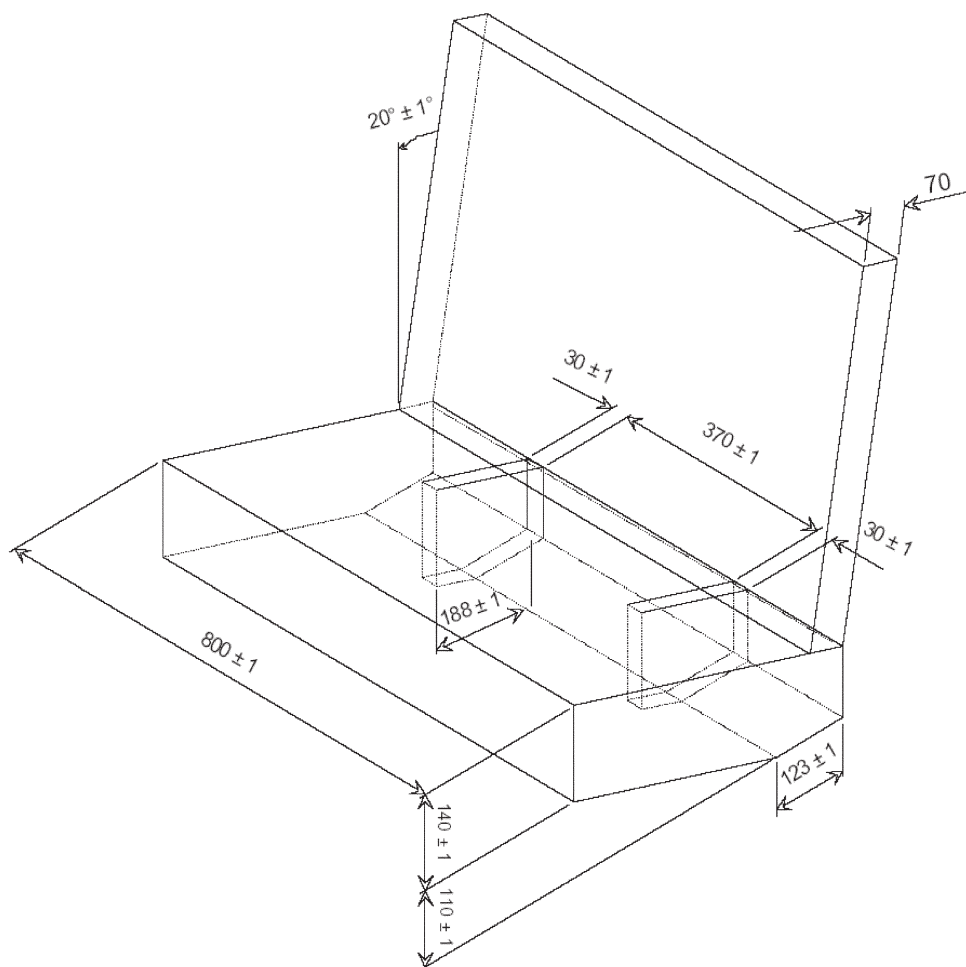
Päällystemateriaaliin piirrettävät viivat



Mitat millimetriä

Kuva 4

## Kolmiulotteinen kaavio istuimesta

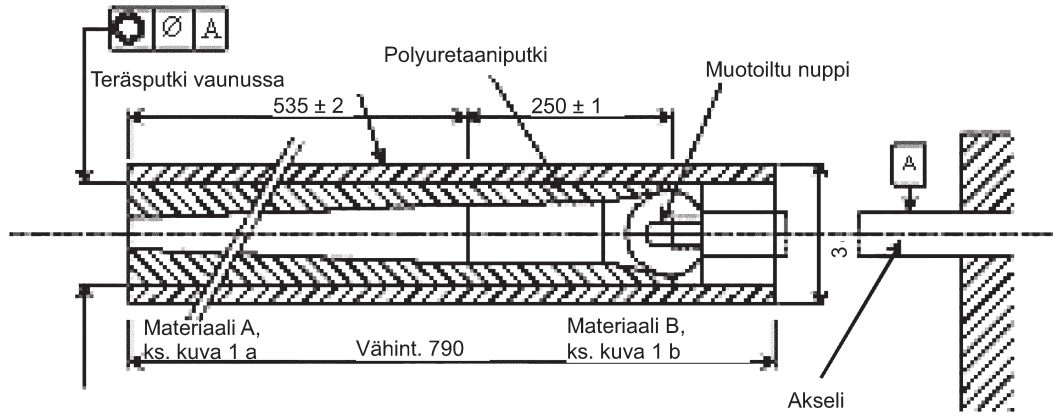


## Lisäys 2

## Pysäytyslaite

## Etutörmäys, mitat millimetriä

Kuva 1

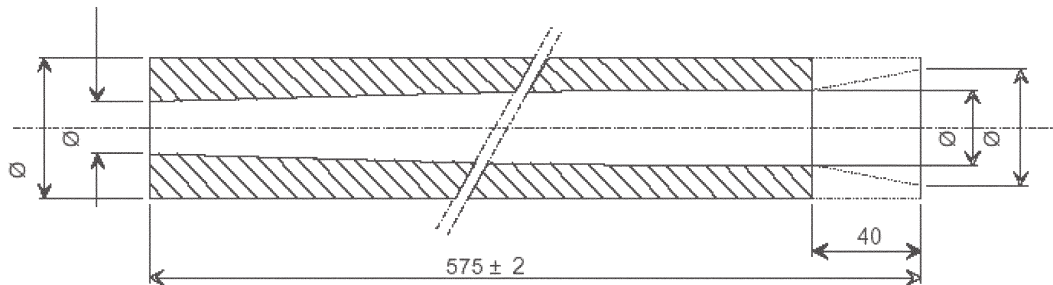


Mittavara riippuu polyuretaaniputken  
ulkohalkaisijasta (mahtuu kevyesti työntämällä)

3.2  $\sqrt{\text{Pinnan viimeistely}}$

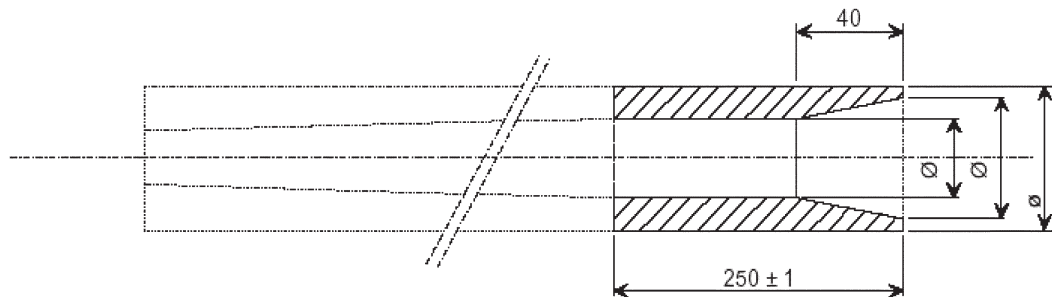
Kuva 1 a

## Materiaali A



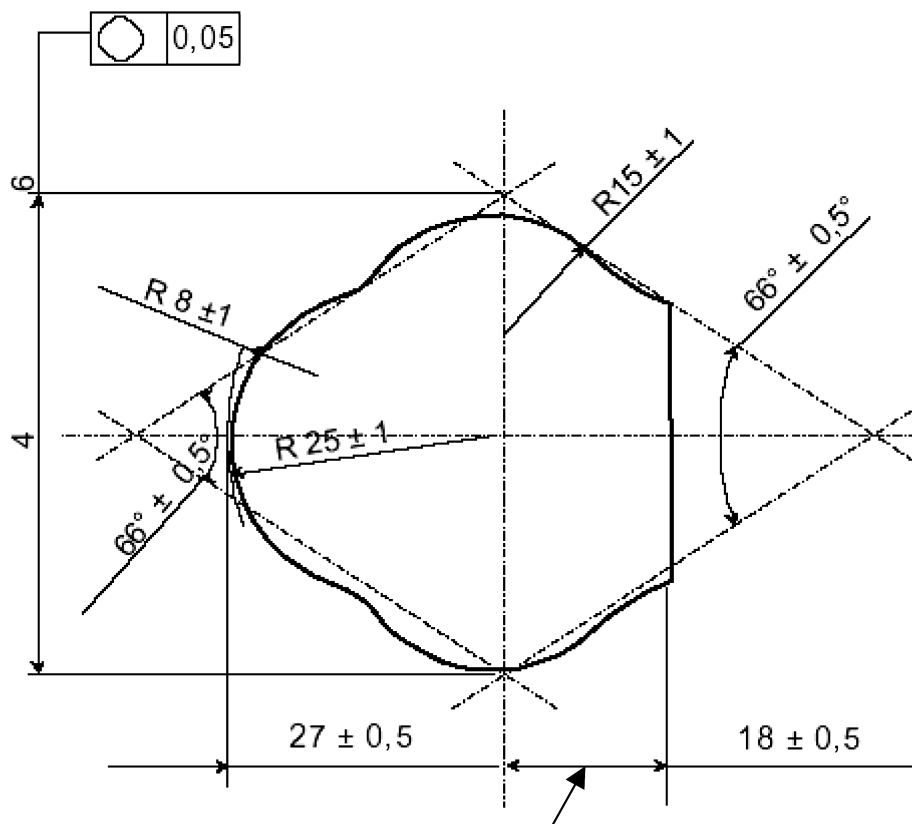
Kuva 1 b

## Materiaali B



Kuva 2

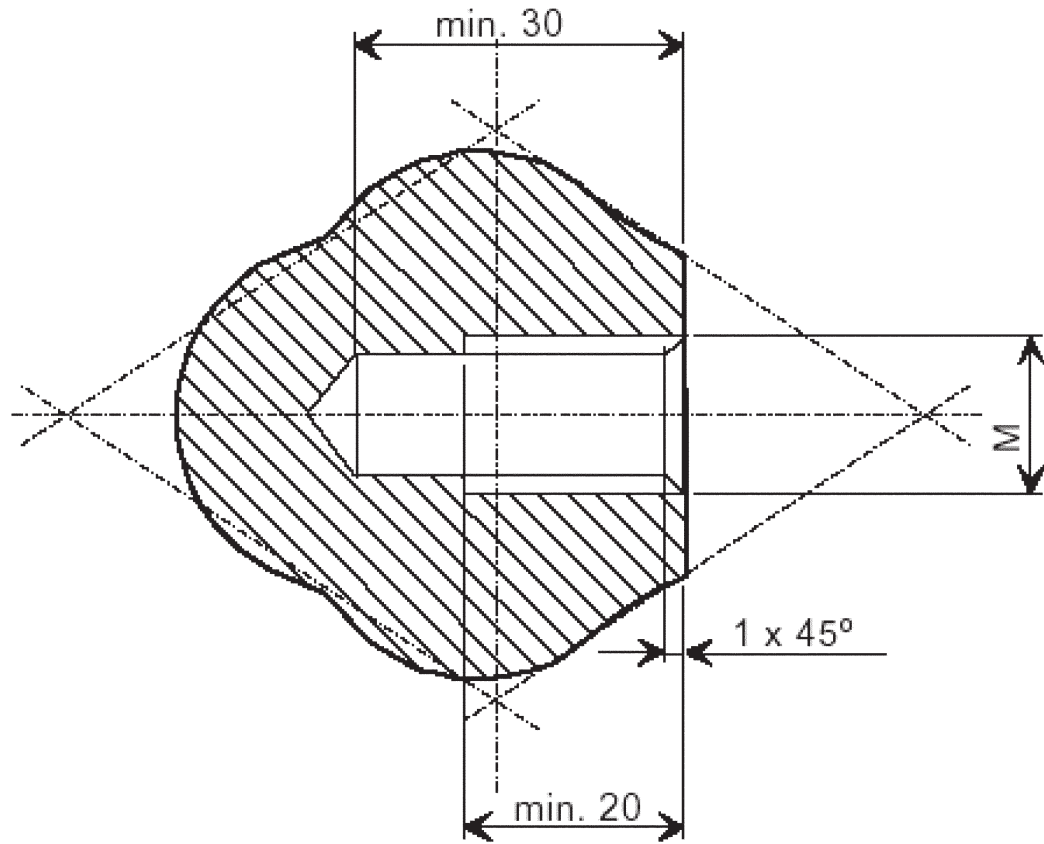
## Pysäytyslaitteen muotoiltu nappi



(<sup>o</sup>) Tämän mitan vaihteluväli on 43—49 mm.

Kuva 3

## Pysäytyslaitteen muotoiltu nuppi



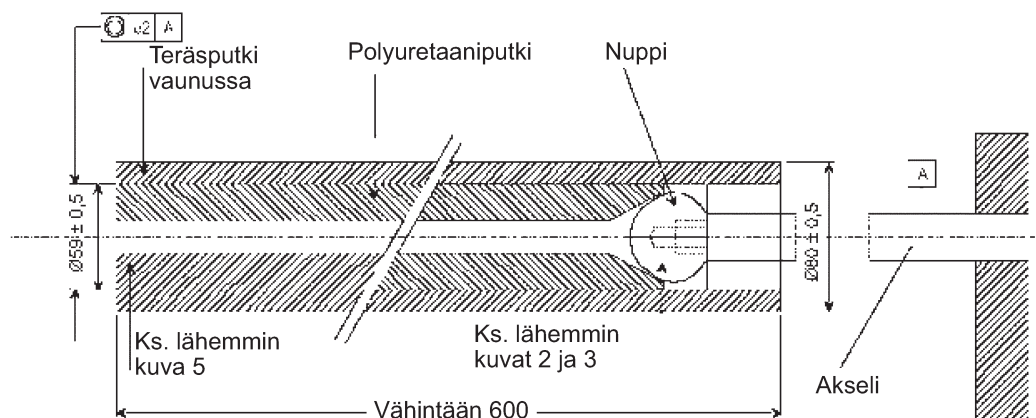
Mitat millimetriä

Kuva 4

## Pysäytyslaite (koottuna)

## Takatörmäys

Mitat millimetriä

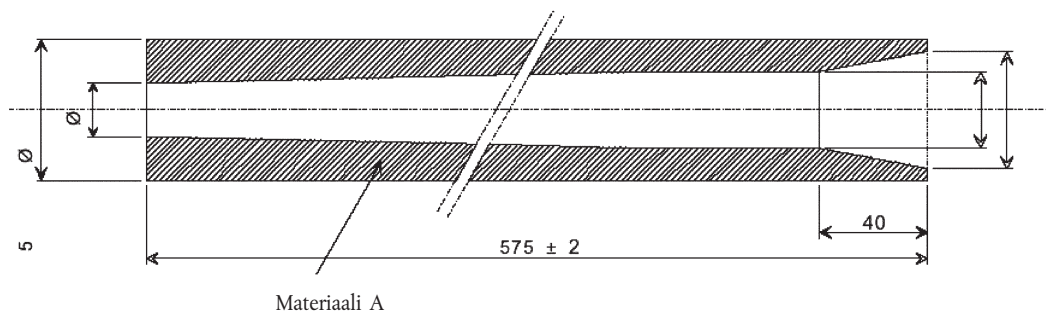


Mittavara riippuu polyuretaaniputken ulkohalkaisijasta (mahtuu kevyesti työntämällä).

Kuva 5

## Pysäytyslaitteen polyuretaaniputki

Takatörmäys



## Lisäys 3

**TESTAUSVAUNUN KIINNITYSPISTEIDEN SIJAINTI JA KÄYTTÖ**

1. Kiinnityspisteet on sijoitettava jäljempänä olevan kuvan mukaisesti.

Kun vakiokiinnityslaatta kiinnitetään kiinnityspisteisiin A ja B tai B0, laatat asennetaan niin, että pultti on poikittaissuunnassa vaakatasossa, kulma on sisäänpäin ja laatat voivat pyöriä vapaasti akselin ympäri.

2. Testattaessa lasten turvalaitteita, jotka kuuluvat luokkaan "kaikkiin autoihin sopiva" tai "automalli- ja istuinkohtainen", on käytettävä seuraavia kiinnityspisteitä:
  - 2.1 lantiovöillä kiinnitettävä turvalaite — pisteet A ja B;
  - 2.2 lantio- ja olkavöillä kiinnitettävä turvalaite — pisteet A, B0 ja C;
  - 2.3 ISOFIX-lukitusosilla kiinnitettävä turvalaite — takimaiset pisteet H1 and H2.
3. Kiinnityspisteitä A, B ja/tai (takimmainen) H1, H2 ja D on käytettävä lasten turvalaitteille, jotka kuuluvat luokkaan "automallikohtainen" ja joilla on lisäksi vain yksi yläkiinnityspiste.
4. Kiinnityspisteitä A, B ja/tai (takimmainen) H1, H2, E ja F on käytettävä lasten turvalaitteille, jotka kuuluvat luokkaan "automallikohtainen" ja joilla on lisäksi kaksi yläkiinnityspistettä.
5. Kiinnityspisteet R1, R2, R3, R4 ja R5 ovat lisäkiinnityspisteet, jotka on tarkoitettu luokkaan "automallikohtainen" kuuluville selkää menosuuntaan suunnatuille lasten turvalaitteille, joilla on yksi tai useampi lisäkiinnityspiste (ks. 8.1.3.5.3 kohta).
6. Lukuun ottamatta pistettä C (joka edustaa pilarilenkin paikkaa), pisteet kuvaavat vyön päiden kiinnityspisteiden sijaintia vaunussa tai mahdollisessa kuormituksen siirtolaitteessa. Kiinnityspisteet on asennettava jäykkään alustaan. Yläkiinnityspisteet saavat siirtyä enintään 0,2 mm pituussuuntaan, kun tähän suuntaan kohdistetaan 980 N:n kuormitus. Vaunun on oltava rakenteeltaan sellainen, etteivät osat, joihin kiinnityspisteet on kiinnitetty, pysyvästi muuta muotoaan testin aikana.
7. Ryhmään 0 kuuluvia kantokoppia varten voidaan käyttää vaihtoehtoisesti pisteitä A1 tai B1 turvajärjestelmien valmistajan ohjeiden mukaan. A1 ja B1 sijaitsevat pisteen R1 kautta kulkevalla poikittaislinjalla 350 mm:n päässä R1:stä.
8. Testattaessa luokkiin "kaikkiin autoihin sopiva" tai "automallikohtainen" kuuluvia lasten turvalaitteita testausistui-  
meen kiinnitetään liitteessä 13 määritelty vakiokelauslaitteella varustettu vyö. Kelauslaitteen ja turvavyön vakiokiinnityslaatan A1 välinen vyönauha on uusittava kutakin dynaamista testiä varten.
9. Testattaessa lasten turvajärjestelmiä, joissa on yläkiinnityshihna, käytetään kiinnityspistettä G1 tai G2.







## LIITE 7

**VAUNUN HIDASTUVUUTTA KUVAAVA KÄYRÄ AJAN FUNKTIONA**

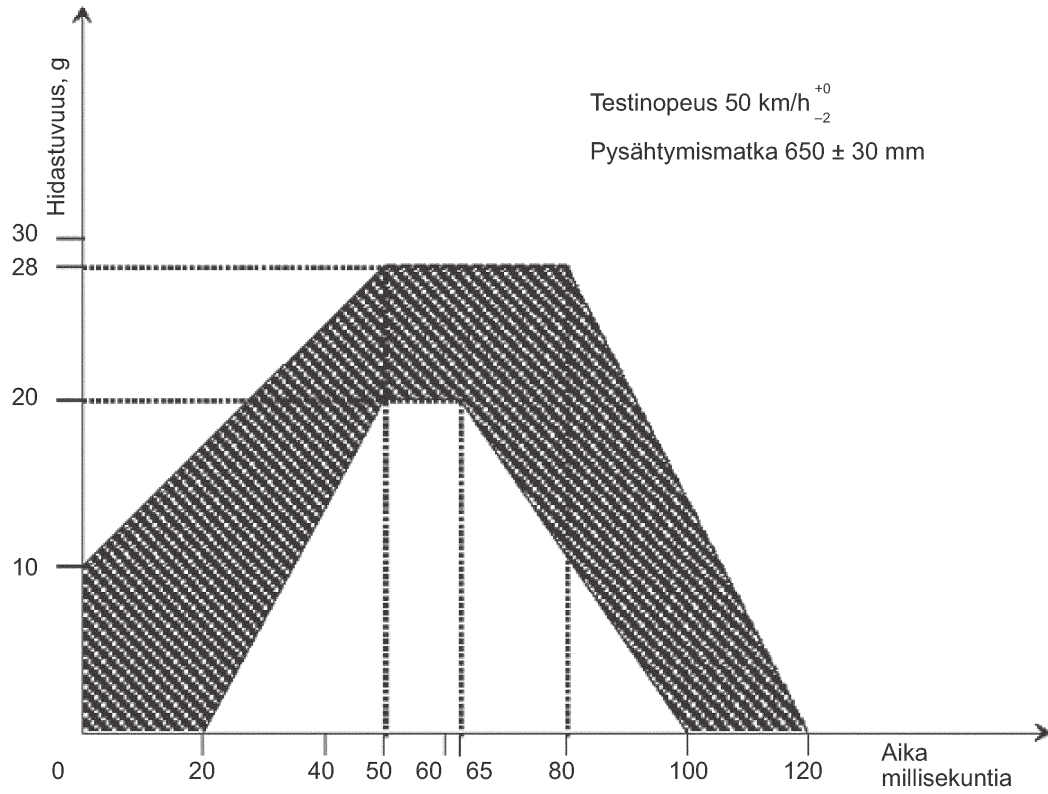
1. Sellaisen vaunun, joka hitausmassojen ansiosta painaa yhteensä  $455 \pm 20$  kg testattaessa tämän säännön 8.1.3.1 kohdan mukaisesti lasten turvalaitteita, ja  $910 \pm 40$  kg testattaessa tämän säännön 8.1.3.2 kohdan mukaisesti lasten turvalaitteita, jolloin vaunun ja ajoneuvon osarakenteen nimellismassa on 800 kg, hidastuvuuskäyrän on etutörmäyksessä pysyttävä tämän liitteen lisäyksessä 1 osoitetun viivoitetun alueen sisällä ja takatörmäyksessä tämän liitteen lisäyksessä 2 osoitetun viivoitetun alueen sisällä.
  2. Vaunun ja siihen kiinnitetyn ajoneuvon osarakenteen nimellismassaa voidaan tarvittaessa nostaa jokaista 200 kg:n lisäpainoa kohden ylimääräisellä 28 kg:n hitausmassalla. Missään tapauksessa vaunun, ajoneuvon osarakenteen ja hitausmassojen enimmäismassa ei saa poiketa kalibrointitestien nimellisarvosta enempää kuin  $\pm 40$  kg. Pysäytyslaitetta kalibroitaessa pysähtymismatkan on oltava  $650 \pm 30$  mm etutörmäyksissä ja  $275 \pm 20$  mm takatörmäyksissä.
  3. Kalibrointi- ja mittausstoimenpiteet on toteutettava kansainvälisen ISO 6487 (1980) -standardin uusimman version mukaisesti; mittausvälineiden on oltava taajuusaluokkaa (CFC) 60 koskevan määritelmän mukaisia.
-

## Lisäys 1

## Vaunun hidastuvuutta kuvaava käyrä ajan funktiona

(pysäytyslaitteiden kalibrointikäyrä)

## Etutörmäys

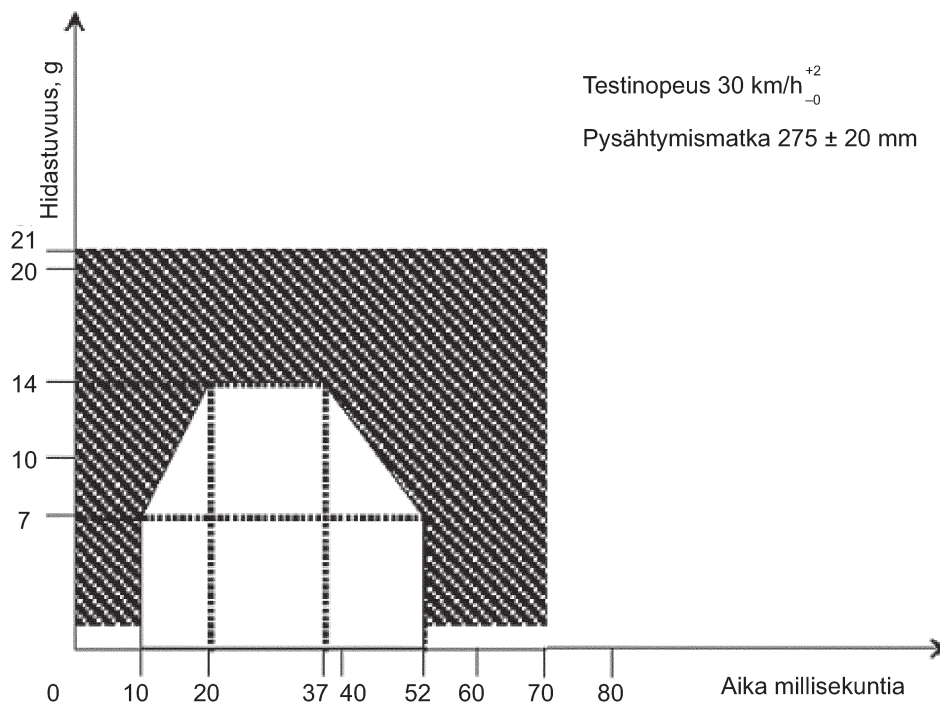


## Lisäys 2

## Vaunun hidastuvuutta kuvaava käyrä ajan funktiona

(pysäytyslaitteiden kalibrointikäyrä)

## Takatörmäys



## LIITE 8

**NUKKIEN KUVAUS**

1. Yleistä
  - 1.1 Tässä säännössä määrätyt nuket on kuvattu tämän liitteen lisäyksissä 1—3 ja teknisissä piirustuksissa, jotka on laatinut TNO (Research Institute for Road Vehicles), Schoemakerstraat 97, 2628 VK Delft, Alankomaat.
  - 1.2 Vaihtoehtoisia nukkeja voidaan käyttää, mikäli:
    - 1.2.1 niiden vastaavuus voidaan osoittaa toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla; ja
    - 1.2.2 niiden käyttö kirjataan testausselesteeseen sekä tämän säännön liitteessä 1 kuvattuun ilmoituslomakkeeseen.
-

## Lisäys 1

**9 KUUKAUDEN IKÄISTÄ SEKÄ 3-, 6- JA 10-VUOTIASTA LASTA VASTAAVIEN NUKKIEN KUVAUS**

1. YLEISTÄ
  - 1.1 Jäljempänä kuvattujen nukkien mitat ja massat perustuvat 50. prosenttipisteen arvoja vastaavaan lapsen anatomiaan kunkin nukketyyppin osalta erikseen yhdeksän kuukauden sekä kolmen, kuuden ja 10 vuoden iässä.
  - 1.2 Nuket koostuvat metallista ja polyesteristä tehdystä rungosta sekä polyuretaanista valetuista kehon osista.
  - 1.3 Nuken hajotuskuva on kuvassa 9.
2. RAKENNE
  - 2.1 **Pää**
    - 2.1.1 Pää on valmistettu polyuretaanista ja sitä on vahvistettu metallikaistaleilla. Pään sisälle on mahdollista asentaa mittalaitteita painopisteessä sijaitsevaan polyamidikappaleeseen.
  - 2.2 **Nikamat**
    - 2.2.1 *Kaulanikamat*
      - 2.2.1.1 Kaula on valmistettu viidestä polyuretaanirenkaasta, joiden keskus koostuu polyamidista. Kannattajanikaman ja kiertonikaman muodostama kokonaisuus on polyamia.
    - 2.2.2 *Lannenikamat*
      - 2.2.2.1 Viisi lannenikamaa on valmistettu polyamidista.
  - 2.3 **Rinta**
    - 2.3.1 Rinnan runko on teräsputkea, johon käsivarsinivelet kiinnittyvät. Selkäranka on teräsvaijeria, jossa on neljä kierteistettyä päatekohtaa.
    - 2.3.2 Runko on päällystetty polyuretaanilla. Mittauslaitteet voidaan sijoittaa rintakappaleen syvennykseen.
  - 2.4 **Raajat**
    - 2.4.1 Myös käsivarret ja sääret on valmistettu polyuretaanista, ja ne on vahvistettu suorakulmaisista putkista, kaistaleista ja laatoista koostuvilla metalliosilla. Polvet ja kyynärpäät on varustettu säädettävillä sarananivelillä. Käsivarren ja säären yläosan nivelet ovat säädettäviä palloniveliä.
  - 2.5 **Lantio**
    - 2.5.1 Lantio on valmistettu lasilla vahvistetusta polyesteristä, joka on myös päällystetty polyuretaanilla.
    - 2.5.2 Lantion yläosan muoto, jolla on suuri merkitys määrittäessä herkkyyttä vatsan kuormitukselle, jäljittelee mahdollisimman tarkoin lapsen lantion muotoa.

2.5.3 Lonkanivelet sijaitsevat juuri lantion alapuolella.

## 2.6 Nuken kokoaminen

2.6.1 *Niska — rinta — lantio*

2.6.1.1 Lannenikamat ja lantio kierretään teräsvajeriin ja niiden kireys säädetään mutterilla. Niskanikamat kiinnitetään ja säädetään samalla tavoin. Koska teräsvajeri ei saa liikkua vapaasti rintaosan läpi, lannenikamien säätö niskan puolelta ja päinvastoin ei saa olla mahdollista.

2.6.2 *Pää — niska*

2.6.2.1 Pää voidaan kiinnittää ja säätää kannattajanikaman ja kiertonikaman muodostaman kokonaisuuden lävistävän pultin ja ruuvin avulla.

2.6.3 *Vartalo — raajat*

2.6.3.1 Käsivarret ja sääret voidaan kiinnittää vartaloon ja säätää pallonivelten avulla.

2.6.3.2 Käsivarsinivelten pallot kiinnitetään vartaloon ja säärinivelten pallot kiinnitetään sääriin.

## 3. KESKEISET OMINAISUUDET

### 3.1 Massa

Taulukko 1

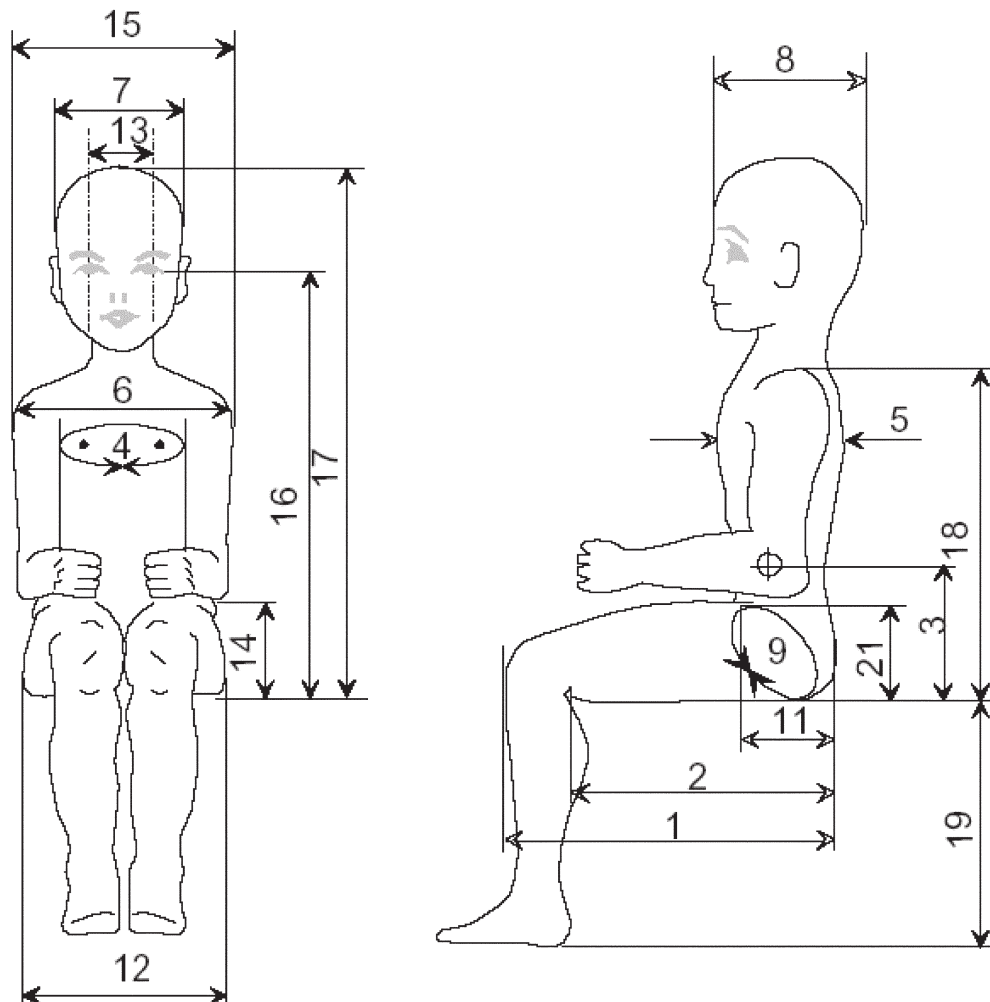
Osa	Massa kilogrammoina ikäryhmittäin			
	9 kuukautta	3 vuotta	6 vuotta	10 vuotta
Pää +	2,20 ± 0,10	2,70 ± 0,10	3,45 ± 0,10	3,60 ± 0,10
Vartalo	3,40 ± 0,10	5,80 ± 0,15	8,45 ± 0,20	12,30 ± 0,30
Ylä-	0,70 ± 0,05	1,10 ± 0,05	1,85 ± 0,10	2,00 ± 0,10
Ala-	0,45 ± 0,05	0,70 ± 0,05	1,15 ± 0,05	1,60 ± 0,10
Ylä-	1,40 ± 0,05	3,00 ± 0,10	4,10 ± 0,15	7,50 ± 0,15
Ala-	0,85 ± 0,05	1,70 ± 0,10	3,00 ± 0,10	5,00 ± 0,15
Yhteensä	9,00 ± 0,20	15,00 ± 0,30	22,00 ± 0,50	32,00 ± 0,70

## 3.2 Keskeiset mitat

3.2.1 Keskeiset mitat tämän liitteen kuvan 1 mukaisesti ovat taulukossa 2.

Kuva 1

## Nuken keskeiset mitat



Taulukko 2

Nro	Mitat	Mitat kilogrammoina ikäryhmittäin			
		9 kuukautta	3 vuotta	6 vuotta	10 vuotta
1	Etäisyys istumalihasten takaa polven etuosaan	195	334	378	456
2	Etäisyys istumalihasten takaa polvitaipeseen, istuen	145	262	312	376
3	Etäisyys painopisteestä istumatasolle	180	190	190	200
4	Rinnanympärys	440	510	580	660
5	Rinnan syvyys	102	125	135	142
6	Lapaluiden välinen etäisyys	170	215	250	295
7	Pään leveys	125	137	141	141
8	Pään syvyys	166	174	175	181
9	Lantionympärys, istuen	510	590	668	780
10	Lantionympärys seisten (ei kuvassa)	470	550	628	740
11	Lantion syvyys, istuen	125	147	168	180
12	Lantion leveys, istuen	166	206	229	255
13	Niskan leveys	60	71	79	89



Nro	Mitat	Mitat kilogrammoina ikäryhmittäin			
		9 kuukautta	3 vuotta	6 vuotta	10 vuotta
14	Etäisyys istumatasolta kyynärpäähän	135	153	155	186
15	Hartioiden leveys	216	249	295	345
16	Etäisyys istumatasolta silmien korkeudelle	350	460	536	625
17	Korkeus istumatasolta päälakeen	450	560	636	725
18	Korkeus istumatasolta olkapäähän	280	335	403	483
19	Etäisyys jalkapohjasta polvitaiteeseen, istuen	125	205	283	355
20	Kehon kokonaispituus (ei kuvassa)	708	980	1 166	1 376
21	Reiden korkeus, istuen	70	85	95	106

#### 4. LIITOSTEN SÄÄTÖ

##### 4.1 Yleistä

4.1.1 Jotta nukkeja käyttämällä voitaisiin saavuttaa toistettavissa olevia tuloksia, on tärkeää määritellä ja säätää eri liitoskohtien kitka, niska- ja lannevajerien kireys sekä vatsaan asennetun kappaleen jäykkyys.

##### 4.2 Niskavajerin säätö

4.2.1 Vartalo asetetaan vaakasuoralle tasolle selkä alaspäin.

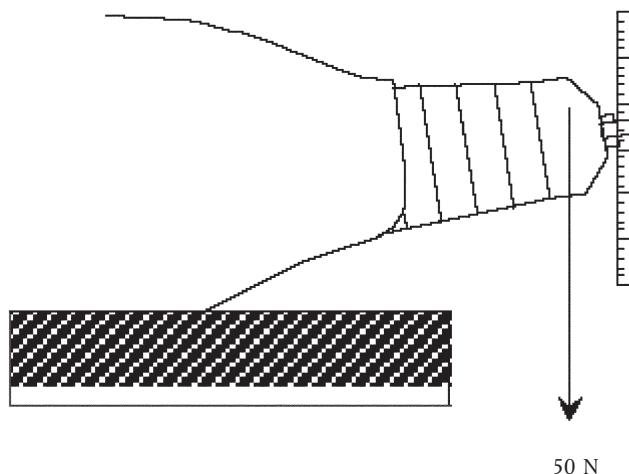
4.2.2 Täydellinen niska-asennelma kiinnitetään paikalleen ilman päätä.

4.2.3 Kannattajanikama- ja kiertonikamakokonaisuuden säätöruuvia kiristetään.

4.2.4 Kannattajanikama- ja kiertonikamakokonaisuuden läpi työnnetään tarkoitukseen soveltuva tappi tai pultti.

4.2.5 Säätöruuvia löystytetään, kunnes kannattajanikama- ja kiertonikamakokonaisuus laskeutuu  $10 \pm 1$  mm, kun alas suuntautuva 50 N:n paino kohdistetaan kannattajanikama- ja kiertonikamakokonaisuuden lävistävään tappiin tai pulttiin (ks. kuva 2).

Kuva 2



##### 4.3 Kannattajanikaman ja kiertonikaman välinen liitos

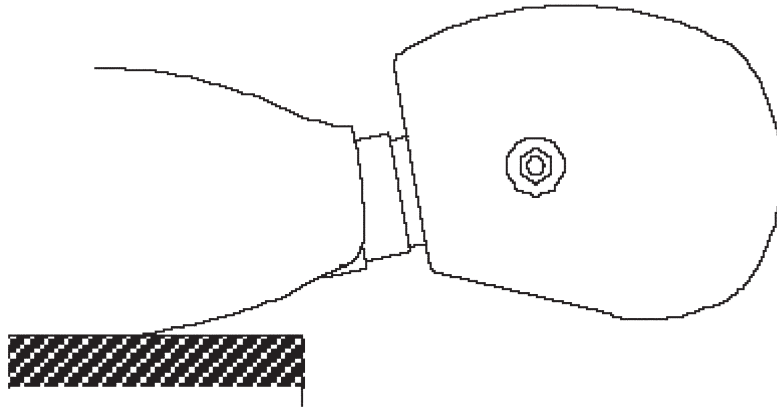
4.3.1 Vartalo asetetaan vaakasuoralle tasolle selkä alaspäin.

4.3.2 Täydellinen niska- ja pääasennelma kiinnitetään paikalleen.

4.3.3 Pään sekä kannattajanikama- ja kiertonikamakokonaisuuden lävistävät pultti ja säätöruuvi kiristetään pään ollessa vaakasuorassa asennossa.

- 4.3.4 Säätöruuvia löystytetään, kunnes pää alkaa liikkua (ks. kuva 3).

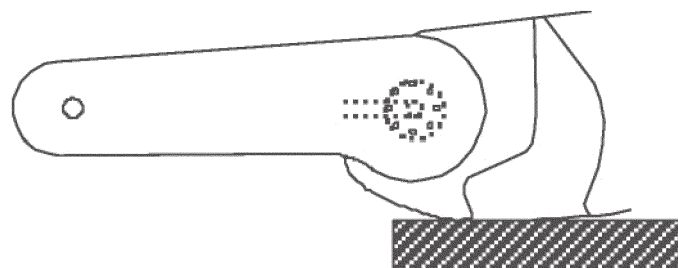
Kuva 3



#### 4.4 Lonkkaliitos

- 4.4.1 Lantio asetetaan vaakasuoralle tasolle etupuoli alaspäin.
- 4.4.2 Säären yläosa kiinnitetään paikalleen ilman alaosaa.
- 4.4.3 Säätöruuvi kiristetään säären yläosan ollessa vaakasuorassa asennossa.
- 4.4.4 Säätöruuvia löystytetään, kunnes säären yläosa alkaa liikkua.
- 4.4.5 Lonkkaliitos tulisi tarkastaa alkuvaiheessa usein "sisäänajo-ongelmien" varalta (ks. kuva 4).

Kuva 4

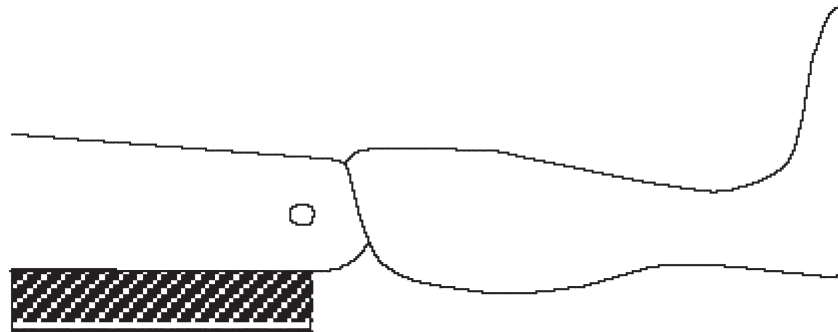


#### 4.5 Polviliitos

- 4.5.1 Säären yläosa asetetaan vaakasuoraan asentoon.
- 4.5.2 Säären alaosa kiinnitetään paikalleen.
- 4.5.3 Polviliitoksen säätöruuvi kiristetään säären alaosan ollessa vaakasuorassa asennossa.

- 4.5.4 Säätöruuvia löystytetään, kunnes säären alaosa alkaa liikkua (ks. kuva 5).

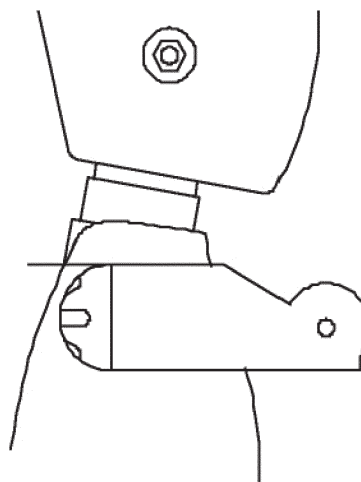
Kuva 5



#### 4.6 Olkaliitos

- 4.6.1 Vartalo asetetaan pystysuoraan asentoon.
- 4.6.2 Olkavarsi kiinnitetään paikalleen ilman kyynärvartta.
- 4.6.3 Olkaliitoksen säätöruuvit kiristetään olkavarren ollessa vaakasuorassa asennossa.
- 4.6.4 Säätöruuveja löystytetään, kunnes olkavarsi alkaa liikkua (ks. kuva 6).
- 4.6.5 Olkaliitokset tulisi tarkastaa alkuvaiheessa usein "sisäänajo-ongelmien" varalta.

Kuva 6

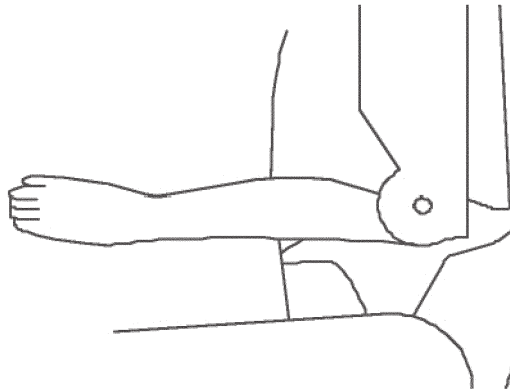


#### 4.7 Kyynärliitos

- 4.7.1 Olkavarsi asetetaan pystysuoraan asentoon.
- 4.7.2 Kyynärvarsi kiinnitetään paikalleen.

- 4.7.3 Kyynärpään säätöruuvi kiristetään kyynärvarren ollessa vaakasuorassa asennossa.
- 4.7.4 Säätöruuvia löystytetään, kunnes kyynärvarsi alkaa liikkua (ks. kuva 7).

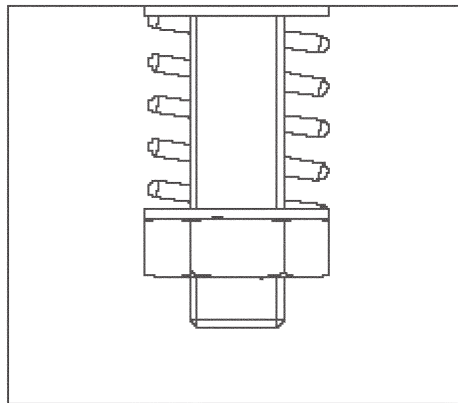
Kuva 7



#### 4.8 Lannevaijeri

- 4.8.1 Ylävartalo, lannenikamat, alavartalo, vatsakappale, vaijeri ja jousi asennetaan paikalleen.
- 4.8.2 Vaijerin säätöruuvia kiristetään alavartalossa, kunnes jousi on painunut  $2/3$ :aan kuormittamattomasta pituudestaan (ks. kuva 8).

Kuva 8



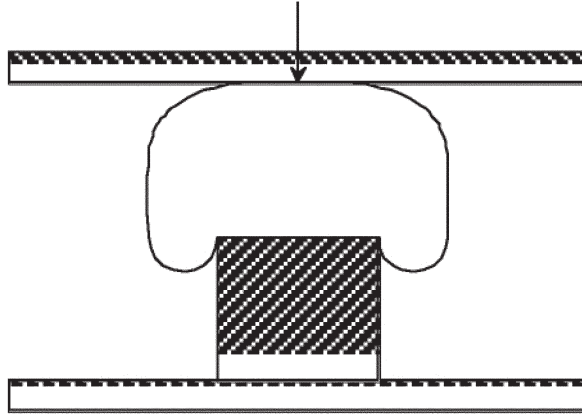
#### 4.9 Vatsakappaleen kalibrointi

- 4.9.1 Yleistä
- 4.9.1.1 Testi suoritetaan käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa kiristyslaitetta.
- 4.9.2 Vatsakappale asetetaan jäykälle kappaleelle, joka on yhtä pitkä ja leveä kuin lanneranka. Tämän kappaleen paksuuden on oltava lannerankaan nähden vähintään kaksinkertainen (ks. kuva 9).
- 4.9.3 Alussa käytetään 20 N:n kuormitusta.
- 4.9.4 Jatkovana käytetään 50 N:n kuormitusta.

4.9.5 Vatsakappaleen taipuman on oltava kahden minuutin jälkeen:

9-kuukautista kuvaava nukke:	11,5 ± 2,0 mm
3-vuotiasta kuvaava nukke:	11,5 ± 2,0 mm
6-vuotiasta kuvaava nukke:	13,0 ± 2,0 mm
10-vuotiasta kuvaava nukke:	13,0 ± 2,0 mm

Kuva 9



## 5. LAITTEET

### 5.1 Yleistä

5.1.1 Kalibrointi- ja mittausten menetelmien on oltava kansainvälisen ISO 6487 (1980) -standardin mukaiset.

### 5.2 Kiihtyvyyssmittarin asentaminen rintaan

Kiihtyvyyssmittari asennetaan rinnan suojattuun onkaloon.

### 5.3 Vatsaosan läpäisyn osoittaminen

5.3.1 Muovailumassan näytekappale kiinnitetään lannenikamien etupuolelle ohuella liimanauhalla.

5.3.2 Muovailumassan taipuma ei välttämättä merkitse, että läpäisy on tapahtunut.

5.3.3 Muovailumassanäytteiden on oltava samanpituisia ja -levyisiä kuin lanneranka; näytteiden paksuuden on oltava  $25 \pm 2$  mm.

5.3.4 Testissä käytetään vain nukkiin mukana toimitettua muovailumassaa.

5.3.5 Muovailumassan lämpötilan on oltava testin aikana  $30 \pm 5$  °C.

## Lisäys 2

## VASTASYNTYNYTTÄ KUVAAVAN NUKEN OMINAISUUDET

Nukkeen kuuluvat pää, vartalo, käsivarret ja sääret muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Vartalo, käsivarret ja sääret on valettu yhtenä kappaleena Sorbothanesta, joka on päällystetty PVC-kalvolla ja jossa on teräsjousesta tehty ranka. Pää on PVC-kalvolla päällystettyä polyuretaanivaahtoa ja kiinnitetty pysyvästi vartaloon. Nukella on yllään hyvin istuva joustinneuleesta valmistettu puuvilla-polyesteripuku.

Nuken mitat ja massan jakauma perustuvat 50. prosenttipisteen arvoja vastaavaan vastasyntyneen anatomiaan. Ne ovat taulukoissa 1 ja 2 sekä kuvassa 1.

Taulukko 1

## Vastasyntyntä kuvaavan nukan keskeiset mitat

Mitta		mm	Mitta		mm
A	Takamuksesta päälakeen	345	E	Hartioiden leveys	150
B	Takamuksesta jalkapohjaan (säätä suorana)	250	F	Rinnan leveys	105
			G	Rinnan syvyys	100
C	Pään leveys	105	H	Lantion leveys	105
D	Pään syvyys	125	I	Painopisteestä päälakeen	235

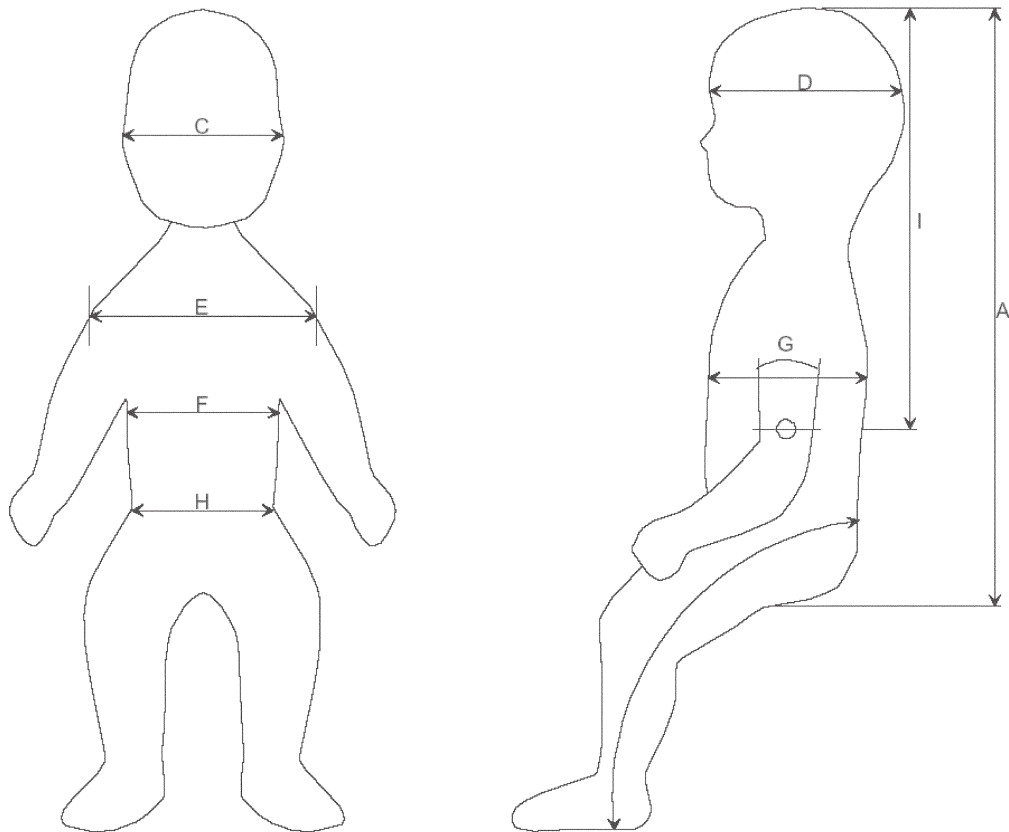
Taulukko 2

## Vastasyntyntä kuvaavan nukan massan jakauma (\*)

Pää ja niska	0,7 kg
Vartalo	1,1 kg
Yläraajat	0,5 kg
Alaraajat	1,1 kg
Kokonaismassa	3,4 kg

(\*) PVC-kalvon paksuuden on oltava  $1 \pm 0,5$  mm.  
Ominaispainon on oltava  $0,865 \pm 0,1$ .

Kuva 1



### Lapsinuken kalibrointi

#### 1. OLKAPÄIDEN JÄYKKYYS

- 1.1 Nukke asetetaan vaakasuoralle pinnalle selkä alaspäin vartalo toiselta puolelta tuettuna liikkumisen estämiseksi (kuva 2).
- 1.2 Halkaisijaltaan 40 mm:n tasapintaisella punnuksella kohdistetaan 150 N:n kuormitus vaakasuunnasta kohtisuoraan nukan pystyakselia vastaan. Punnuksen akselin on oltava nukan olkapään keskikohdalla ja kohdistuttava olkapään pisteeseen A (ks. kuva 2). Punnuksen aiheuttaman vaakasuoran taipuman ensikosketuskohdasta käsivarteen mitattuna on oltava 30–50 mm.
- 1.3 Testi toistetaan vastakkaisen olkapään osalta, kun tuki on siirretty toiselle puolelle.

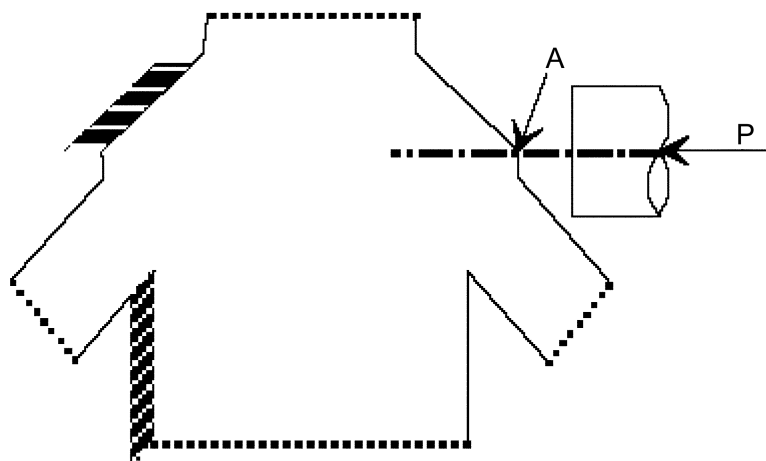
#### 2. ALARAAJAN LIITOKSEN JÄYKKYYS

- 2.1 Nukke sijoitetaan vaakasuoralle tasolle selkä alaspäin (kuva 3) ja molemmat sääret sidotaan alaosastaan yhteen niin, että polvet koskettavat toisiaan.
- 2.2 Polviin kohdistetaan pystysuora kuormitus 35 × 95 mm:n tasapintaisella punnuksella niin, että sen keskilinja on polvien korkeimman kohdan yläpuolella.
- 2.3 Punnuksen kuormitusta lisätään riittävästi niin, että nukan lantio taipuu, kunnes punnuksen pinta on 85 mm alustatason yläpuolella. Kuormituksen on oltava 30–70 N. Testin aikana varmistetaan, että alaraajat eivät kosketa mitään pintaa.

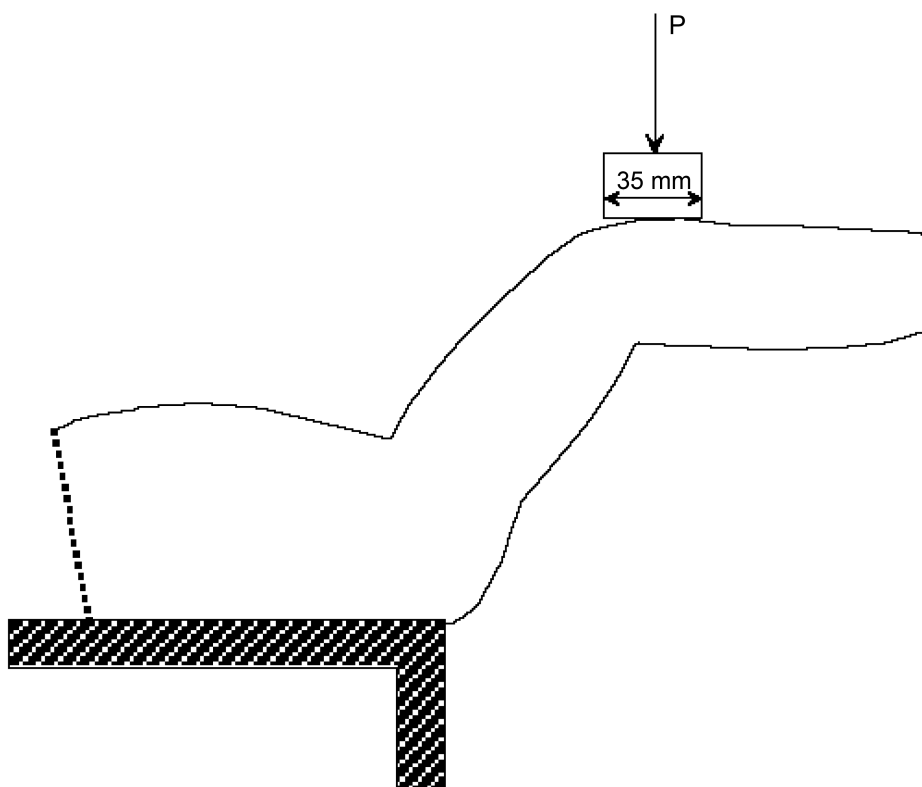
#### 3. LÄMPÖTILA

Kalibroinnin suorituslämpötila on 15–30 °C.

Kuva 2



Kuva 3





## Lisäys 3

**18-KUUKAUTISTA LASTA KUVAAVAN NUKEN OMINAISUUDET**

1. YLEISTÄ
  - 1.1 Nuken mitat ja massat perustuvat 50. prosenttipisteen arvoja vastaavaan 18 kuukauden ikäisen lapsen anatomiaan.
  
2. RAKENNE
  - 2.1 **Pää**
    - 2.1.1 Pää koostuu puolijäykästä muovista rakennetusta kallosta ja sitä peittävästä kalvosta. Pään sisällä on onkalo, johon on mahdollista asentaa (valinnaisia) laitteita.
  
  - 2.2 **Niska**
    - 2.2.1 Niska on kolmiosainen:
  
    - 2.2.2 kokokuminen ranka,
  
    - 2.2.3 säädettävä niskanivel (occipital condyle) kumisen rangan yläpäässä, joka mahdollistaa kiertoliikkeen säädettävällä kitkalla lateraalisen akselin ympäri,
  
    - 2.2.4 pallonivel ilman säätömahdollisuutta niskan pohjassa.
  
  - 2.3 **Vartalo**
    - 2.3.1 Vartalo koostuu muovisesta tukirangasta ja sitä peittävästä lihas-kalvojärjestelmästä. Vartalossa on rangan etupuolella onkalo, joka on mahdollista täyttää vaahtomuovilla rintakehän oikean jäykkyyden saavuttamiseksi. Vartalon takaosassa on onkalo, johon on mahdollista asentaa laitteita.
  
  - 2.4 **Vatsaosa**
    - 2.4.1 Nuken vatsaosa on osa muotoutuvaa rakennetta, joka asennetaan rintakehän ja lantion väliseen tyhjään tilaan.
  
  - 2.5 **Lanneranka**
    - 2.5.1 Lanneranka koostuu kumisesta rangasta, joka asennetaan rintarangan ja lantion väliin. Lannerangan jäykkyys määritellään ennalta metallivaijerilla, joka kulkee kumirangan onton sisuksen läpi.
  
  - 2.6 **Lantio**
    - 2.6.1 Lantio on valmistettu puolijäykästä muovista ja se on valettu lapsen lantion muotoon. Sitä peittää lihas-kalvojärjestelmä, joka jäljittelee lantiota ja pakaroita ympäröivää lihasten ja ihon rakennetta.
  
  - 2.7 **Lonkkaliitos**
    - 2.7.1 Lonkkanivelet on kiinnitetty lantion alaosaan. Liitos mahdollistaa kiertoliikkeen lateraalisen akselin ympäri ja kiertoliikkeen suorassa kulmassa lateraaliseen akseliin nähden kardaanimivelen avulla. Molempien akseleiden kitka on säädettävissä.

## 2.8 Polviliitos

2.8.1 Polviliitos mahdollistaa säären alaosan koukistamisen ja ojentamisen säädettävällä kitkalla.

## 2.9 Olkaliitos

2.9.1 Olkanivel on kiinnitetty rintarankaan. Asteittaiset pysähdykset mahdollistavat käsivarren asettamisen kahteen perusasentoon.

## 2.10 Kyynärliitos

2.10.1 Kyynärliitos mahdollistaa kyynärvarren koukistamisen ja ojentamisen. Asteittaiset pysähdykset mahdollistavat kyynärvarren asettamisen kahteen perusasentoon.

## 2.11 Nuken kokoaminen

2.11.1 Rankavaijeri asennetaan lannerankaan.

2.11.2 Lanneranka asennetaan tukirankaan lantion ja rintarangan väliin.

2.11.3 Vatsakappale sovitetaan rintakehän ja lantion väliin.

2.11.4 Niska kiinnitetään rintakehän yläosaan.

2.11.5 Pää kiinnitetään niskan yläosaan yhdyslevyn avulla.

2.11.6 Ylä- ja alaraajat kiinnitetään paikalleen.

## 3. KESKEISET OMINAISUUDET

### 3.1 Massa

Taulukko 1

#### 18-kuukautista lasta kuvaavan nuken massan jakauma

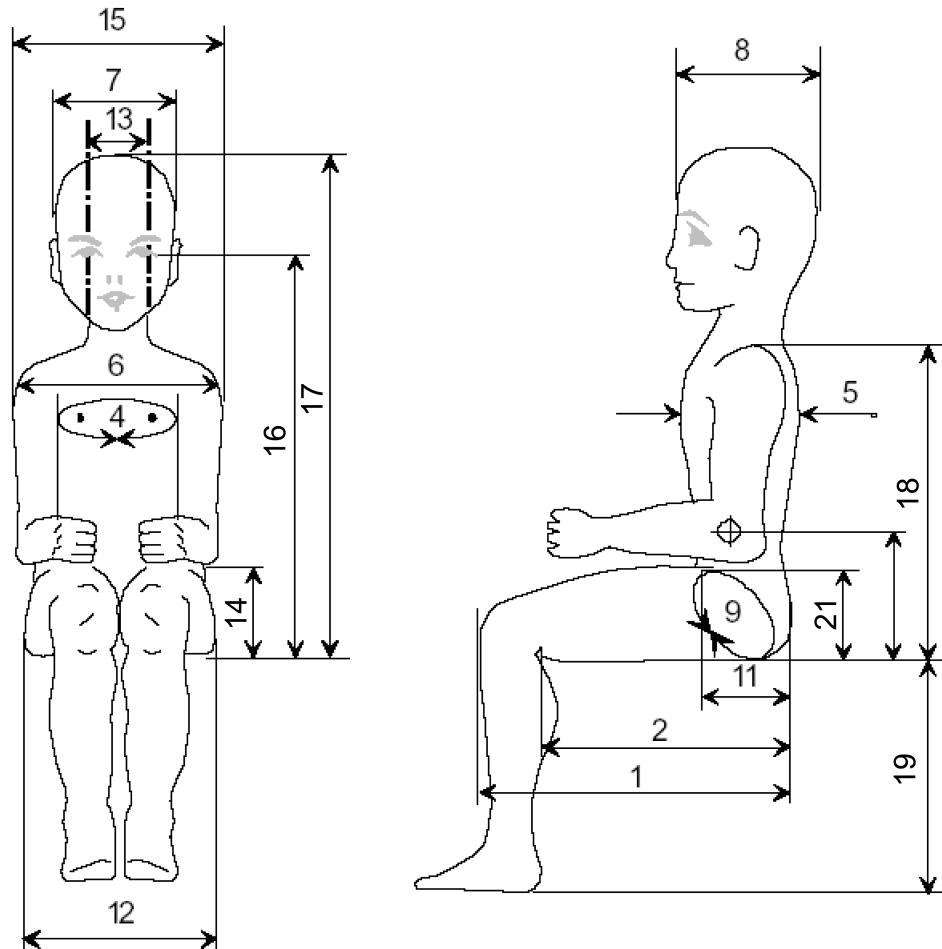
Osa	Massa (kg)
Pää + niska	2,73
Vartalo	5,06
Olkavarsi	0,27
Kyynärvarsi	0,25
Säären yläosa	0,61
Säären alaosa	0,48
Kokonaismassa	11,01

## 3.2 Keskeiset mitat

3.2.1 Keskeiset mitat tämän liitteen kuvan 1 (jäljempänä) mukaisesti ovat taulukossa 2.

Kuva 1

## 18-kuukautista lasta kuvaavan nuken keskeiset mitat



Taulukko 2

Nro	Mitta	Arvo (mm)
1	Etäisyys istumalihasten takaa polven etuosaan	239
2	Etäisyys istumalihasten takaa polvitaipeseen, istuen	201
3	Etäisyys painopisteestä istumatasolle	193
4	Rinnanympäryys	474
5	Rinnan syvyys	113
7	Pään leveys	124
8	Pään syvyys	160
9	Lantionympäryys, istuen	510
10	Lantionympäryys seisten (ei kuvassa)	471
11	Lantion syvyys, istuen	125
12	Lantion leveys, istuen	174
13	Niskan leveys	65
14	Etäisyys istumatasolta kyynärpäähän	125

Nro	Mitta	Arvo (mm)
15	Hartioiden leveys	224
17	Korkeus istumatasolta päälakeen	495 (*)
18	Korkeus istumatasolta olkapäähän	305
19	Etäisyys jalkapohjasta polvitaiteeseen, istuen	173
20	Kehon kokonaispituus (ei kuvassa)	820 (*)
21	Reiden korkeus, istuen	66

(\*) Nuken istumalihakset, selkä ja pää pystysuoraa pintaa vasten.

#### 4. LIITOSTEN SÄÄTÖ

##### 4.1 Yleistä

- 4.1.1 Jotta nukkeja käyttämällä voitaisiin saavuttaa toistettavissa olevia tuloksia, on tärkeää säätää eri liitoskohtien kitka, lanterangan kireys ja vatsaan asennetun kappaleen jäykkyys.

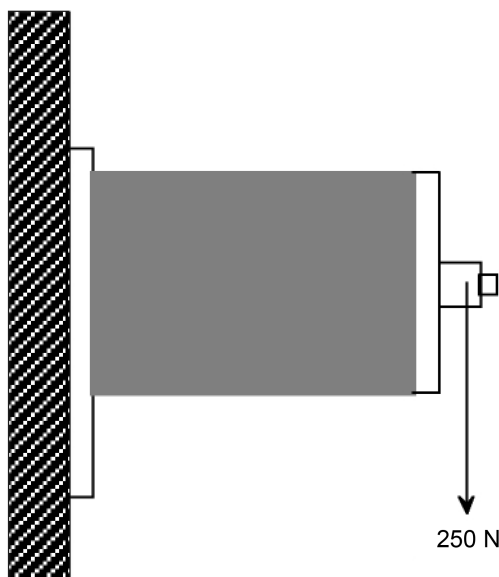
Kaikki osat on tarkastettava vahinkojen varalta ennen näiden ohjeiden noudattamista.

##### 4.2 Lanteranka

- 4.2.1 Lanteranka kalibroidaan ennen sen asentamista nukkeen.

- 4.2.2 Lanterangan alempi asennuslaatta kiinnitetään laitteeseen, jossa lanterangan etupuoli on alinna (kuva 2).

Kuva 2



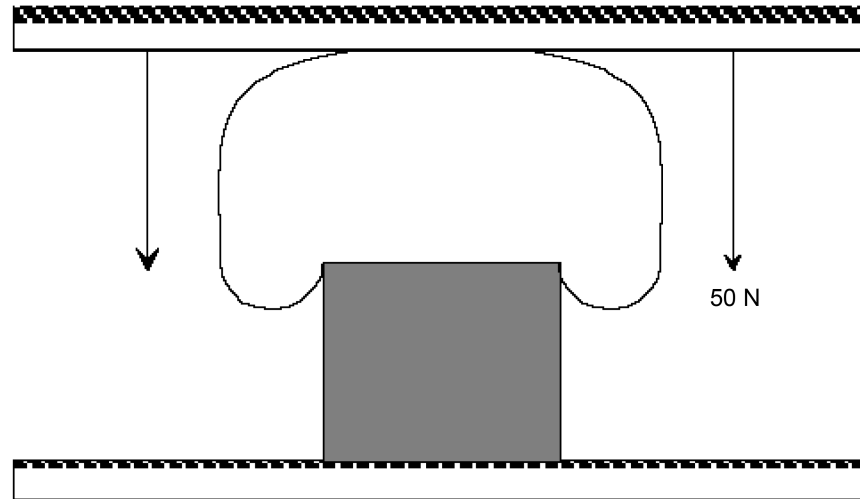
- 4.2.3 Ylempään asennuslaattaan kohdistetaan 250 N:n alaspäin suuntautuva kuorma. Tuloksena oleva siirtymä alaspäin on kirjattava 1—2 sekunnin kuluessa kuormituksen alkamisesta ja siirtymän on oltava 9—12 mm.

##### 4.3 Vatsaosa

- 4.3.1 Vatsakappale asetetaan jäykälle kappaleelle, joka on yhtä pitkä ja leveä kuin lanteranka. Tämän kappaleen paksuuden on oltava lanterankaan nähden vähintään kaksinkertainen (kuva 3).

- 4.3.2 Alussa käytetään 20 N:n kuormitusta.
- 4.3.3 Jatkuvana käytetään 50 N:n kuormitusta.
- 4.3.4 Vatsakappaleen taipuman on oltava kahden minuutin jälkeen  $12 \pm 2$  mm.

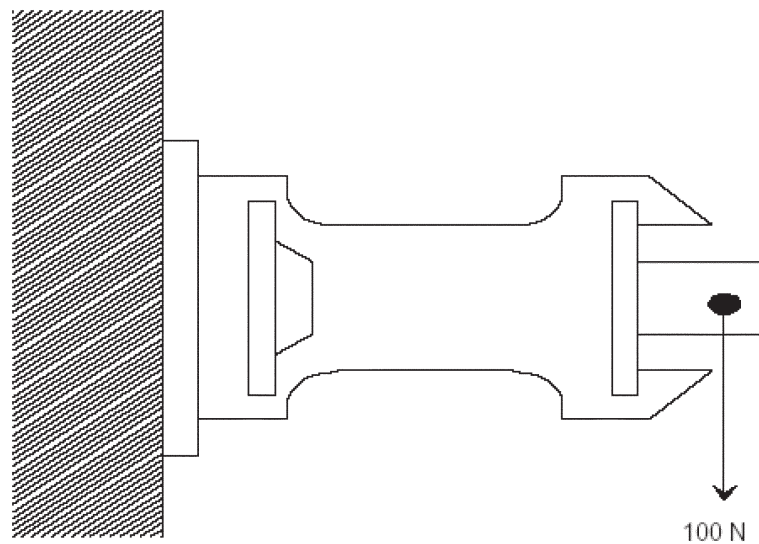
Kuva 3



#### 4.4 Niskan säätö

- 4.4.1 Koko niska, joka koostuu kumirangasta, pohjan pallonivelestä ja niskanivelestä (occipital condyle), asetetaan pystysuoraa pintaa vasten sellaiseen asentoon, että etupuoli osoittaa alaspäin (kuva 4).

Kuva 4



- 4.4.2 Niskanivelen akseliin kohdistetaan pystysuuntainen 100 N:n kuorma. Niskanivelen uuden asennon tulisi osoittaa sen siirtyneen alaspäin  $22 \pm 2$  mm.

#### 4.5 Niskaliitos

- 4.5.1 Täydellinen niska- ja pääasennelma kiinnitetään paikalleen.
- 4.5.2 Vartalo asetetaan vaakasuoralle tasolle selkä alaspäin.

- 4.5.3 Pään sekä niskanivelen lävistävää pulttia ja säätöruuvia kiristetään momenttiavaimella kunnes pää jää liikkumattomaksi painovoiman vuoksi.
- 4.6 **Lantio**
- 4.6.1 Säären yläosa ilman alaosa kiinnitetään lantioon.
- 4.6.2 Säären yläosa asetetaan vaakasuoraan asentoon.
- 4.6.3 Lateraaliseen akseliin kohdistuvaa kitkaa lisätään kunnes painovoima ei enää liikuta säärtä.
- 4.6.4 Säären yläosa asetetaan lateraaliakselin suuntaiseen vaakasuoraan asentoon.
- 4.6.5 Kardaanimivelen kitkaa lisätään kunnes painovoima ei enää liikuta säären yläosaa.
- 4.7 **Polvi**
- 4.7.1 Säären alaosa kiinnitetään sen yläosaan.
- 4.7.2 Säären ylä- ja alaosa asetetaan vaakasuoraan asentoon yläosa tuettuna.
- 4.7.3 Säätöruuvia kiristetään kunnes painovoima ei enää liikuta säären alaosa.
- 4.8 **Olkapäät**
- 4.8.1 Kyynärvarsi suoritetaan ja olkavarsi asetetaan ylimpään portaittain säädettyyn asentoon.
- 4.8.2 Olkapään asennon porrasmekanismi on huollettava tai uusittava, jos käsivarsi ei jää tähän asentoon.
- 4.9 **Kyynärpää**
- 4.9.1 Olkavarsi asetetaan alimpaan portaittain säädettyyn asentoon ja kyynärvarsi ylimpään portaittain säädettyyn asentoon.
- 4.9.2 Kyynärpään asennon porrasmekanismi on huollettava tai uusittava, jos kyynärvarsi ei jää tähän asentoon.
5. LAITTEET
- 5.1 **Yleistä**
- 5.1.1 Vaikka 18-kuukautista lasta kuvaavan nuken varustamisesta antureilla on annettu useita säädöksiä, vakiomuodossa se varustetaan samankokoisilla ja -painoisilla korvikkeilla.
- 5.1.2 Kalibrointi- ja mittausmenetelmien on oltava kansainvälisen ISO 6487:1980 -standardin mukaiset.
- 5.2 **Kiihtyvyyssmittarin asentaminen rintaan**
- 5.2.1 Kiihtyvyyssmittari asennetaan rinnan onkaloon. Tämä tapahtuu takakautta.
- 5.3 **Vatsaosan läpäisyn osoittaminen**
- 5.3.1 Mahdollinen vatsaosan läpäisy on arvioitava käyttäen nopeaa valokuvausfilmiä.
-

## LIITE 9

## ETUTÖRMÄYSTEesti ESTETTÄ VASTAAN

## 1. LAITTEET, MENETTELY JA MITTALAITTEET

## 1.1 Testausalue

Testausalueen on oltava tarpeeksi suuri, jotta siihen mahtuvat kiihdytysrata, este ja testissä tarvittavat tekniset laitteet. Radan loppuosan on oltava vaakatasossa, tasainen ja sileä ainakin 5 metrin matkalla ennen estettä.

## 1.2 Este

Este koostuu lujabetonikappaleesta, jonka on oltava etuosastaan vähintään 3 m leveä ja vähintään 1,5 m korkea. Esteen on oltava niin paksu, että sen painaa vähintään 70 tonnia. Etupinnan on oltava pystysuora ja kohtisuorassa kiihdytysradan akseliin nähden. Se on päällystettävä  $20 \pm 1$  mm paksuilla hyväkuntoisilla lastulevyillä. Este on joko kiinnitettävä maahan tai asetettava niin, että sen liikkumista rajoitetaan tarvittaessa lisäpysäytyslaitteilla. On mahdollista käyttää myös estettä, jolla on erilaiset ominaisuudet mutta joka johtaa vähintään yhtä todistusvoimaisiin tuloksiin.

## 1.3 Ajoneuvon käyttövoima

Törmäyshetkellä ajoneuvoon ei saa enää kohdistua minkään ohjaukseen tai liikuttamiseen käytettävän lisälaitteen vaikutusta. Sen on kohdattava este liikkumalla kohtisuoraan törmäysseinää vastaan; suurin sallittu sivusuuntainen poikkeama ajoneuvon pystysuoran keskilinjan ja törmäysseinän pystysuoran keskilinjan välillä on  $\pm 30$  cm.

## 1.4 Ajoneuvon tila

1.4.1 Testiajoneuvossa on joko oltava kaikki tavanomaiset osat ja laitteet, jotka kuuluvat sen kuormittamattomaan käyttöpainoon, tai sen on oltava tilassa, joka täyttää tämän vaatimuksen ottaen huomioon matkustajatilaa liittyvät osat ja laitteet sekä ajoneuvon käyttöpainon jakauman kokonaisuutena.

1.4.2 Jos autoa liikuttaa ulkoinen käyttövoima, polttoainejärjestelmän kapasiteetista on täytettävä ainakin 90 prosenttia joko polttoaineella tai palamattomalla nesteellä, jonka tiheys ja viskositeetti muistuttaa läheisesti tavallisesti käytettävää polttoainetta. Kaikkien muiden järjestelmien (jarrunestesäiliöt, jäähdytin jne.) on oltava tyhjiä.

1.4.3 Jos ajoneuvo liikkuu oman moottorinsa voimalla, polttoainesäiliön on oltava täytettynä vähintään 90-prosenttisesti. Kaikki muut nestesäiliöt on täytettävä niiden kapasiteettia vastaavasti.

1.4.4 Valmistajan pyynnöstä testin suorittamisesta vastaava tutkimuslaitos voi sallia muiden sääntöjen mukaisesti tehdyissä testeissä (mukaan lukien testit, jotka voivat muuttaa ajoneuvon muotoa) käytetyn ajoneuvon käytön myös tämän säännön mukaisiin testeihin.

## 1.5 Törmäysnopeus

Ajoneuvon nopeuden on oltava törmäyshetkellä  $50 + 0 / - 2$  km/h. Jos testi on suoritettu suuremmalla törmäysnopeudella ja ajoneuvo täyttää asetetut vaatimukset, testiolosuhteet katsotaan kuitenkin hyväksyttäväiksi.

## 1.6 Mittalaitteet

Edellä 1.5 kohdassa tarkoitetun nopeuden mittaamiseen käytetyn laitteen tarkkuustoleranssi on 1 prosentti.

## LIITE 10

## TAKATÖRMÄYSTESTI

## 1. LAITTEET, MENETTELYT JA MITTALAITTEET

## 1.1 Testausalue

Testausalueen on oltava riittävän suuri, jotta sille mahtuu iskulaitteen käyttöjärjestelmä, se ei estä ajoneuvon törmäyksen jälkeistä siirtymää ja että sille mahtuvat testauslaitteet. Alueen sen osan, jossa ajoneuvon törmäys ja siirtyminen tapahtuvat, on oltava vaakasuorassa. (Kaltevuuden on oltava alle 3 prosenttia miltä tahansa yhden metrin matkalta mitattuna.)

## 1.2 Iskulaite

1.2.1 Iskulaitteen on oltava terästä ja rakenteeltaan jäykkä.

1.2.2 Iskupinnan on oltava tasainen ja vähintään 2 500 mm leveä sekä 800 mm korkea. Sen kulmat on pyöristettävä niin, että kaarevuusasteet ovat 40—50 mm. Se on vuorattava  $20 \pm 1$  mm:n paksuisella lastulevykerroksella.

1.2.3 Törmäyshetkellä on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1.2.3.1 törmäyspinnan on oltava pystysuora ja kohtisuorassa törmäysajoneuvon pituussuuntaiseen keskilinjaan nähden;

1.2.3.2 iskulaitteen liikesuunnan on oltava hyvin vaakasuora ja samansuuntainen kuin törmäysajoneuvon pituussuuntainen keskilinja;

1.2.3.3 törmäyslaitteen pinnan pystysuoran keskilinjan ja törmäysajoneuvon pituussuuntaisen keskilinjan välinen suurin sallittu poikkeama sivusuunnassa on 300 mm. Lisäksi törmäyslaitteen pinnan on ulotuttava koko törmäysajoneuvon leveydelle;

1.2.3.4 törmäyslaitteen pinnan alareunan ja maanpinnan välisen tilan on oltava  $175 \pm 25$  mm.

## 1.3 Törmäyslaitteen käyttövoima

Törmäyslaite voidaan joko kiinnittää vaunuun (liikkuva este) tai se voi olla osa heiluria.

## 1.4 Erityissäännökset tapauksista, joissa käytetään liikkuvaa estettä

1.4.1 Jos törmäyslaite on kiinnitetty vaunuun (liikkuva este) kiinnityslaitteella, vaunun on oltava jäykkä, jotta sen muoto ei törmäyksen vuoksi muutu; vaunun on törmäyshetkellä voitava liikkua vapaasti eikä se saa enää olla riippuvainen siitä liikuttavan laitteen toiminnasta.

1.4.2 Vaunun ja törmäyslaitteen yhteenlasketun massan on oltava  $1\,100 \pm 20$  kg.

## 1.5 Erityissäännökset tapauksista, joissa käytetään heiluria

1.5.1 Iskupinnan keskiön ja heilurin kiertoakselin välimatkan on oltava vähintään 5 m.

1.5.2 Törmäyslaitteen on riiputtava vapaasti jäykkien varsien varassa, jotka on tukevasti kiinnitetty siihen. Heiluri, joka on rakenteeltaan tällainen, ei käytännössä voi muuttaa muotoaan törmäyksen vaikutuksesta.

1.5.3 Pysäytyslaite on kiinnitettävä heiluriin niin, että se estää törmäyslaitteen ylimääräiset iskut testattavaan ajoneuvoon.

1.5.4 Törmäyshetkellä heilurin iskupinnan keskipisteen nopeuden on oltava 30—32 km/h.



- 1.5.5 Pelkistetty massa "m<sub>r</sub>" heilurin iskupinnan keskipisteessä määritellään kokonaismassan "m", iskupinnan keskipisteen ja heilurin kiertoakselin välisen etäisyyden "a" <sup>(1)</sup> sekä painopisteen ja heilurin kiertoakselin välisen etäisyyden "l" funktiona seuraavan kaavan mukaisesti:

$$m_r \cdot m \cdot (l/a)$$

- 1.5.6 Pelkistetyn massan "m<sub>r</sub>" on oltava 1 100 ± 20 kg.

1.6 **Törmäslaitteen massaa ja nopeutta koskevat yleiset määräykset**

Jos testit on suoritettu suuremmalla nopeudella kuin 1.5.4 kohdassa on säädetty ja/tai suuremmalla massalla kuin 1.5.3 tai 1.5.6 kohdassa on säädetty ja ajoneuvo on täyttänyt asetetut vaatimukset, testiolosuhteet katsotaan hyväksyttäviksi.

1.7 **Ajoneuvon tila testin aikana**

Testiajoneuvossa on joko oltava kaikki tavanomaiset osat ja laitteet, jotka kuuluvat sen kuormittamattomaan käyttöpainoon, tai sen on oltava tilassa, joka täyttää tämän vaatimuksen ajoneuvon koko käyttöpainon jakauman osalta.

- 1.8 Koko ajoneuvo, jossa lasten turvalaite on asennettuna asennusohjeiden mukaisesti, on asetettava kovalle, tasaiselle ja suoralle pinnalle käsijarru ja vaihde vapaa-asennossa. Samalla törmäystestillä voidaan testata useampi kuin yksi lasten turvalaite.

---

<sup>(1)</sup> Etäisyys "a" on yhtä suuri kuin tarkasteltavana olevan synkronoidun heilurin pituus.

## LIITE 11

**LISÄKIINNITYSPISTEET LUOKKAAN "AUTOMALLIKOHTAINEN" KUULUVIEN LASTEN TURVALAITTEIDEN  
KIINNITTÄMISEKSI MOOTTORIAJONEUVOIHIN**

1. Tätä liitettä sovelletaan vain lisäkiinnityspisteisiin, jotka ovat tarpeen luokkaan "automallikohtainen" kuuluvien lasten turvalaitteiden kiinnittämiseksi, tai tankoihin taikka erityislaitteisiin, joita käytetään lasten turvalaitteiden kiinnittämiseen auton koriin riippumatta siitä, käytetäänkö niiden yhteydessä säännön nro 14 mukaisia kiinnityspisteitä vai ei.

2. Lasten turvalaitteen valmistajan on määriteltävä kiinnityspisteet ja niitä koskevat tarkat tiedot on toimitettava testien suorittamisesta vastaavan teknisen laitoksen hyväksyttäväksi.

Tekniset tutkimuslaitokset voivat ottaa huomioon ajoneuvonvalmistajalta saadut tiedot.

3. Lasten turvalaitteiden valmistajan on toimitettava tarvittavat osat, jotka kiinnitetään kiinnityspisteisiin, ja jokaista ajoneuvoa koskevat erityiset piirustukset, joista niiden tarkka sijainti käy ilmi.

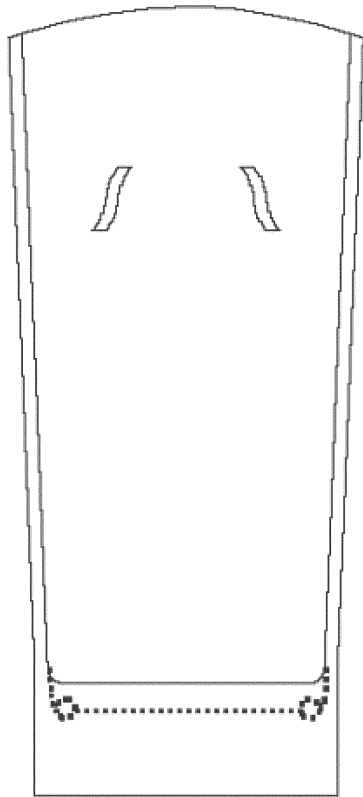
4. Lasten turvalaitteen valmistajan on ilmoitettava, vastaavatko turvalaitteen kiinnittämiseksi auton rakenteeseen tarvittavat kiinnityspisteet niitä sijainti- ja lujuusvaatimuksia, jotka on esitetty henkilöautoissa käytettävien lasten turvalaitteiden kiinnityspisteitä koskevien erityisvaatimusten käyttöönottoa suunnitteleville valtioille annetun suosituksen 3 kohdasta eteenpäin (\*).

---

(\*) Ks. sääntö nro 16.

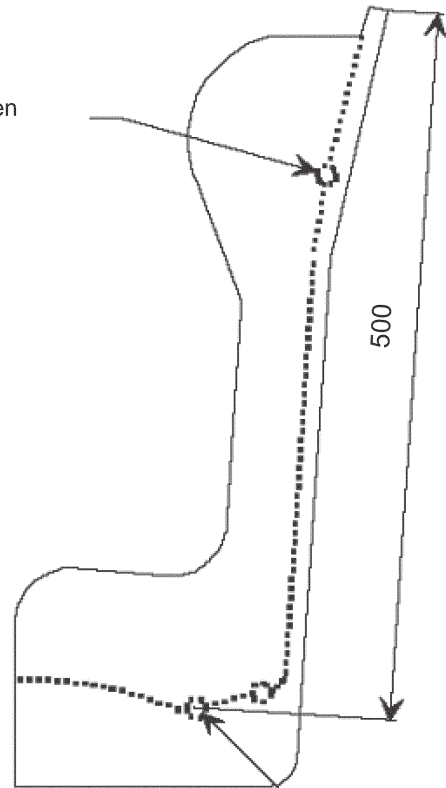
LIIITE 12

ISTUIN



Mitat millimetriä

Olkahihnojen kiinnitys



Istuimen alin kohta

## LIITE 13

## VAKIOTURVAVYÖ

1. Dynaamisessa testissä käytettävän suurinta sallittua pituutta koskevan vaatimuksen mukaisen turvavyön on vastattava rakenteeltaan jompaakumpaa kuvassa 1 esitetyistä kokoonpanoista. Nämä ovat kelautuva kolmipistevyö ja staattinen kaksipistevyö.
2. Kelautuvassa kolmipistevyössä on seuraavat jäykät osat:

kelauslaite (R), pilarilenkki (P), kaksi kiinnityspistettä (A1 ja A2) (ks. kuva 1) sekä keskiosa (N, yksityiskohta kuvassa 3). Kelauslaitteen on täytettävä säännön nro 16 kelausvoimaa koskevat vaatimukset. Kelauslaitteen kelan halkaisija on  $33 \pm 0,5$  mm.
3. Kelautuva vyö kiinnitetään liitteen 6 lisäyksissä 1 ja 4 kuvattuihin testi-istuimen kiinnityspisteisiin seuraavasti:

vyön kiinnityspiste A1 kiinnitetään vaunun kiinnityspisteeseen B0 (ulompi);

vyön kiinnityspiste A2 kiinnitetään vaunun kiinnityspisteeseen A (sisempi);

vyön pilarilenkki kiinnitetään vaunun kiinnityspisteeseen C;

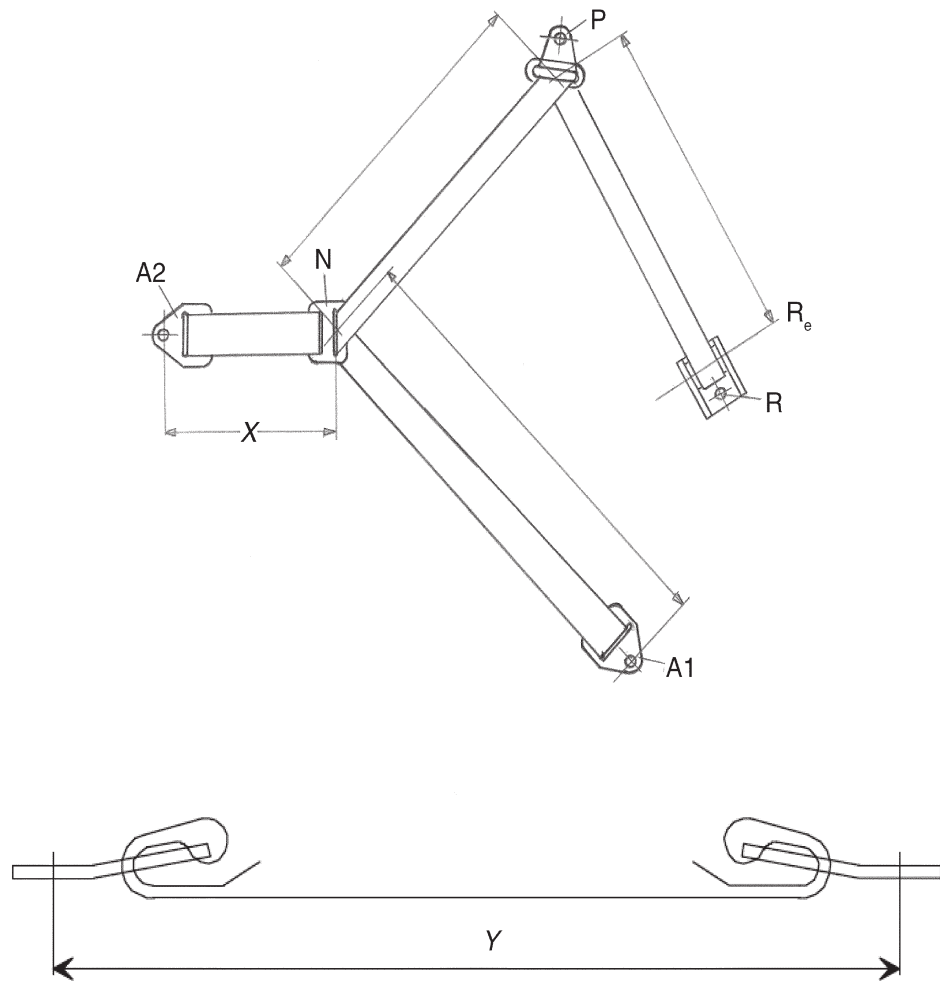
vyön kiinnityspiste R kiinnitetään vaunun kiinnityspisteeseen niin, että kelan keskilinja sijaitsee linjalla Re.

X:n arvo jäljempänä kuvassa 1 on  $200 \pm 5$  mm. Kun testataan luokkiin "kaikkiin autoihin sopiva" ja "automallikohtainen" kuuluvia laitteita, hihnan tehollisen pituuden pisteen A1 ja kelauslaitteen keskilinjan Re välillä (kun vyönauha on täysin uloskelattuna, mukaan luettuna 150 mm:n vähimmäispituus \*) on oltava  $2\,820 \pm 5$  mm mitattuna suorassa linjassa ilman kuormaa ja vaakasuoralla pinnalla. Pituus voi olla suurempi testattaessa luokkaan "automalli- ja istuinkohtainen" kuuluvia laitteita. Kaikissa luokissa kelauslaitteen kelalla on oltava vähintään 150 mm \*/ nauhaa, kun lasten turvajärjestelmä on asennettuna paikalleen.
4. Vyöhihnaa koskevat vaatimukset ovat seuraavat:

Materiaali: polyester spinnblack	—	leveys:	$48 \pm 2$ mm, 10 000 N
	—	paksuus:	$1,0 \pm 0,2$ mm
	—	venymä:	$8 \pm 2$ %, 10 000 N
5. Kuvassa 1 esitetty staattinen kaksipistevyö koostuu kahdesta kuvan 2 mukaisesta vakiokiinnityslaatasta ja hihnasta, joka täyttää edellä 4 kohdassa esitetyt vaatimukset.
6. Kaksipistevyön kiinnityslaatat kiinnitetään vaunun kiinnityspisteisiin A ja B. Y:n arvo jäljempänä kuvassa 1 on  $1\,300 \pm 5$  mm. Tämä on enimmäispituudelle asetettu vaatimus, joka koskee kaikkiin autoihin sopivia kaksipistevyöllä varustettuja lasten turvalaitteita (ks. 6.1.9 kohta).

Kuva 1

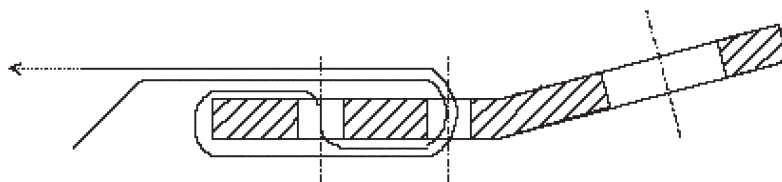
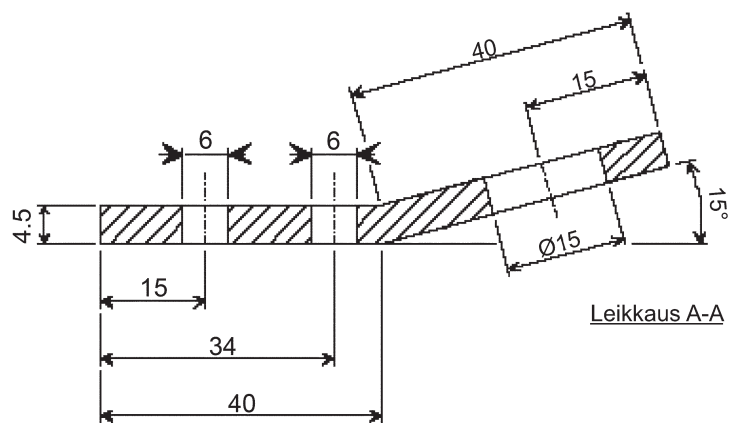
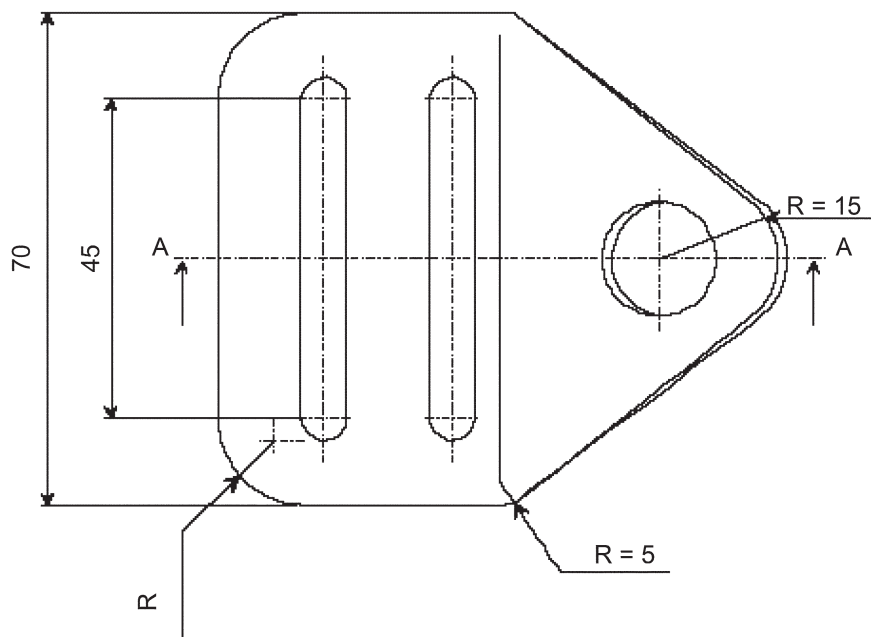
## Vakioturvavyön rakennetyypit



Kuva 2

## Tyypillinen vakiokiinnityslaatta

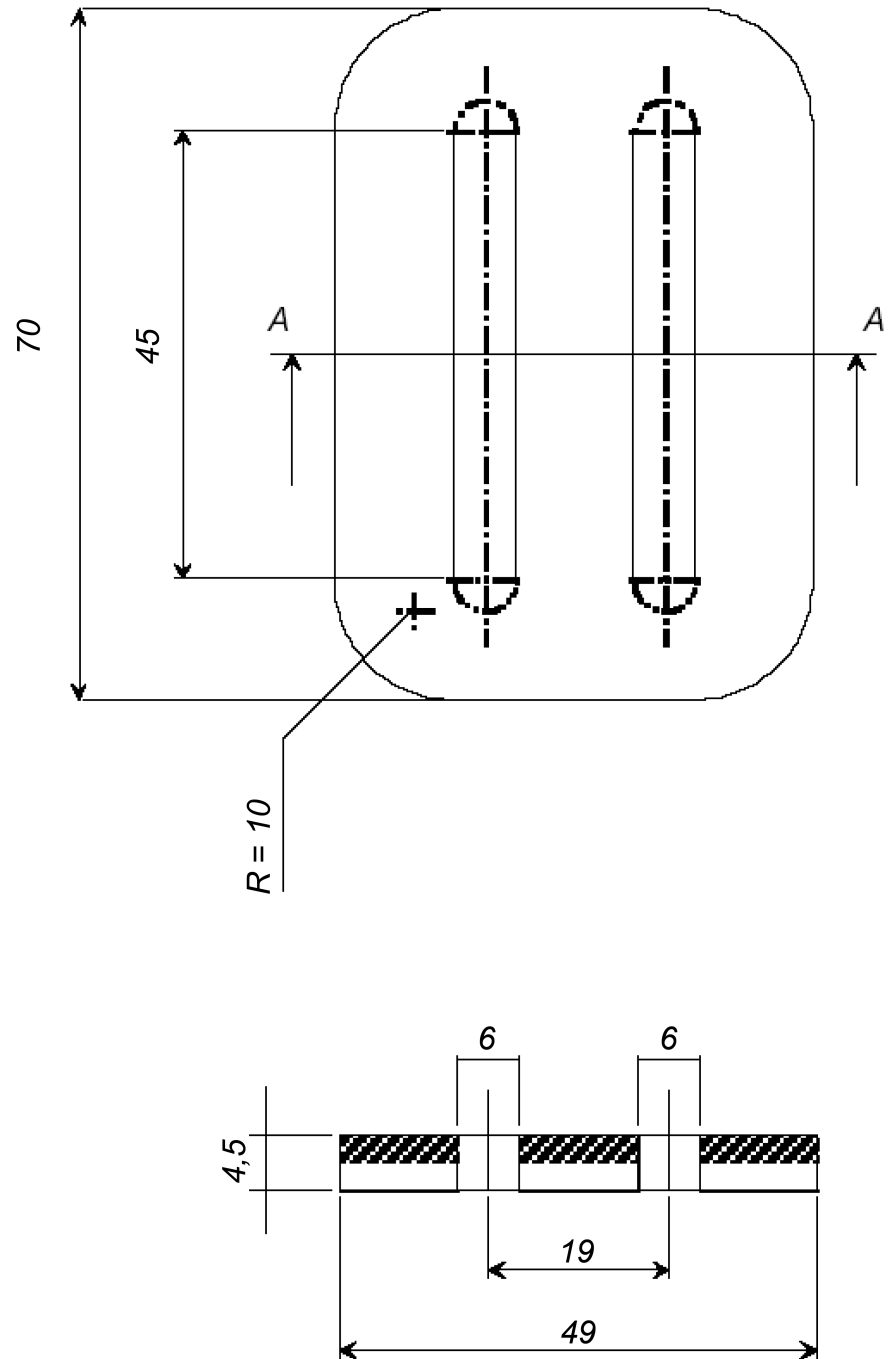
Mitat millimetriä



Kuva 3

## Vakiovyön rakenteen keskiosa

Mitat millimetriä



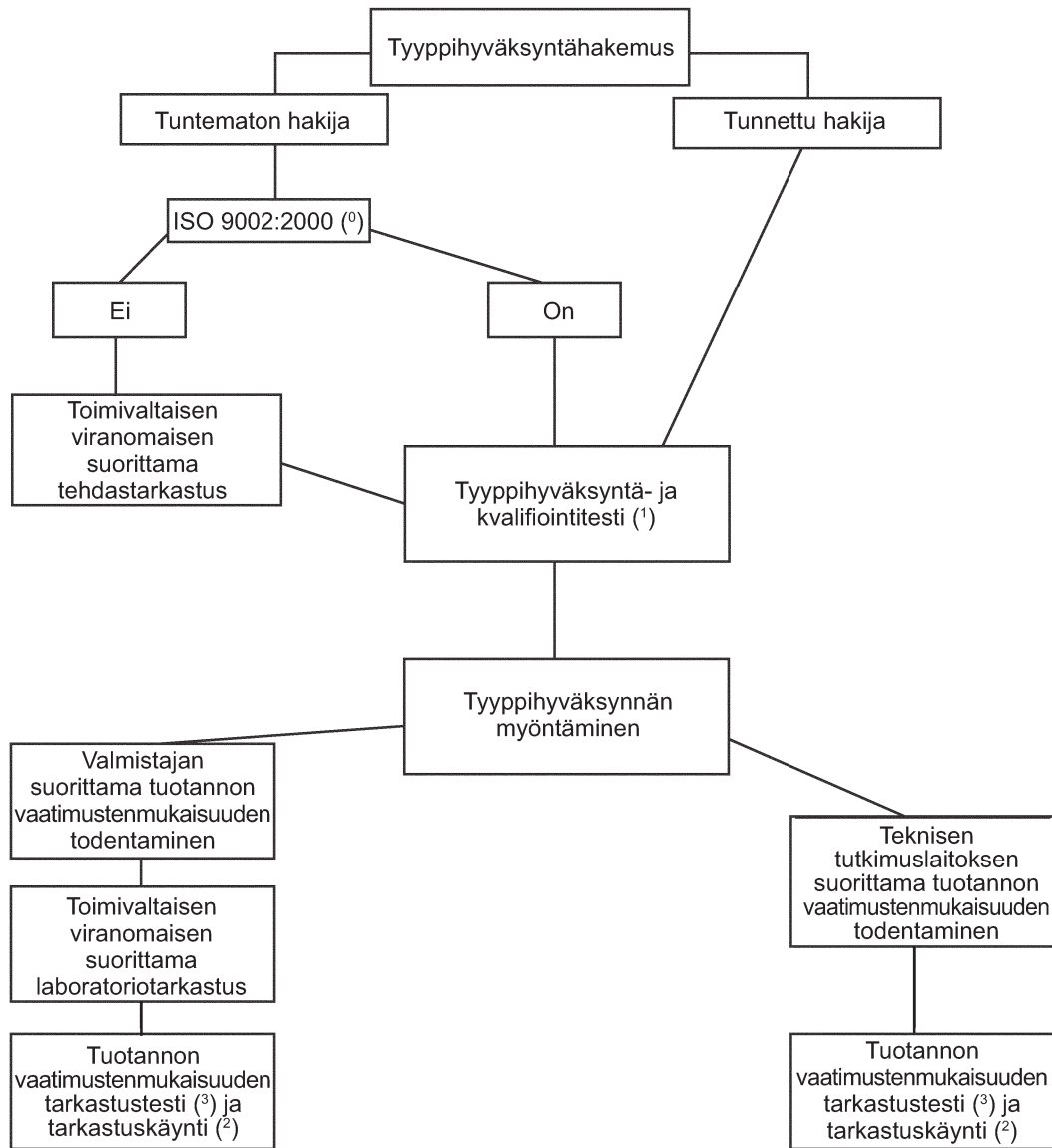
Leikkaus A-A





## LIITE 14

## TYYPPIHYVÄKSYNTÄMENETTELY (VUOKAAVIO ISO 9002:2000 MUKAAN)



## Huomautukset:

(°) tai tätä vastaava standardi niin, että suunnitteluun ja kehittämiseen (kohta 7.3), asiakastytyväisyyteen ja jatkuvaan parantamiseen liittyviä vaatimuksia ei tarvitse ottaa huomioon.

(¹) teknisen tutkimuslaitoksen on suoritettava nämä testit.

(²) viranomaisen tai teknisen tutkimuslaitoksen käynti valmistajan luona tarkastuksen ja satunnaisotannon suorittamiseksi

- a) jos tuotanto ei vastaa standardin ISO 9002:2000 vaatimuksia: kaksi kertaa vuodessa  
b) jos tuotanto vastaa standardin ISO 9002:2000 vaatimuksia: kerran vuodessa.

(³) liitteen 16 mukainen testaus:

- a) jos tuotanto ei vastaa standardin ISO 9002:2000 vaatimuksia, testauksen suorittaa  
i) viranomaisen alaviitteessä 2 a tarkoitetun käynnin yhteydessä  
ii) valmistaja alaviitteessä 2 b tarkoitettujen käyntien välisenä aikana  
b) jos tuotanto vastaa standardin ISO 9002:2000 vaatimuksia, testauksen suorittaa valmistaja, ja menettely tarkastetaan alaviitteessä 2 b tarkoitetun käynnin yhteydessä.

## LIITE 15

**SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET**

Huomautukset on tarkoitettu ohjeiksi testejä suorittaville teknisille tutkimuslaitoksille.

## 2.10.1 kohta

Pikasäätölaite voi olla myös laite, jossa on pyörivä akseli ja jousi ja joka muistuttaa manuaalisesti vapautettavaa kelauslaitetta. Säätölaite on testattava 7.2.2.5 ja 7.2.3.1.3 kohdan vaatimusten mukaisesti.

## 2.19.2 kohta

Automallikohtainen turvalaite, joka on määritelty käytettäväksi sekä hattuhyllyllä varustettujen että farmarimallisten autojen takaistuimella ja jossa koko vyöasennelma on identtinen, on yksi "tyyppi".

## 2.19.3 kohta

Istuimen, pehmusteiden tai törmäyssuojien mittojen ja/tai massan taikka materiaalin energiaa vaimentavien ominaisuuksien tai värin muutosten merkitys on otettava huomioon päätettäessä, onko kyseessä uusi tyyppi.

## 2.19.4 ja 2.19.5 kohdat

Nämä kohdat eivät koske turvavöitä, jotka on hyväksytty erikseen säännön nro 16 nojalla ja jotka ovat tarpeen lasten turvalaitteen kiinnittämiseksi ajoneuvon tai lapsen pitämiseksi paikallaan.

## 6.1.2 kohta

Testattaessa selkä menosuuntaan suunnattuja lasten turvalaitteita niiden yläosan oikea sijainti suhteessa lasta kuvaavan nukan päähän varmistetaan asentamalla suurin nukke, jonka painoluokkaan laite on määritelty, mahdollisimman paljon taakse nojaavaan asentoon ja huolehtimalla siitä, että silmien tasolla oleva vaakasuora linja jää istuimen yläreunan alapuolelle.

## 6.1.8 kohta

150 mm:n vaatimus koskee myös kantokoppia, ellei erityislaitetta käytetä liittämään kantokoppia ja turvavyö toisiinsa.

## 6.2.4 kohta

Olkahihnan sallittu liikkumavara rajoittuu siihen, että vakioturvavyön olkahihnan alareunan on pysyttävä nukan kynnärpääljinän yläpuolella, vaikka nukke liikkuu ääriasennoissaan.

## 6.2.9 kohta

Yhteisen käsityksen mukaan tämä koskee myös laitteita, joissa on kyseinen lukkolaite, vaikka niiden ryhmässä ei sellaista edellytetä. Näin ollen testiä sovelletaan laitteisiin, jotka kuuluvat yksinomaan ryhmään 2, mutta säädetyllä voimalla, eli ryhmään 1 kuuluvan nukan massa kaksinkertaisena.

## 7.1.2.1 kohta sekä liitteet 17 ja 18

Joko energiaa vaimentava materiaali tai lasten turvalaitteeseen integroitu materiaali voidaan testata sen toteamiseksi, täyttävätkö ne liitteiden 17 ja 18 vaatimukset, jos rakenne ei ole homogeeninen tai jos lasten turvajärjestelmien rakenne johtaa todennäköisesti vaihteleviin tuloksiin; testauksesta vastaava organisaatio määrittää mahdollisimman epäedulliset testausolosuhteet. Energiaa vaimentava materiaali voi muodostaa lasten turvajärjestelmän päällysteen kokonaan tai osittain.

## 7.1.3 kohta

Ympärikierähdystesti tehdään käyttäen samaa asennusmenettelyä ja samoja parametrejä, jotka on määritelty dynaamista testiä varten.

## 7.1.3.1 kohta

Laitteen pysäyttäminen ympärikierähdystestin aikana ei ole sallittu.

## 7.1.4.2.2 kohta

Tämän kohdan sanamuoto viittaa kiihtyvyyksiin, jotka edustavat nuken selkärangan vetokuormitusta.

## 7.1.4.3.1 kohta

Näkyvät merkit lävistyksestä merkitsevät vatsakappaleen massan lävistystä (turvalaitteen aiheuttamassa rasituksessa) mutta ei massan taipumista ilman vaakasuuntaista puristusta, joka aiheutuu esimerkiksi selkärangan tavanomaisesta taipumisesta. Ks. myös 6.2.4 kohdan tulkinta.

## 7.2.1.5 kohta

Ensimmäisen virkkeen vaatimus täyttyy, jos nuken käsi ylettyy vyölukkoon.

## 7.2.2.1 kohta

Tätä käytetään sen varmistamiseksi, että erikseen hyväksytyt ohjainhihnat ovat helposti kiinnitettäviä.

## 7.2.4.1.1 kohta

Kaksi hihnaa vaaditaan. Ensimmäisen hinnan murtokuormitus mitataan. Toisen hinnan leveys mitataan, kun siihen kohdistuu 75 prosenttia mitatusta kuormituksesta.

## 7.2.4.4 kohta

Laitteita, jotka voivat purkautua tai kiertyä auki ja jotka harjaantumaton käyttäjä saattaa helposti koota väärin, mikä voi johtaa vaaralliseen kokoonpanoon, ei saa hyväksyä.

## 8.1.2.2 kohta

'Istuimeen kiinnittämisellä' tarkoitetaan liitteessä 6 määrättyä testausistuinta. 'Erityislaitteet voidaan' tarkoittaa sitä, että "erityinen" turvalaite testattaisiin tavallisesti ympärikierähtämisen varalta testausistuimeen kiinnitettynä, mutta että testaus ajoneuvon istuimella on sallittu.

## 8.2.2.1.1 kohta

'Tavanomaiset käyttöedellytykset huomioon ottaen' tarkoittaa, että tämä testi tulisi tehdä turvalaite kiinnitettynä testausistuimeen tai ajoneuvon istuimeen, mutta ilman nukkea.

Nukkea käytetään vain säätölaitteen asettamiseen paikalleen. Ensin hihnat on säädettävä 8.1.3.6.3.2 tai 8.1.3.6.3.3 kohdan mukaisesti (tilanteen mukaan). Testi suoritetaan sen jälkeen, kun nukke on poistettu istuimelta.

## 8.2.5.2.6 kohta

Tämä kohta ei koske ohjainhihnoja, jotka hyväksytään erikseen tämän säännön mukaisesti.

---

## LIITE 16

## TUOTANNON VAATIMUSTENMUKAISUUDEN VALVONTA

## 1. TESTIT

Lasten turvalaitteiden vaatimustenmukaisuus on osoitettava seuraavien testien avulla:

1.1 **Törmäyksessä lukkiutuvien kelauslaitteiden lukittumiskyvyn ja kestävyysn testien toteaminen**

Mahdollisimman epäedulliseen suuntaan 8.2.4.3 kohdan säännösten mukaisesti sen jälkeen, kun laitteille on tehty 8.2.4.2, 8.2.4.4 ja 8.2.4.5 kohdassa määritelty kestävyystestaus 7.2.3.2.6 kohdassa vaaditulla tavalla.

1.2 **Automaattisesti lukkiutuvien kelauslaitteiden kestävyysn testien toteaminen**

8.2.4.2 kohdan säännösten mukaisesti täydennettynä 8.2.4.4 ja 8.2.4.5 kohdassa kuvatuilla testeillä 7.2.3.1.3 kohdassa vaaditulla tavalla.

1.3 **Hihnojen lujuuden testaus altistuksen jälkeen**

7.2.4.2 kohdassa kuvattua menettelyä noudattaen sen jälkeen, kun hihnat on käsitelty 8.2.5.2.1—8.2.5.2.5 kohdan vaatimusten mukaisesti.

1.3.1 *Hihnojen lujuuden testaus kulutuksen jälkeen*

7.2.4.2 kohdassa kuvattua menettelyä noudattaen sen jälkeen, kun hihnat on käsitelty 8.2.5.2.6 kohdassa kuvattujen vaatimusten mukaisesti.

1.4 **Mikrosiirtymätesti**

Tämän säännön 8.2.3 kohdassa kuvatun menettelyn mukaisesti.

1.5 **Energianvaimennus**

Tämän säännön 7.1.2 kohdan säännösten mukaisesti.

1.6 **Lasten turvajärjestelmiä koskevien suoritusvaatimusten täyttyminen asianmukaisten dynaamisten testien perusteella**

8.1.3 kohdassa asetettujen säännösten mukaisesti, kun mahdollinen vyölukko on käsitelty ennalta 7.2.1.7 kohdan vaatimusten mukaisesti niin, että 7.1.4 kohdan (lasten turvalaitteen yleisen suorituskyvyn osalta) ja 7.2.1.8.1 kohdan (mahdollisen kuormitetun vyölukon suorituskyvyn osalta) asiaa koskevat vaatimukset täyttyvät.

1.7 **Lämpötilatesti**

Tämän säännön 7.1.5 kohdan säännösten mukaisesti.

## 2. TESTAUSTIHEYS JA TULOKSET

## 2.1 Edellä 1.1—1.5 ja 1.7 kohdassa tarkoitettujen testien on tehtävä satunnaisotantana tilastollisin menetelmin jonkin tavanomaisen laadunvalvontamenettelyn mukaisesti, ja testit on suoritettava vähintään kerran vuodessa.

- 2.2 Vähimmäisvaatimukset luokkiin ”kaikkiin autoihin sopiva”, ”automallikohtainen” ja ”automalli- ja istuinkohtainen” kuuluvien lasten turvajärjestelmien vaatimustenmukaisuuden tarkastamisessa 1.6 kohdassa tarkoitettussa dynaamisessa testissä.

Hyväksynnän haltijan on yhteisymmärryksessä toimivaltaisten viranomaisten kanssa valvottava vaatimustenmukaisuutta soveltamalla erätarkastusta (2.2.1 kohta) tai jatkuvaa tarkastusta (2.2.2 kohta).

2.2.1 Lasten turvajärjestelmien erätarkastus

- 2.2.1.1 Hyväksynnän haltijan on jaettava lasten turvajärjestelmät eriin, joissa tuotteet ovat mahdollisimman samanlaisia raaka-aineen tai käytettyjen välituotteiden (kuoren väri, valjaiden valmistustapa) ja tuotanto-olosuhteiden osalta. Erän enimmäiskoko on 5 000 yksikköä.

Testit voi toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella tehdä tekninen tutkimuslaitos tai ne voidaan suorittaa hyväksynnän haltijan vastuulla.

- 2.2.1.2 Kustakin erästä on otettava näyte 2.2.1.4 kohdan mukaisesti. Näyte voidaan ottaa ennen kuin erä on kokonaan valmis edellyttäen, että vähintään 20 prosenttia erän lopullisesta yksikkömäärästä on valmistettu.

- 2.2.1.3 Lasten turvajärjestelmien ominaisuudet ja suoritettavien dynaamisten testien määrä annetaan 2.2.1.4 kohdassa.

- 2.2.1.4 Jotta lasten turvajärjestelmien erä voidaan hyväksyä, sen on täytettävä seuraavat ehdot:

Erän yksikkömäärä	Näytteiden määrä / lasten turvajärjestelmien ominaisuudet	Näytteiden yhdistetty määrä	Hyväksymisperusteet	Hylkäämisperusteet	Tarkastuksen tiukkuusaste
N < 500	1. = 1 MH 2. = 1 MH	1 2	0 1	— 2	Normaali
500 < N < 5 000	1. = 1 MH + 1 LH 2. = 1 MH + 1 LH	2 4	0 1	2 2	Normaali
N < 500	1. = 2 MH 2. = 2 MH	2 4	0 1	2 2	Tiukennettu
500 < N < 5 000	1. = 2 MH + 2 LH 2. = 2 MH + 2 LH	4 8	0 1	2 2	Tiukennettu

*Huomautus:*

MH = tarkoittaa vaikeinta kokoonpanoa (huonoimmat tulokset hyväksynnän tai hyväksynnän laajentamisen yhteydessä).  
LH = tarkoittaa helpointa kokoonpanoa (parhaat tulokset hyväksynnän tai hyväksynnän laajentamisen yhteydessä).

Tämä kaksitahoinen näytteenottotapa toimii seuraavasti:

Normaalissa tarkastuksessa erä hyväksytään ilman toisen näytteen tarkastusta, jos ensimmäisessä näytteessä ei ole yhtään viallista yksikköä. Jos näytteessä on kaksi viallista yksikköä, erä hylätään. Jos näytteessä on yksi viallinen yksikkö, otetaan toinen näyte, ja näiden näytteiden yhdistetyn tuloksen on täytettävä edellä olevan taulukon sarakkeessa 5 esitetty ehto.

Tiukennettuun tarkastusmenettelyyn siirrytään, jos kaksi viidestä peräkkäisestä erästä hylätään. Normaaliin tarkastukseen palataan, jos viisi peräkkäistä erää hyväksytään.

Aina, kun erä hylätään, katsotaan että tuotanto ei ole vaatimusten mukainen, eikä erää saateta markkinoille.

Jos tiukennetussa tarkastuksessa hylätään kaksi peräkkäistä erää, sovelletaan 13 kohdan säännöksiä.

2.2.1.5 Lasten turvajärjestelmän vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen aloitetaan erästä, joka valmistetaan tuotannon kvalifiointitestissä ensimmäisenä testatun erän jälkeen.

2.2.1.6 Edellä 2.2.1.4 kohdassa tarkoitettut tulokset eivät saa ylittää arvoa L, joka on hyväksyntätestiä varten määrätty raja-arvo.

## 2.2.2 Jatkuva tarkastus

2.2.2.1 Hyväksynnän haltijan on toteutettava valmistusprosessin jatkuva laaduntarkastus tilastollisella otantamenetelmällä. Testit voi toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella tehdä tekninen tutkimuslaitos tai ne voidaan suorittaa tuotteen jäljitettävyydestä vastaavan hyväksynnän haltijan vastuulla.

2.2.2.2 Näytteet on otettava 2.2.2.4 kohdan säännösten mukaisesti.

2.2.2.3 Tarkastettavat lasten turvajärjestelmät on valittava satunnaisesti ja testit suoritettava 2.2.2.4 kohdassa kuvaillulla tavalla.

2.2.2.4 Tarkastuksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Tarkastettavaksi otettavien lasten turvajärjestelmien osuus	Tarkastuksen tiukkuusaste
0,02 % eli yksi turvajärjestelmä 5 000:ta valmistettua yksikköä kohti	Normaali
0,05 % eli yksi turvajärjestelmä 2 000:ta valmistettua yksikköä kohti	Tiukennettu

Tämä kaksitahoinen näytteenottotapa toimii seuraavasti:

Jos lasten turvajärjestelmän katsotaan olevan vaatimusten mukainen, tuotantoa pidetään vaatimusten mukaisena.

Jos lasten turvajärjestelmä ei ole vaatimusten mukainen, testataan toinen lasten turvajärjestelmä.

Jos toinen testattu lasten turvajärjestelmä vastaa vaatimuksia, tuotannon katsotaan olevan vaatimusten mukainen.

Jos kumpikaan (ei ensimmäinen eikä toinen) testatuista lasten turvajärjestelmistä ei vastaa vaatimuksia, katsotaan, että tuotanto ei ole vaatimusten mukainen. Tässä tapauksessa lasten turvajärjestelmät, joissa voi olla sama puute, on vedettävä pois ja on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin tuotannon vaatimustenmukaisuuden palauttamiseksi.

Normaalin tarkastuksen sijasta suoritetaan tiukennettu tarkastus, jos 10 000:n peräkkäin valmistetun lasten turvajärjestelmän testauksessa turvajärjestelmät on vedettävä pois kahdesti.

Normaaliin tarkastukseen palataan, jos 10 000:n peräkkäin valmistetun lasten turvajärjestelmän katsotaan olevan vaatimusten mukaisia.

Jos tiukennetussa tarkastuksessa tuotteet vedetään pois kahdesti peräkkäin, sovelletaan 13 kohdan säännöksiä.

2.2.2.5 Lasten turvajärjestelmien jatkuva tarkastus aloitetaan tuotannon kvalifioinnin jälkeen.

2.2.2.6 Edellä 2.2.2.4 kohdassa tarkoitettut testitulokset eivät saa ylittää arvoa L, joka on kutakin hyväksyntätestiä varten määrätty raja-arvo.

- 2.3 "Sisäänrakennettujen" ajoneuvo kohtaisten laitteiden osalta noudatetaan seuraavaa testaustiheyttä:
- |   |                    |
|---|--------------------|
| Lasten turvalaitteet paitsi koroketyynyt: | kerran 8 viikossa  |
| Koroketyynyt:                             | kerran 12 viikossa |
- Kaikki 7.1.4 ja 7.2.1.8.1 kohdan vaatimukset on täytettävä jokaisessa testissä. Jos kaikkien testien tulokset vuoden ajalta ovat tyydyttäviä, valmistaja voi toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella vähentää testaustiheyttä seuraavasti:
- |   |                    |
|---|--------------------|
| Lasten turvalaitteet paitsi koroketyynyt: | kerran 16 viikossa |
| Koroketyynyt:                             | kerran 24 viikossa |
- Vähimmäistarkastustiheydeksi sallitaan kuitenkin yksi testi vuodessa, jos vuosituotanto on enintään 1 000 lasten turvajärjestelmää.
- 2.3.1 Lasten turvalaitteiden valmistaja voi valita tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenettelyksi 2.1.2.4.1 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvo kohtaisten laitteiden osalta joko 2.2 kohdan mukaiset testausistuinella suoritettavat testit tai 2.3 kohdan mukaiset ajoneuvon korissa suoritettavat testit.
- 2.3.2 Jos testausnäyte ei läpäise tiettyä sille tehtyä testiä, on tehtävä samojen vaatimusten mukainen lisätesti vähintään kolmelle muulle näytteelle. Jos dynaamisessa testauksessa yksi näistä kolmesta lisätestistä ei mene läpi, katsotaan, että tuotanto ei ole vaatimusten mukainen, ja näytetiheys on nostettava korkeampaan arvoon, mikäli käytettiin alemmaa arvoa 2.3 kohdan mukaisesti, ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden palauttamiseksi on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin.
- 2.4 Kun katsotaan, että tuotanto ei ole vaatimusten mukainen 2.2.1.4, 2.2.2.4 tai 2.3.2 kohdan mukaisesti, hyväksynnän haltijan tai hänen valtuutetun edustajansa on
- 2.4.1 ilmoitettava asiasta tyyppihyväksynnän antaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja esitettävä, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty tuotannon vaatimustenmukaisuuden palauttamiseksi.
- 2.5 Valmistajan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle neljännesvuosittain valmistettujen tuotteiden määrä kutakin hyväksyntänumeroa kohti ja esitettävä tapa yksilöidä tuotteet, jotka vastaavat kyseistä hyväksyntänumeroa.
-



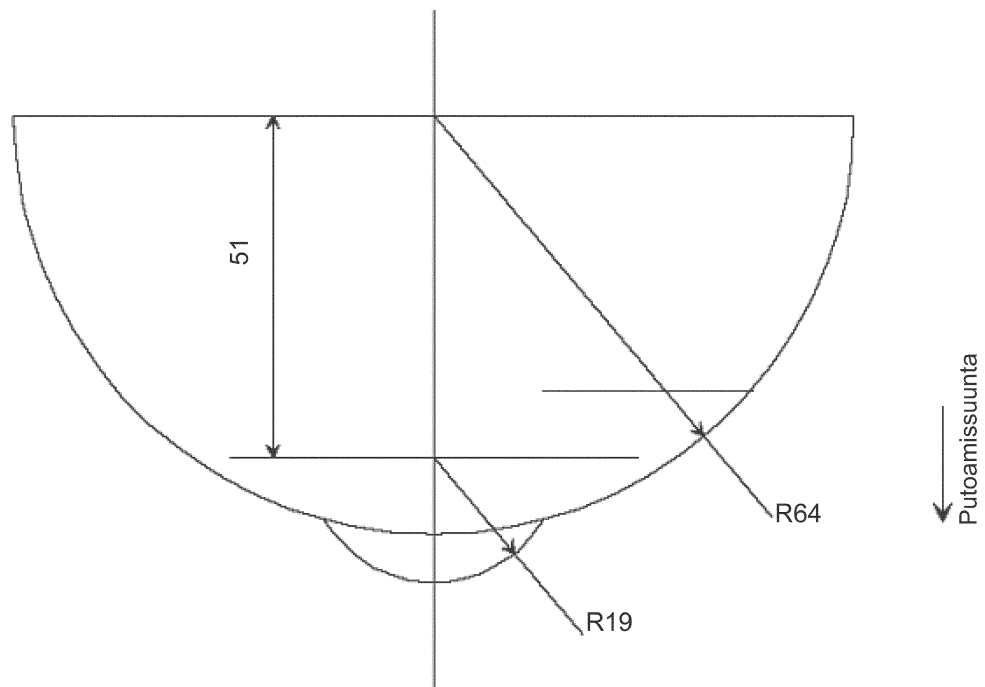
## LIITE 17

## ENERGIAA VAIMENTAVAN MATERIAALIN TESTAUS

1. PÄÄTÄ EDUSTAVA KAPPALE
  - 1.1 Päätä edustava kappale koostuu umpipuisesta puolipallosta, johon on lisätty pienempi pallomainen osa jäljempänä kuvan A mukaisesti. Kappaleen rakenteen on oltava sellainen, että se voidaan pudottaa vapaasti merkityn akselin suuntaisesti ja siihen on oltava mahdollisuus liittää kiihtyvyyssmittari, joka mittaa kiihtyvyyttä putoamissuunnassa.
  - 1.2 Päätä edustavan kappaleen kokonaismassan on oltava kiihtyvyyssmittari mukaan lukien  $2,75 \pm 0,05$  kg.

Kuva A

Päätä edustava kappale



Mitat millimetreissä

2. LAITTEET
 

Kiihtyvyys kirjataan testin aikana käyttäen laitteistoa, jonka taajuusluokka on 1 000 määriteltynä ISO 6487 -standardin uusimman version mukaisesti.
3. MENETTELY
  - 3.1 Testi on suoritettava käyttäen täydellisesti asennettua lasten turvajärjestelmää, jota on muutettu mahdollisimman vähän vain siltä osin kuin on tarpeen tukialustan (suoraan iskukohtaan alapuolella) ja iskulaitteen käytön takia ja niin, että muutokset vaikuttavat käyttäytymiseen hyvin vähän.
  - 3.2 Paikalleen asennetun lasten turvajärjestelmän on oltava täysin tuettu ulkopinnaltaan iskualueella, ja se on tuettava suoraan iskukohtaan alapuolelta sileälle ja jäykälle alustalle, kuten tukevalle betonijalustalle.
  - 3.3 Päätä edustava kappale nostetaan  $100 \pm 0 / + 5$  mm:n korkeudelle, mitattuna näytteen yläpinnasta päätä edustavan kappaleen alimpaan kohtaan, ja päästetään putoamaan. Päätä edustavan kappaleen kiihtyvyys iskun aikana kirjataan.

## LIITE 18

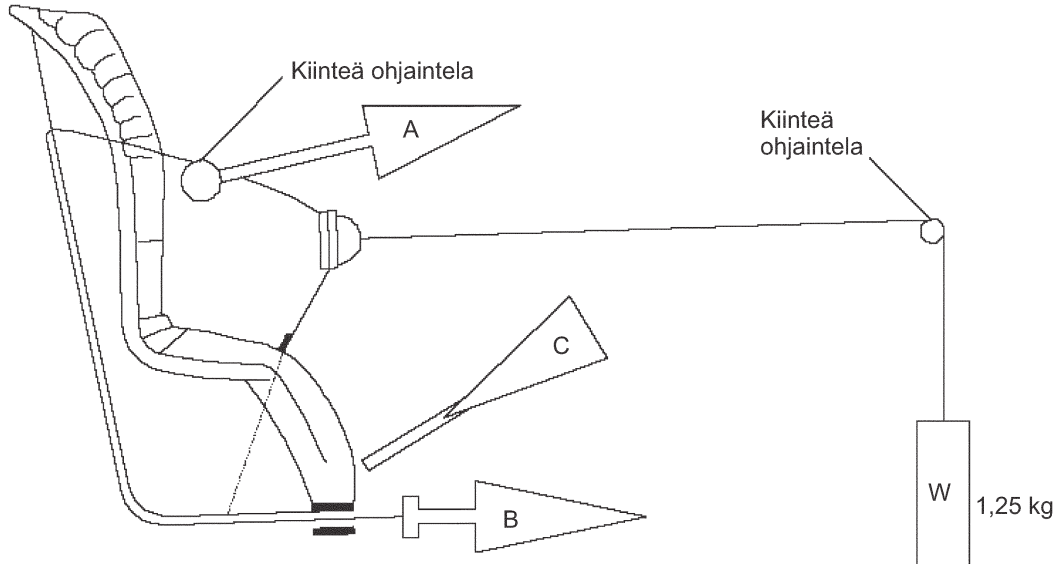
**MENETTELY PÄÄN ISKUALUEEN MÄÄRITTÄMISEKSI SELKÄNOJALLA VARUSTETUISSA LAITTEISSA JA SIVU-ULOKKEIDEN VÄHIMMÄISKOON MÄÄRITTÄMISEKSI SELKÄ MENOSUUNTAAN SUUNNATUISSA LAITTEISSA**

1. Laite asetetaan liitteessä 6 määritellylle testausistuimelle. Kallistettavat laitteet asetetaan mahdollisimman pystysuoraan asentoon. Pienin nukke asetetaan laitteeseen valmistajan ohjeiden mukaisesti. Selkänojan merkitään piste A samalle vaakakorkeudelle kuin pienimmän nukan olkapää, 2 cm käsivarren ulkoreunan sisäpuolelle. Kaikki pisteen A kautta kulkevien vaakasuorien tasojen yläpuolelle jäävät sisäpinnat ovat erityisiä energiaa vaimentavia materiaaleja, jotka on testattava liitteen 17 mukaisesti. Tällä materiaalilla on päällystettävä selkänojan ja sivu-ulokkeiden sisäpinnat, näiden sisäkulmat (sädevyöhyke) mukaan lukien. Energiaa vaimentava materiaali voi olla lasten turvaistuimen erottamaton osa. Kun testinuken symmetrinen asentaminen kantokoppatyypiseen laitteeseen ei ole mahdollista laitteen ja valmistajan ohjeiden mukaisesti, siihen alueeseen, jolla on käytettävä liitteen 17 vaatimukset täyttäviä materiaaleja, kuuluvat kaikki alueet, jotka sijaitsevat nukan hartioiden etupuolella pään suuntaan, kun nukke on kantokopassa valmistajan ohjeiden mukaisesti epäedullisimmassa asennossa ja kantokoppa on paikallaan testauspenkissä.  
  
Jos testinuken symmetrinen asentaminen kantokoppaan on mahdollista, koko sisäpinnan on oltava vuorattu liitteen 17 vaatimukset täyttävällä materiaalilla. Tämän materiaalin on täytettävä tarkoituksensa yhdessä sisäpuolisen sivurakenteen kanssa. Tekninen tutkimuslaitos voi arvioida tämän ominaisuuden lisätestien avulla.
2. Selkä menosuuntaan suunnatuissa laitteissa on sivu-ulokkeet, joiden syvyys on vähintään 90 mm selkänojan pinnan keskiviivan kohdalta mitattuna. Näiden sivu-ulokkeiden on alettava pisteen A kautta kulkevalta vaakatasolta ja jatkuttava istuimen selkänojan yläreunaan saakka. Alkaen kohdasta, joka on 90 mm istuimen selkänojan alapuolella, sivu-ulokkeiden syvyys voi asteittain vähetä.
3. Edellä 2 kohdassa oleva vaatimus sivu-ulokkeiden vähimmäiskoosta ei koske massaryhmiin II ja III ja luokkaan "autotyypikohtainen" kuuluvia lasten turvalaitteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi tämän säännön 6.1.2 kohdan mukaisesti auton tavaratilassa.

## LIITE 19

## Kuvaus suoraan lasten turvalaitteisiin asennettujen säätölaitteiden käsittelystä

Kuva 1



## 1. MENETELMÄ

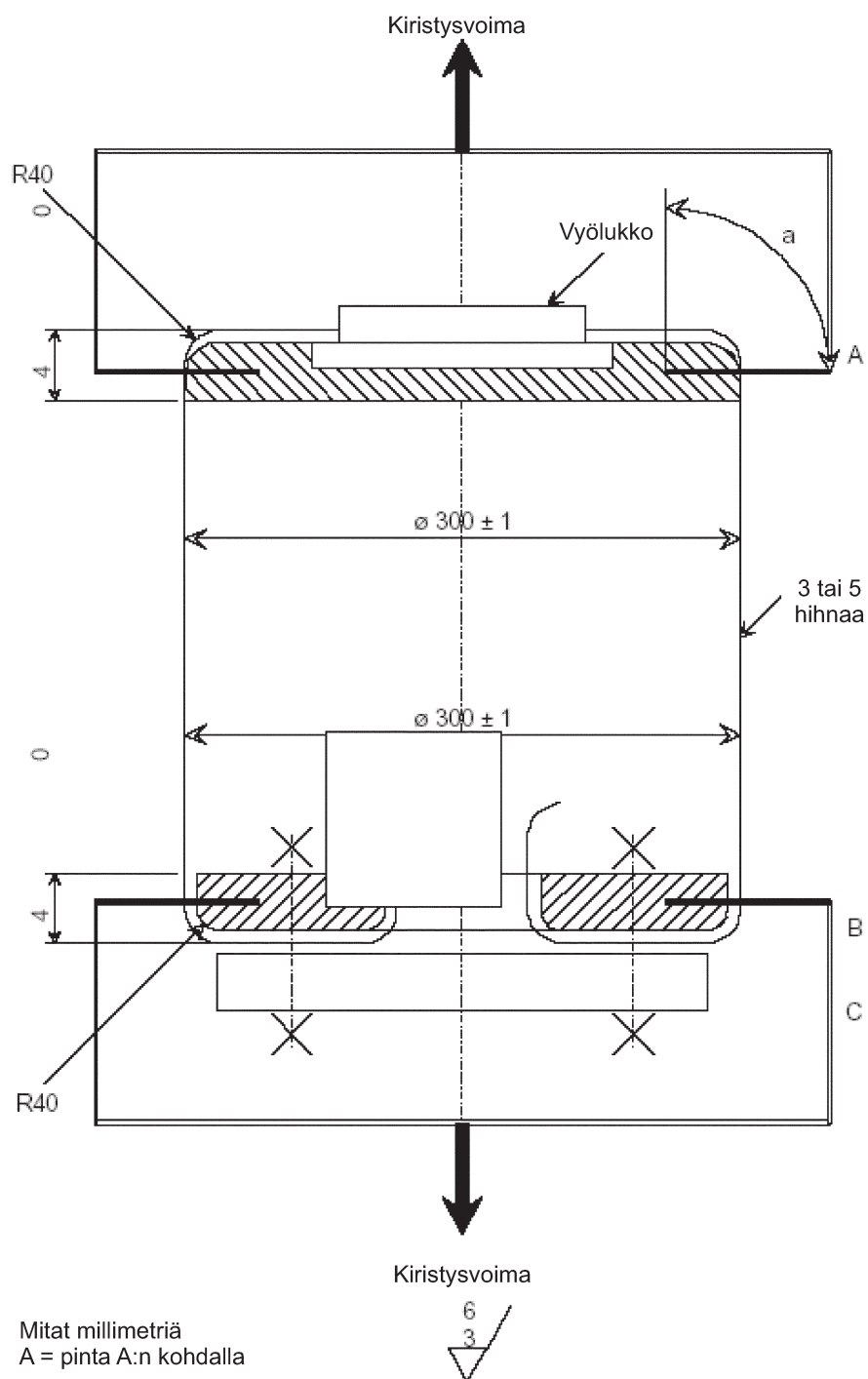
- 1.1 Hihnasto asetetaan 8.2.7 kohdassa kuvattuun perusasentoon ja vähintään 50 mm integroidun valjasvyön hihnastosta vedetään ulos tarttumalla sen vapaaseen päähän.
- 1.2 Integroidun valjasvyön säädettävä osa kiinnitetään vetolaitteeseen A.
- 1.3 Säätölaite aktivoidaan ja vähintään 150 mm hihnastosta vedetään integroituun valjasvyöhön. Tämä muodostaa puolet liikesarjasta ja vetolaite A on nyt hihnaston äärimmäisessä vetoasennossa.
- 1.4 Hihnaston vapaa pää liitetään vetolaitteeseen B.

## 2. LIIKESARJAAN KUULUU:

- 2.1 Vetolaitteella B vedetään vähintään 150 mm samalla, kun vetolaite A ei kohdistu integroituun valjasvyöhön kiristysvoimaa.
- 2.2 Säätölaitteet aktivoidaan ja vetolaite A vetää samalla, kun vetolaite B ei kohdistu kiristysvoimaa hihnaston vapaaseen päähän.
- 2.3 Liikkeen lopussa säätölaite vapautetaan.
- 2.4 Liikesarjaa toistetaan 7.2.2.7 kohdan mukaisesti.

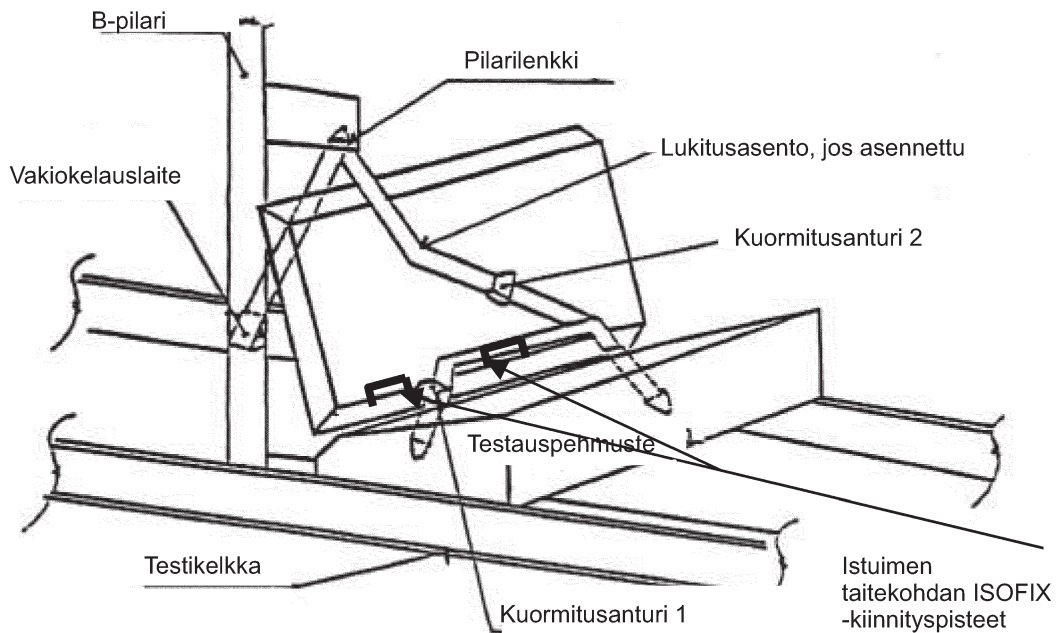
## LIITE 20

## TYYPILLINEN VYÖLUKON LUJUUSTESTAUSLAITE



## LIITE 21

## DYNAAMINEN TÖRMÄYSTESTAUSLAITE



## 1. MENETELMÄ

## 1.1 Vain lantiovyö

Kuormitusanturi 1 asetetaan reuna-asentoon edellä kuvatulla tavalla. Lasten turvalaite asetetaan paikalleen ja testausvyö kiristetään reuna-asennossa niin, että siihen kohdistuu  $75 \pm 5$  N:n kuorma.

## 1.2 Lantio- ja olkavyö

1.2.1 Kuormitusanturi 1 asetetaan reuna-asentoon edellä kuvatulla tavalla. Lasten turvalaite asetetaan oikeaan asentoonsa. Jos lasten turvalaitteeseen on asennettu olkavyössä toimiva lukituslaite, kuormitusanturi 2 asetetaan sopivaan paikkaan lasten turvalaitteen taakse lukituslaitteen ja vyölukon väliin edellä kuvatulla tavalla. Jos lukituslaitetta ei ole asennettu tai lukituslaite on asennettu vyölukon yhteyteen, kuormitusanturi sijoitetaan sopivaan paikkaan pilarilenkin ja lasten turvalaitteen välille.

1.2.2 Testausvyön lantiohihna säädetään niin, että se tuottaa kuormitusanturiin 1 vetokuormituksen  $50 \pm 5$  N. Hihnastoon tehdään liidulla merkki kohtaan, jossa se kulkee simuloitun vyölukon läpi. Vyö pidetään tässä asennossa ja olkahihna säädetään niin, että se tuottaa kuormitusanturiin 2 vetokuormituksen  $50 \pm 5$  N, joko lukitsemalla hihnasto lasten turvalaitteen hihnanlukitsimella tai vetämällä vyötä lähellä vakiokelauslaitetta.

1.2.3 Hihnasto vedetään ulos kelauslaitteen kelalta ja kelataan takaisin niin, että kireys vyön ja pilarilenkin välillä on  $4 \pm 3$  N. Kela lukitaan ennen dynaamista testiä. Dynaaminen törmäystesti suoritetaan.

1.2.4 Ennen testivalmistelujen aloittamista tarkistetaan, että lasten turvalaite vastaa 6.2.1.3 kohdan vaatimuksia. Jos laitteen kiristysvoima on muuttunut kulmakertoimen muutoksen vuoksi, kokeillaan, missä asennossa laite on löysimmillään, testivalmistelut tehdään ja kiristysvoima asetetaan kireimmilleen. Lasten turvalaite asetetaan uudelleen epäedullisimpaan asentoon ilman, että aikuisen turvavyötä kiristetään uudelleen. Dynaaminen testi suoritetaan.

### 1.3 ISOFIX-kiinnitys

Lasten ISOFIX-turvajärjestelmä, jossa on säädettävät istuimen taitekohdan ISOFIX-kiinnityspisteet: Kiinnitä kuormittamaton lasten ISOFIX-turvajärjestelmä istuimen taitekohdan kiinnityspisteisiin H1-H2 asianmukaiseen testauspaikkaan. Anna lasten ISOFIX-turvajärjestelmän kiinnitysmekanismien vetää kuormittamaton ISOFIX-järjestelmä kohti istuimen taitekohtaa. Käytä  $135 \pm 15$  N:n lisävoimaa yhdensuuntaisesti testipenkin istuintyynyn pinnan kanssa istuimen taitekohdan suuntaan ISOFIX-turvajärjestelmän ja istuintyynyn välisen kitkan voittamiseksi ja kiinnitysmekanismien kiristymisen helpottamiseksi. Voima kohdistetaan lasten ISOFIX-turvajärjestelmän keskilinjalle tai tasaisesti sen molemmiin puoliin korkeudella, joka on enintään 100 mm testipenkin istuintyynyn pinnan yläpuolella. Tarvittaessa yläkiinnityshihna säädetään vetokuormitukselle  $50 \pm 5$  N. (\*) Kun lasten ISOFIX-turvajärjestelmä on asennettu tällä tavoin, turvalaitteeseen asetetaan soveltuva testinukke.

*Huom.*

1. Kohtien 1.1 ja 1.2 osalta asennus tehdään sen jälkeen, kun nukke on asetettu turvalaitteeseen.
2. Koska vaahtomuovinen testauspehmuste painuu kokoon lasten turvalaitteen paikalleen asettamisen jälkeen, dynaaminen testi on suoritettava enintään 10 minuutin kuluttua siitä, kun testivalmistelut on mahdollista suorittaa. Jotta pehmuste voi palautua, kahden testin välillä, joissa käytetään samaa pehmustetta, on oltava 20 minuutin tauko.
3. Suoraan vyöhihnastoon kiinnitetyistä kuormitusantureista voidaan kytkeä pois virta, mutta ne on jätettävä dynaamisen testin ajaksi paikoilleen. Antureiden massa saa olla enintään 250 grammaa kappaleelta. Lantiovyyön kuormitusanturi voidaan korvata vaihtoehtoisella kiinnityspisteeseen kytketyllä kuormitusanturilla.
4. Jos laitteistoilla varustetut turvalaitteet lisäävät aikuisten turvavyön vetämiskuormitusta, testausmenetelmänä käytetään seuraavaa: Lasten turvajärjestelmä asetetaan paikalleen tässä liitteessä vaaditulla tavalla ja käytetään valmistajan ohjeiden mukaista vetämislaitetta. Jos laitetta ei voi käyttää liiallisen kiristysvoiman vuoksi, sitä ei voida pitää hyväksyttävänä laitteena.
5. Lasten turvajärjestelmään ei saa kohdistaa muita voimia kuin mitä vähintään tarvitaan oikeiden asennusvoimien saavuttamiseksi 1.1 ja 1.2.2 kohdan mukaisesti.
6. Kun kysymyksessä on 8.1.3.5.6 kohdan mukaisesti asennettu kantokoppa, aikuisen turvavyön ja turvajärjestelmän välinen liitos on simuloitava. Aikuisen turvavyö, jonka pituus on 500 mm ja jossa on vapaa pää (mitattuna liitteessä 13 kuvatulla tavalla) kiinnitetään liitteessä 13 tarkoitetuilla kiinnityslaatoilla määrättyihin kiinnityspisteisiin. Turvajärjestelmä kiinnitetään sitten päästä vapaisiin aikuisen turvavöihin. Aikuisen turvavyön kireyden mitattuna kiinnityspisteiden ja turvalaitteen väliltä on oltava  $50 \pm 5$  N.

---

(\*) Jos turvalaite on varustettu laitteella, jonka tarkoituksena on lisätä yläkiinnityshihnan kiristystä, testausmenetelmänä käytetään seuraavaa: Lasten ISOFIX-turvajärjestelmä asetetaan paikalleen tässä liitteessä vaaditulla tavalla ja käytetään valmistajan ohjeiden mukaista kiristyslaitetta. Jos laitetta ei voi käyttää liiallisen kiristysvoiman vuoksi, sitä ei voida pitää hyväksyttävänä laitteena.

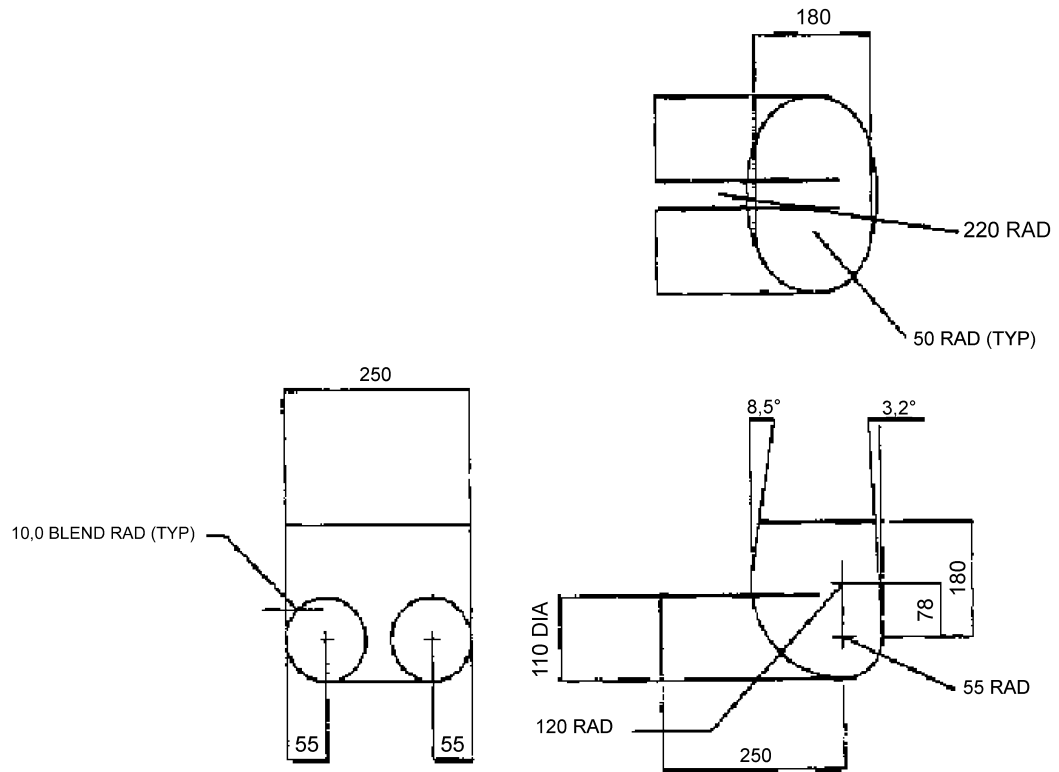
## LIITE 22

## VARTALON ALAOSAA EDUSTAVAN KAPPALEEN TESTAUS

Kuva 1

Katkaisu P10-nuken kappale

Materiaali: EPS (40—45 g/l)



Kuva 2

Koroketyynyn vetotesti käyttäen nuken vartalokappaletta

